

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

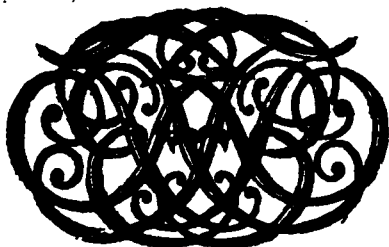
SOURCE DES IMAGES
Google Livres

3.7.2a

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ
H
ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ
PHILOPATRIS
DIALOGVS LVCIANEVS
DISPV TATIONEM
DE ILLIVS AETATE
ET AVCTORE

PRÆMISIT
VERSIONEM AC NOTAS

ADIECIT
M. IO. MATTHIAS GESNERVS



IENÆ
APVD IO. FELICEM BIELCKIVM
MDCCLV

6

ETHIOPIA

NOVEMBER 1911

NOVEMBER 1911



NOVEMBER 1911

NOVEMBER 1911



BRITISH MUSEUM

LIBRARY

VIRO
MAGNIFICO SVMME REVERENDO
ATQVE EXCELLENTISSIMO
IO. WILHELMO
DE LITH
THEOLOGIAE LICENTIATO
SACRORVM IN VRBE TOTAQVE ADI
DITIONE ANSPACENSI
PRAESVLI GRAVISSIMO
ET
IN SENATV PRINCIPALI ECCLESIASTICO
SENATORI SANCTISSIMO
PATRONO O. M.

COMMUNIS UNIVERSITATIS SVOBACENSIS

IVM

CAUSAE

VIRO

MAXIME REVERENDO
ATQUE EXCELLENTISSIMO

**GE. NICOLAO
KOEHLERO**

**ECCLESIAE SVOBACENSIS ANTISTITI
ET REVERENDI CAPITVLI
DECANO DIGNISSIMO**

**PATRONO AC PRAECEPTORI
CAETERNA PIETATE COLENDO**

HAUD CROBATA

HOC QUID QUID EST ACADEMICAE
LUCUBRATIONIS

SACRVM DICATVMQVE ESSE
VOLO

ET

HANC QVASI TABVLAM ARTEBNI ERGA
ILLOS

OBSEQUII

PIETATISQVE INNVMERABILIBVS

IPSORVM

PROVOCATAE BENEFICIIS

AC NVNQVAM INTERMORITVRAE

INDICEM PARITER ATQVE OBSIDEM

DEVOTAMENTE SVSPENDO

TVM QVAE NVPER

VTRISQVE

NVMINIS PROVIDENTIA

VOLVNTATE PRINCIPIS

EX SENTENTIA BONORVM OMNIVM
IPSORVM

SYMMIS MERITIS
DIGNITATIS HONORVMQVE ACCESSIO
FACTA EST

EAM AGCESSIONEM
PATRIAE
ECCLESIAE
IPSIS

FELICEM FAVSTAM FORTVNATAMQVE ESSE
VOLO IVBEOQVE
TANTORVM NOMINVM

DEVOTVS CVLTOR

IO. MATTH. GESNERVS



PRÆFATIO.

Perum LUCIANI SAMOSATENSIS *vullam* adhuc dum editionem præditam esse dignam cultissimo scriptore, quique, sue Atticæ vim eloquentiæ, siue πολυμάθειαν incredibilem plane species, æqueetur forte a paucis, superetur a nemine, jam ab aliquo tempore viris doctis mirabile visum est. Versiones etenim, licet a doctissimis aliquot ætatis suæ viris profectæ sint, parum accuratas, contextum ipsum librariorum veterum pariter ac recentiorum mendis flagitiosissime oppletum, notæ parca nimis manu a viris summis allatas, neque illas in unum corpus collectas, omnes, quæ aliquid de his literis iudicare possunt, agnoscunt. Atque hoc cum uniuersum verum esset, tum imprimis de Philopatride Dialogo, qui inter LUCIANI opera edi solet, verissimum. Interpretatio, quæ extat, sæpe inepta, contextus Græcus vitiosissime excusus, tenebris & squalore omnia plena. Neque enim IO. GE. GRÆVIVS, aut IAC. GRONOVIVS, duumviri rei literariæ con-

stituendae, * veteribusque Scriptoribus emaculandis, aut, qui aetate hos, non meritis, antecedunt, IO. BYRDELOTIVS, ** vel IACOBVS PALMERIVS, † aut ab aetate nostra remotiores, IO. BRODAEVS *** uel PAVLLVS LEOPARDVS, **** qui omnes, ut reliquos taceam, pluribus locis auxilio SAMOSATENSI fuere, aut denique IO. IENSIVS, ***** quicquam praeclare instructus esset, ad salutem & decus huic auctori restituendum, satis ostendit, aliquid opis suae in hunc Philopatrin contulerunt. Cum igitur non ita pridem in eum incidissem, bis ac ter legeram, cum nondum, quid sibi vellet auctor, satis intelligerem. Ipsa autem difficultas, siue ea ab ingenii nostri hebetudine, siue a strigine ipsius auctoris orta est, tantum absuit, ut me deterreret ab eo legendo, ut potius magis etiam accenderet. Erat, quod amplius auget illam cupiditatem. Videbam nimirum, Theologos saepius eade ad hunc Philopatrin pronotare, siue dogma de SS. Trinitate contra

Aria-

* Quorum notae in calce editionis Amstelod. comparent.

** Cuius notae textui edit. Amst. subiectae sunt.

† Cuius itidem quaedam, ex exercitationibus ad optimos scriptores Graecos excerpta, Belgarum editioni inserta sunt.

*** In libris emendationum & miscellae. T. III. facis Grut.

**** In Miscellae. T. II. facis Grut. imprimis quae T. III. habentur.

***** In Lectionibus Lucianicis, quae prodire Hagae 1699. 8.

Arianorum Photinianorumque *strophas vindicent* *, *sive de templorum imaginumque apud Christianos antiquitate* ** *inter se disceptent.* Cum vero diligentius considerare hanc commentationem coepissem, mox equidem apprehendi, verba & phrasēs SAMOSATENSIS me legere; sed nescio quid ab amoenitate ingenii Lucianei, & in sententiis, & in verborum inflexione, alienum sentire mihi visus sum. Deinde magis magisque inquirenti subnatum est, quod iam Tecum, Beneuole Lector, communico. Specimen profectus mei publicum edendum erat: non dubitavi igitur cogitationes meas de auctore & aetate Philopatridis, certa ratione dispositas, & quantum per angustias nostras licet, expolitas, in dissertationem nuper iam separatim editam coniicere: iam vero dialogum ipsum versione nostra & notis, quantum fieri potuit, explicatū damus. Contextum autem repraesentavi non qualem voluissem, sed qualem potui. Quin enim multis locis adhuc corruptus sit, vix dubito: mutare autem quidquam, praeter operarum manifestaria delicta, in tanta veterum exemplarium inopia, religioni fuit. Imprimis cum ipse auctor suam toties incertitiam prodat, ut dubitare necesse sit, ipsine an librariis ineptae lectionis culpa tribuenda sit. Versionem, quantum potuimus, ad auctoris genium

* Vid. §. 30. Diss. nostrae.

** Vid. §. 27. Add. IVSTVS HENNING. BOEHMERVS diff. II. iuris Eccl. antiqui §. XIII. p. 52. sq. ubi refutat IOS. MEDVM.

nium attemperauimus, ut, si posset fieri, & sententiam illius assequeremur, & verba non negligemus: & cum mirum in modum poëtetur noster, etiam hac parte sequi illum studuimus. In notis potissimum id actum est, ut quae ab aliis, LVCIANO praesertim SAMOSATENSI, (a quo omnia fere habet) sumsisset auctor, ea suis restitueremus dominis, si quidem cogniti nobis essent. Fieri enim potuit, ut aliqua nos effugerint. Speciatim Homerica quaedam omissa, suspicor, cum Seberianus in illum Index ad manus non fuerit. Si in LVCIANI similibus locis congerendis superstitiosus alicui videar, is cogitet, mea interfuisse, ut similitudinem inter auctorem Philopatridis, & SAMOSATENSEM illum, demonstrarem.

Poteram hic desinere, nisi opus videretur, ut ad quaedam, quae contra sententiam de auctore & aetate huius dialogi obiici possunt, quaeque primum non succurrebant, respondeam.

Primo igitur doctissimus Annalium Ecclesiasticorum & Politicorum conditor BASNAGIVS,* ut fortius occurreret BARONIO, qui templum suae basilicam in Philopatride sibi deprehendisse videbatur,** negat omnino, Christianos sub finem dialogi notari, tanquam qui mala rei publicae. & Imperatori ominarentur, sed aliquot nescio quos Mathematicos. Quod si
verum

* ad A. C. 213. nr. 3. p. 267.

** vid. diff. nostra s. 27.

verum est, tota nostra sententia corruat necesse est, de Philopatride, IVLIANO imperante, ad infectandum Christianos scripto. Videndum igitur eoquid solidi subsit. Mathematicos, id est Astrologos significari, inde probat vir doctissimus, quod de phaenomenis caelestibus, eclipsibus nimirum, oppositionibus, coniunctionibus, CRITIAS illos interrogat*: de his autem Mathematicos interrogari, non Christianos. Quin aperte obijcere Sophistis, quos vocat, CRITIAM, non recte eos Mathematicam affecutos. Mathematicos autem & Christianos simul esse non potuisse, productis TERTULLIANI, GREG. NAZIANZENI, EPIPHANII, testimoniis confirmat**. Deinde alia etiam ratione probare vult, Christianos non intelligi. Nimirum TRYPHON, (ita scribit pro TRIEPHON) cui auctor Christiani personam imposuit, pallidos homines, quos in aurata domo CRITIAS inuenerat, verbis amaris incescit, & mente pariter ac sententiis detonsos illos appellat***. Hanc iniuriam illis non facturum fuisse TRIEPHONTEM putat, si pro consecrancis suis habuisset. Epiphonema subiicit: egregios vero Christianos, qui pessima optarent &c. Haec eiusmodi sunt, quae fucum forte iis facere queant, qui totum dialogum attente legerint, nos a sententia domare neutiquam possint. Primum,
esse

* P.777. c.19.

** Vid. quae nos ad locum iam citandum.

*** P.778. c.21.

esse Mathematicos, in quos inuehitur sub finem dialogi auctor, tantum adest, ut loca a BASNAGIO allata probent, ut potius rem aliter se habere, ex illis ipsis, saltem ex posteriori haud obscure appareat. In hoc enim clare dicit CRITIAS: *

ἡ τὴν πολυάσχολον μαθηματικὴν κατωρθώκατε. εἰ δὲ γε μαντεύειαι καὶ χρητεύειαι κ.τ.λ. Miratur nimirum, vnde ista somnia, uti vocat, & nugae de rebus futuris originem apud illos acceperint, & remouet primo Mathematicam siue Astrologiam, negatque illius ope innotescere talia illis potuisse: deinde ait, si aliis vaticinandi artibus praestigiisque imponi sibi passi essent, duplo maiorem etiam stultitiam eos prodere. Denique qui hic irridentur, aliam longe futura cognoscendae viam ipsi commemorant, ** decem dierum ieiunia, & nocturnos hymnos; non artem aliquam crepant, aut influxum astrorum. Illae de caelestibus apparentiis interrogationes, ut cuius consideranti patebit, totae ad risum iocumque compositae sunt, quibus consingendis occasionem forte dedit vox ἀεροβατεῖν aliquoties ante adhibita. Epiphonemate illo BASNAGH minime omnium moueri debemus. Primo enim, qui Christianos hic peti dicit, is non ideo veras esse illas accusationes asserit; quin calumnias bonam partem esse, non est dubitandum. Deinde, fuisse tum inter Christianos, qui occasionem his maledictis dare

potue-

* p. 778. c. 20.

** p. 778. c. 21.

potuerint, in dissertatione* *ostensum est*. Neque vero alterum BASNAGII argumentum magnam vim habet. Verum est, ab initio dialogi TRIEPHONTEM ut Christianum introduci, qui CRITIAM de religione instituat**: sed neque illud negari debet, ipsos sermones, quos in TRIEPHONTIS personam auctor contulit, tales esse, ut appareat, eum deridiculo Christianam fidem habere. Igitur Magistrum suum vocat Γαλιλαῖον, ἀναΦαλαν-
 ῖαν, Πίρρινον, εἰς τρίτον ἔραρον αἰεροβατήσαντα, quae omnia profecto ad risum captandum pertinent: MOSEN per scomma vocat βραδύγλωσσον, & quae sunt alia; ut adeo mirum non sit, si idem, qui modo per petulantiam Christianae religionis doctorem egerat, paullo post aperta conuicia in Christianorum quosdam dicat. Caeterum de Christianis in ultima Philopatridis parte agi, praeter ea, quae de statu illius temporis, quo scriptus hic dialogus videtur, in dissertatione dicta sunt, inde etiam fit probabile, quod inter eos fuisse perhibentur detonsi, ex montibus aduenientes, male vestiti, nudo capite pariter ac pedibus***, quae descriptio aptissime in ascetas & monachos, quorum iam tum numerus satis magnus erat, conuenit. Cantiones nocturnae ieiunia, reuelationes, quorum itidem mentio fit****, Christianis fere propria sunt, & in notis
osten-

* s. 34. 35.

** p. 770. c. 10. sq.

*** p. 775. c. 16.

**** p. 778. c. 21.

ostensum est, speciatim IULIANI temporibus in usu fuisse.

Aliud occurrit, quod obuerti sententiae nostrae possit, breuiter hic diluendum. Scilicet non Christiani tantum iridentur hoc dialogo, sed gentilium etiam Deastri acerbissime priori eius parte perstringuntur. Videri igitur alicui possit, illum non esse scriptum in IULIANI gratiam, cui minime omnium probari Numinum suorum insectatio potuerit. Sed plures hic sunt elabendi viae. Forte auctor, ut aegre faceret Christianis, exosas, quae illos magis IULIANO redderet, quibus ludibriis auita numina traducerent, in TRIPHONTIS persona repraesentauit. Forte auctor, cum sibi LUCIANVM suum non tam imitandum quam exscribendum proposuisset, flosculos eius hac in parte consecutus est, & verborum amoenitate ductus ipsas etiam sententias improvide assumsit: quales hodiernum errores ab ineptis hominibus, quorum numero nostrum vix quisquam eximendum censebit, committi interdum, constat. Sed si vel sciens prudensque fecit, tamen timendum ei non erat, ut IULIANVM offenderet, ut qui ipse absurdas de Diis fabulas, a Poëtis ad res sublimiores sub istis quasi symbolis repraesentandas, putabat esse conscriptas.* Quin ipse

* e. g. Or. in Marrem Deorum p. 170. Veteres, ubi inuestigata a se rerum principia detexissent, ἐσκέπασαν αὐτὰ μύθοις παραδόξοις, ἵνα διὰ τῶ παραδόξου, καὶ ἀπυμφαίνοντο.

ipse falsis iocis in Deos illos *ὑποκρίπτες* *, ut adeo ab ira eius oblatam sicut horum numinum maiestatem metuere sibi auctor Philopattidis non debuerit. Unum superest quod moneam. In dissertatione ** quaedam de TIBERIANI ad Imp. TRAIANVM epistola disputata sunt. Deprehendi autem postea apud laudatam aliquoties BASNAGIVM *** , HENRICI DODAWELLI quaedam argumenta, quibus *νοθείας* eam epistolam arguit: quae ut omnia iam examinare non vacat, ita quod secundo loco proposuit, minime videtur contemnendum, ubi suppositionis indicium ait vir summus, Palaestinae primae mentionem in epistola factam. IACOBVS enim GOTHOFREDVS **** probatum dedit, eam diuisionem Palaestinae in pri-

τὸ πλάσμα Φωραθέν, ὅτι τὸ ζήτησιν ἡμᾶς τὴ ἀληθείας προσέψη. Ita oratione in Solem p. 136. ἅπαντα καὶ παράδοξα ποιητικῆς Μύθου ἀνύσματα vocat, quae de συνδοιασμῶ & γάμοις Deorum dicantur apud HOMERVM.

* In illius Caesaribus Diuus Marcus ut se Deorum imitatore probet, illorum corpora τὸ ἐκ τῶ ἀναθυμιάσεων τροφῆς indigere asserit, & Iouis exemplo (Il. ε, 897.) indulgentiam erga Commodum suum tuetur. In fine huius Commentariū τρυφὴν & ἀσωτίαν Deas comminiscitur. &c.

** §. 38.

*** Annal. Eccl. Polit. ad A. c. 117. nr. 4.

**** ad l. 3. C. Th. de protostatia.

PRÆFATIO.

primam, seu specialiter dictam, secundam & tertiam, siue salutarem, aut extremis THEODOSII M. aut primis ARCADII temporibus fuisse institutam. Cacterum parum ad rem nostram facit, seu genuinam tum VSSERIO & PEARSONIO * putemus dictam TIBERIANI epistolam, siue quod DODWELLO placet, pro supposita & conficta habeamus. Eo minus igitur necesse est ut diutius te, B. L. in vestibulo detineamus.

* Quos nominat BASNAGIUS Lc.



DE
AETATE ET AVCTORE DIALOGI
LUCIANEI

PHILOPATRIS
INSCRIBITVR
DISPVATIO.

I.

Quo tempore, quoue scriptus
auctore esset dialogus, qui Phi-
lopatridis nomine, inter Lucia-
ni libellos, a librariis collocari
solet, diu multumque, a do-
ctissimis hominibus disputatum est, neque
hodie satis quidquam certi, quod ego qui-
dem sciam, est a quoquam prolatum. Me
vero aliquid, quod certum sit, omnique ca-
reat reprehensione allaturum, sperare non
ausim: cequod tamen fecerim pretium
operae, tu, si quis nobis obtinges, Lector,
iudicabis.

II.

Praeter illos autem, qui cauent sibi, ne
quid in re tam obscura affirmant, quorum
pauci forte sunt, tres imprimis video de
auctore atque aetate Philopatridis senten-
tias,

tias, singulas, si auctoritatem virorum doctorum spectes, qui eas defendendas susceperunt, haud improbabiles, easdem tamen, saltem duas, si rem ipsam demtis auctoribus consideremus, difficultatibus pressas vix eluctandis. Sunt enim, qui Luciano auctori tribuendum putent; malunt alii antiquiorem Samosatensi credere, quin ad Neronis vsque tempora retro ascendentes parentem deformi foetui quaerunt; alii denique iuniorem Luciano, quin ipso tertio post C. N. seculo inferiorem vt statuunt, adduci se patiuntur. Nos in re ardua ita versabimur, vt primo sententias aliorum proponamus, quam fieri poterit perspicue, adiectis simul causis, quas vel allegant ipsi, vel quae videntur illos, vt ita sentirent, induxisse; tum quae contra hos ab aliis disputentur, vel dici nostra opinione possint, sine cuiusquam insectatione modeste indicemus; denique vt nostram de tota re sententiam & exponamus breuiter, & argumentis pro virili parte adstruamus.

III.

Igitur qui Luciano tribuunt scelerati partus exclusionem, ab illis ne exigendam quidem esse probationem, videri alicui queat: cum, quod inter reliquas eius viri commentationes compareat, ex eo ipso satis constet, nisi sit, qui meliori iure eum sibi vindicet, illius esse, cuius per tot annos fuit pos-

possessio. Plurima enim esse plurimorum auctorum scripta, quae eorum, quibus tribuantur, esse, nullo alio argumento probentur, quam quod inter reliqua ipsorum scripta referantur. Atque haec cum ita sint, accedere, quod argumentum tale huius dialogi sit, quod a dicacitate Luciani & omnia insectandi libidine non abhorreat. Olim enim effecisse Samosatensem illum scurram, ut, si quid in re graui ridiculum, in seria ludicrum, in honesta denique contumeliose dictum appareat, id haud male, nec leui coniectura ad ipsum auctorem referatur. Neque Christianis pepercisse, sed in ipsos etiam maledicum strinxisse calami, vel Protea, seu de morte Peregrini dialogum luculenter admodum testari. Maximam autem omnium fidem huic sententiae facit mirabrum, sententiarum, earum etiam, quas ex Homero solet depromere, totius denique oeconomiae, quam vocant, & dispositionis conuenientia: quae quidem tanta est, ut vix phrasis vel sententia in toto hoc dialogo occurrat, quae non semel, aut saepius etiam in reliquis, quae Luciano nemo abiudicat, deprehendatur; oeconomia autem seu dispositio dialogi, ei, quam in Nigrino ille adhibuit, magis similis sit, quam ouum ouo est simile, de qua quidem conuenientia infra adhuc erit dicendi locus.

III.

Iam victoria illa de Persis, cuius sub finem dialogi epinicion quasi quoddam a superueniente Cleolao canitur, nihil vetare dicit celeberrimus FABRICIVS, * quare non sit eadem, de qua Marcus Antoninus & Lucius Verus triumpharunt A. C. 166. Vir doctissimus DAVID BLONDEELVS, ** quem laudat FABRICIVS, Anno Marci quarto, inquit, Christi 164. Macrino & Celso Coss. Seleucia cum trecentis hominum millibus, & Ctesiphontis regia Veri nomine per Cassium excisa, prisco vere Persarum supercilio nubem ademit Verus, cui spe falsus inani Susae & Arabiae excidium Scythicarumque excursionum cessationem (in bellum Marcomannicum, dum Parthicum geritur, natum, intentus) spondet Cleolaus. Nihil itaque nos cogit, quae Luciano viuente & spectante confecta sunt, ad alium auctorem referre. GEORGIUS VERO BVLLVS *** ingens, dum viueret, Angliae suae ornamentum, laudante iterum celeberrimo FABRICIO, praeter victoriam de Persis Marco Antonino imperante reportatam, eandem nimirum cum hac, quam celebrat Cleolaus, illud insuper monet, quae de malorum praedictionibus dicantur in Philopatride, illa apprime etiam in Diui Marci tempora conuenire. Huc enim

* in immortalis opere Biblioth. Gr. L. IV. c. XL p. 504.

** de Episcopis & Presbyteris p. 227.

*** Defens. Fidei Nic. Sect. II. c. IV. §. II. p. 73. seq. ed. Grabii.

enim pertinere, quae **SEXTVS AVRELIVS VICTOR** habet in epitome: * *Marcus Antoninus virtutum omnium caelestisque ingenii exstitit, acrumnisque publicis quasi defensor obiectus est. Etenim nisi ad illa tempora natus esset, profecto quasi vno lapsu ruis-
sent omnia status Romani. Quippe ab armis nusquam quies erat: perque omnem Orientem, Illyricum, Italiam, Galliamque bella feruebant: terrae motus non sine interitu ciuitatum, inundationes fluminum, lues crebrae, locustarum species agris infestae, prorsus vt prope nihil, quo summis angoribus atteri mortales solent, dici seu cogitari queat, quod non illo imperante saeuierit. Neinpe haec esse illa mala, a facerrimis sophistis, vt appellat facerrimus nebulo Christianos, praediſta.*

V.

Hae igitur & aliae forte rationes permouerunt viros doctissimos, vt Luciano assererent Philopatrin: quorum sententiae calculum etiam suum adiicit **THO. GATTACKERVS**, ** **STEPH. LE MOYNE**, *** & plures, quorum iam inire numerum nihil attinet. Si qui ex antiquioribus Luciani nomine laudant nostrum, ii forte non alia ratione inducti, quam illa, quae primo loco est a nobis allata, id fecerunt: Huc & **THEOPHILVM RAYNAVDVM** refero **** **RIGALTIVM**que, ***** de quibus forte

A 3

in-

* p. m. 336. in Antonino Philos.

** De stilo N.T. cap. ix. init.

*** Notis ad Varia Sacra P.I. T.II. p. 186. seq.

**** Erotematt. de libris bonis & malis p. 195.

***** ad Tertulliani librum de oratione, sub init.

infra erit aliquid dicendum. Alterius autem sententiae, ad quam, age, progrediamur, adeo sunt infirmæ rationes, adeo difficultates magnæ, ut eam paucioribus sese probasse, mirum non sit.

VI.

Neque vero ipsi inter se conueniunt huius opinionis auctores. Est enim qui ita putet Luciano maiorem Philopatridos parentem, ut ipsum Neronem aetate credat attingisse. Nimirum THEODORVS MARCILIUS, cuius verba ad principium Dialogi in editione Belgarum nouissima posita sunt, postquam, Lucianum non potuisse Paulli Apostoli fuisse discipulum, nec proinde Philopatridis auctorem (ut qui Paulum magistrum laudet) probauerat, *Saperdae autem prorsus illi sunt, inquit, qui propter ea quæ in extremo dialogo isto de Babyloniis, Aegyptiis, Persis, Scythiis verba sunt, huiusce distortissimi foetus parentem ad tempora Imperatoris Traiani referunt, cum ea magis in Neronis aut etiam Claudii pertinere posse, quibus facile lilio non vilitatis peruiderit. Plane quidem, quique tam belli pueri pater est, Neronis Principatu eum suscepit. Haec ille satis quidem dictatorie. Sunt tamen, qui Saperdarum nomine nihil moti, Traiano imperante scriptum esse Philopatrin, his imprimis rationibus contendunt. Primo manifestum illud esse, quod Paulli Apostoli se discipulum profiteatur Tripho: eo enim referunt, quæ ille ait: **

HVI.

* p.779. c.10. ex nostra diuisione.

Ἡνίκα δέ μοι Γαλιλαῖ^Θ ἐνέτυχεν, ἀναβαλάν-
 τας, ἐπὶ ῥῖν^Θ, ἐς τρίτον ὄρανόν ἀερόβλητος,
 καὶ τὰ κάλλιπα ἐκμεμαθηκώς, δι' ὕδατος ἡμᾶς
 ἀνεκαίνισεν, κ. τ. λ. His adeo clare putant
 Paullum Dium significari, ut id negare vo-
 lenti frons periisse dicenda sit: iam vero in-
 ter magistri mortem, atque hunc sermonem
 discipuli plus xxx annis ad summum inter-
 cedere non potuisse, nisi decrepitum senem
 Triephontem, cum haec loqueretur, fuisse,
 dicere velis. Victoriā, quam celebrat in
 fine dialogi Cleolaus, eam esse, de qua Tra-
 ianus triumpharit. Et profecto tum reli-
 qui scriptores, qui eorum temporum histo-
 riam literis consignarunt, victorias illius im-
 peratoris celebrant, tum R V F V S F E S T V S *
 ita singula complectitur: *Traianus, qui post*
Augustum Romanae reipublicae mouit lacertos, Armeniam
recepit a Parthis. Sublato Diademate regi Armeniae ma-
ioris regnum ademit. Albanis regem dedit. Iberos, Bos-
porianos, Colchos in fidem Romanae ditionis recepit. Os-
roënorum loca & Arabum occupauit. Cardenos, Marco-
medos obtinuit. Antemusum optimam Persidis regionem,
Seleuciam, Ctesiphontem & Babyloniam accepit, & tenuit.
Usque ad Indiae fines post Alexandrum accessit. In ma-
ri rubro classem instituit. Prouincias fecit Armeniam,
Mesopotamiam, Assyriam, reliqua. Haec compara-
 rare iubent alterius Patroni sententiae, in
 qua declaranda iam versamur, cum sine Phi-
 lopatridis, & clarum fore existimant, de
 vna re vtrosque auctores loqui. Denique,

A 4

cum

* in breuiario p.m.371.

cum quaedam sint in Philopatride, quae in Lucianum auctorem parum videntur convenire, ut stili ipsarumque sententiarum ineptiae, maior item Christianarum rerum, quam ille alias ostendit, notitia; (de singulis autem deinde latius disputabimus) iis omnibus suam mirifice confirmari sententiam existimant.

VII.

Verum enim vero quo antiquiorem aliquis hunc dialogum statuit, eo magis falli necesse est. Nam, (ut quam sententiam posteriore loco recensuimus, eam, ceu minus probabilitatis habentem, prius refutemus:) antiquitas Luciani aevo, quin Traiani maior quibus argumentis probatur, ea parvo impulsa momento ruunt. Quid enim? Triphontis magister laudatur Γαλιλαῖος, αἰα Φαλασίης, ὑπὸ τὴν ἐς τὸν ἔργον ἀεργαῖος; Diuus igitur Paullus intelligendus necessario est? Quid enim vetat, quemvis alium hac descriptione signari, recalvastrum nasonem, mysteriorum cognitionem de se, ex vero forte, praedicantem, quam comica phrasi ad raptum illum Apostoli nefarie accommodata noster περιφράζει. Quid vetat, si concedamus etiam, corporis & oris habitum, qualis hic describitur, Paulo fuisse, (quod vix tamen probari posse puto) imaginem summi Doctoris a scurra visam esse, eumque deinceps, ut proteruius Christia-

stianos insectaretur, hoc schemate magistrum suum deridendum aliis propinasse? DAVID BLONDELLVS, * quem paullo ante laudauimus, contra eos, quibus Galilaei, recaluastris, nasonis, ad tertium usque caelum rapti, discipulum professus Triepho, Paulum innuere videtur, ita disputat: *His argumentis, (quae nimirum allata iam iam a nobis sunt) persuaderi me non posse fateor, (Si credam, Philopatrin ante Luciani aetatem scriptum.) Ut enim nullum Luciani aetate Pauli auditorem supersuisse largior lubens; nec Paulum Tarsinatum Galilaeum dici debuisse constat: utrumque ad maius Christianarum rerum ludibrium in Luciano effertur, non est quod negemus.* Sed quod est de imagine Apostoli, quam visam forte ab auctore dixi, non possum pati, quin, quod paullo ante promisi, de THEOPHILO RAYNAUDO aliquid dicam. Is ** in ea fuit opinione, Lucianum, quem pro Philopatridis scriptore habet, imaginem Pauli in templo aliquo vidisse. Sed quin fugiat virum alias haud indoctum ratio, dubitari non potest. Ecquid enim Lucianus, vel auctor dialogi, si modo vidit imaginem Pauli, nam & hoc incertum quam quod maxime, alias non potuit eam videre, praeterquam in templo vel oratorio? non potuit etiam aliarum aedium talis effigies fuisse ornamentum? Similem errorem errauit, circa

A 5 hunc

* de episcopis & Presb. l.c.

** erotemact. de libris bonis & malis l.c.

hunc ipsum dialogum, robustissimus Ecclesiae suae tibi cen **BARONIVS**, quo de mox agendi sese offeret occasio. Iam pergamus ad reliqua.

VIII.

Neronis Principatu non esse scriptum Philopatrin, non equidem probabo ex **RUFII FESTI** loco, qui * *Armenias duas tunc amissas, Romanasque legiones sub iugum a Persis missas, extremo dedecore Romani exercitus sacramenta ait foedasse: Plura siquidem feliciter, ductu Corbulonis, Neronis auspiciis in Armenia contra Parthos gesta, eademque magnifice celebrata, refert **TACITVS** ** : quin neque post cladem ignominiamque Pacti negligentia acceptam, decreta a Senatu, integra adhuc bello, trapaca, dum affectui consulitur, sprete conscientia, omissa sunt, ut idem **TACITVS** *** auctor sit. Quidam igitur & vani cuiusdam Graeculi Pacana ante vicloriam, quin post cladem acceptam, canentis, gratulationem Nero acceperit? Firmiora proinde argumenta deinceps erunt adferenda. Nec vero Traianum convenit, verba recito **DAVIDIS BLONDELLI**, **** quod sub dialogi finem argulum tacitas Cleolaus: *πῶς τὸ καὶ οὐδὲν ἢ πάλαι βεβαιώσῃ Παρθῶν κ.τ.λ.* Nam*

* in breuiar. p. 170. seq. * Annal. xiii, c. 7. seq. impr. c. 34. seq. L. xiii, c. 23. seq. L. xv, init.

*** Annal. L. xv, c. 18. L. Ita in Persii Sat. v. 6. 4. ad Corbulonis viclorias respici ait Casaubonus, quas assentatorie in manus extollerent Poetae & Historici. **** l. c.

nec Susam nec Arabiam totam debellauit, nec quos ex Arabibus subegit, post deuictos Persas domuit Traianus, immo inter belli Parthici initia anno imperii quarto Christi CI. Traiano quartum & Paeto cons. per Syriae praefidem Palmam, Petraeam Arabiam sub iugum misit; eodemque anno, pereunte Decebalo, Dacicum bellum consummauit. Anno vero imperii nono, Christi CVI. Commodus & Cereale Cons. Seleuciam, Babylonem & Ctesiphontem cepit.

VIII.

Sed, ne quid dissimulem, tota illa disputatio nec mihi, nec credo multis aliis, ex omni parte probatur. Prior ipsius ratio est, quod nec Susam nec Arabiam totam debellauerit Traianus. Sed debellauitne eam Marcus, cui ipse epinicio illo gratulatum fuisse Lucianum putat? Fatetur non debellasse. At paratum est *κρησφύγετον*. SPE FALSVS inani, inquit, *Susae & Arabiae excidium, Scythicarumque excursionum cessationem, spondet Cleolaus*. Iniquus autem est BLONDELLVS, si quo ipse effugio utitur, illud eripere velit parti aduersae. Vt lubentius concedat, mouere eum debet ratio altera, qua aduersam sententiam oppugnare sibi videtur, tantum abest, ut ea rem, quam vult, conficiat. Putat enim, quia iam ante Persas, Arabum quosdam subegerit Traianus, Cleolaus autem ei, qui iam victor esset Persarum, Arabiae subiugationem tanquam futuram spondeat; fieri non posse, ut de Traiano ea gratulatio accipiatur. Quid si autem dicamus, ideo enim vero spon-

spondere Cleolaum vt ΠΑΣΑ ΧΘΩΝ ΑΡΕΒΙΑΣ
sub potestatem Traiani redigatur, quod
parte eius iam subacta, facilius de reliquis
spes esset. Haec, vt mihi quidem videtur,
ita sunt manifesta, vt Blondello ipsi, si vi-
veret, assensum extorquerent.

X.

Haecne igitur, dicat forte aliquis, sunt
firmissima illa argumenta, quibus Traiani
aetate abiudicatur Philopatri? Equidem,
vt quod res est fatear, his nunquam mihi
persuaderi passus essem, vt non a Paulli
quodam discipulo transfuga scriptum puta-
rem. Sed bene res habet. Superest argu-
mentum vnum, a nemine, quod sciam, ad-
hibitum, sed omni exceptione, vti arbitror,
maius. Narrat nimirum Critias, * se cum
interfuisset deliramentis atque vanis prae-
dictionibus Sophistarum, ita sententiam de
illis dixisse: καὶ μὲν τῷ Ἀριστάνδρῳ καὶ ΑΡΤΕ-
ΜΙΔΩΡΟΥ, ὃ καλῶς ἀποβήσονται ταῦτά γε τῷ
ἐνύπνια ἐν ὑμῖν, & reliqua. Quis non vi-
det ARTEMIDORVM ὀνειροκριτικῶν scrip-
torem significari? Et ne dubitemus, nec
infartum ab interpolatore aliquo Artemi-
dori nomen suspicemur, paullo post inter-
rogat: ὃ κατὰ Ἀριστάνδρου τὸ Τελμιστά, καὶ
ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΝ τὸ ΕΦΕΣΙΟΝ ἐξίχνηυσαν τοῖς
ὀνειροῖσιν; De ipsa re, si quis forte requirat

AR.

* p. 775. c. 17. vt nos distinximus.

ARTEMIDORI huius ut & ASTRAMPSYCHI verba in notis posita sunt. Hic illud tenendum, quod hic ARTEMIDORVS EPHESIVS, qui tamen Daldianum se dici maluit, ut nobilitaret oppidum vnde maternum genus trahebat, obscurius absque hoc futurum, testatur ipse, * se nosse homines, qui vixerint Antonini Pii temporibus, qui successor fuit Hadriani, ante quem Traianus imperauit. Huius vero inter victoriam Persicam & Antonini initia xxx. minimum anni intercesserunt. Nemo igitur sub Traiano scriptum Philopatrida potest asserere, nisi qui crediderit, triginta annis ante quam scriptus sit liber, cum posse allegari. Quin, cum nihil aliud colligi queat ex Artemidori verbis, quam notos illi fuisse Athletas, ludis quinquennialibus, illis quos Antoninus Pius Hadriano, a quo fuerat adoptatus, instituit, ** suspicari licet, post Antonini demum tempora, quin Seueri etiam, qui Antonino successor fuit, scripsisse Artemidorum, primum quod ex prooemio apparet, post longissimam curationem animum ad scribendum appulisse, tum quod TERTVLLIANVS quem sub Severo Imp. in confiniis seculi II. & III. floruisse

* L. I. c. 28. p. 26. & c. 64. p. 55. quas loca allegantur a Nic. Rigaltio in notis ad inscriptionem.

** Videndus Ael. Spartianus Hadriano c. xxvii. & Commentt. ad h. f.

isse satis constat, cum somniorum interpretes enumerat, * nostri nullam facit mentionem: Quae ratiocinatio, si cui aequae ac mihi probabitur, ut paullo dictum laxius accipiet, cum NIC. RIGALTIVS, ** atque IO. ALB. FABRICIVS *** Hadriani & Antonini Pii temporibus vixisse Artemidorum perhibent: tum illud etiam colliget, vix esse, ut a Luciano Samosatensi laudatus Artemidorus, adeoque Philoparris scriptus esse potuerit, de quo infra videbimus.

XI.

Neque vero illud hoc in loco praetermittendum est, summa rerum verborumque cum iis, quae haud dubie Luciani sunt, conuenientia, quam, credo, negabit nemo, qui annotationes nostras vel cursim perlustrauerit, facile aliquem induci, ut credat, vel ab ipso Luciano, vel ab homine qui eum sibi imitandum proposuerit, esse scriptum. Neque enim magis id casu fieri potuisse existimo, quam, ut ex temeraria formularum typographicarum commissione versus Homeri aliquis, aut Ennii possit existere. Sed pluribus in hac sententia confutanda nos immorari nihil opus esse arbitror, cum quae iam nunc aduersus primam
illam

* Lib. de anima c. xxxvi.

** loco citato.

*** Bibl. Gr. Lat. c. xiii. p. 462.

illam, quae Lucianum Philopatridis auctorem facit, proferemus, ea magnam partem fortius etiam contra hanc secundam valeant.

XII.

Quod igitur alterum huius disputationis caput est, Lucianine sit Philopatris, an iunioris alicuius, age, dispiciamus. Quae in re ita versabimur, ut primo contra eorum, qui id affirmant, rationes quaedam in medium proferamus, deinde, cur Luciani non esse putemus, generatim dicamus, denique ut quibus inducti rationibus, iuniorem Luciano auctorem arbitremur, eas rationes, quam fieri poterit breuiter & perspicue, proponamus. Cum vero viros summos & toto, quae literis cultus est, orbe celeberrimos ab altera parte stare videam, prius quam ad rem aggrediar, summopere, mi Lector, rogandus es, (ad illa enim ipsa docti orbis lumina sermonem dirigere nimis forte spei audacis esset) ne contradicendi libidine, aut nouarum cupiditate rerum a tantis viris seorsim sentire me ausum existimes, quae multos hodie insania vexat; sed solo veritatis amore, eiusque studio inquirendae huc delatum, ubi aut deserere id quod verum puto, aut dissentire ab iis cogor, quorum tanta apud me est veneratio, auctoritas tanta, ut maior forte apud neminem. Si igitur hac in re erro, illud saltem

tem optime conscius mihi sum, non illa ingenii prauitate, sed communi hominum forte, quae ab errore immunem esse neminem patitur, inuitumque in eum incidisse.

XIII.

Luciano iure tribui Philopatrin, probatum primo inde est, quod is quasi in possessione esset, cum inter ipsius opera iam longo tempore referatur; igitur non nisi validissimis rationibus posse inde exturbari. - Verum enim vero, ne iam in locum illum communem de librariorum inertia & fraudibus excurram; ne etiam illud dicam, malae fidei possessorem praescriptione sese tueri non posse: iam Graeca editio quae A. R. G. CIO IOXXVI. in forma octaua Hagenoae elaborata est, in fine dialogi haec habet: οὗτος ὁ λόγος τοῦ Λουκιανῆ. Quae procul dubio ex veteri codice adscripsit editor quisquis etiam fuit, diligens certe & industrius, cuius utinam diligentiam imitati essent librarii Belgae in nouissima editione, quae splendido viri summi, IO. GE. GRAEVII nomine superbit. Sed & in hac editione annotatio, quam retuli, est seruata: quae tanto maioris est momenti si antiqua est, quod tamen in hac librorum MSS. inopia asserere non ausim, quanto frequentius sine censura omni transmittuntur a librariis, quae tamen *νοθεύει* sunt conuicta planissime. Argumentum non ab-

abhorret, fateor, ab ingenio Luciani, si generatim illud spectes, ut ad irridendam cum superstitione religionem pertinet. Sed quam exiguum huic rationi pondus insit, si dicerem, de Tua, Lector, prudentia dubitare viderer. Quid si vero insuper negem, illam saltem dialogi huius partem, ubi vanissima spe tot victoriae, triumphi tot spondentur, quorum nihil vel parum, quamcunque etiam sententiam amplectare, contigit, cato illi Samosatensis naso ex assè convenire? certe a prudentia non tantum viri, sed a magna ad credendum res etiam satis certas tarditate, oppido id videtur alienum. Ingens porro illa rerum verborumque in hoc dialogo cum iis, quae indubie sunt Luciani, similitudo, tantum abest ut a me negetur, ut potius paullo ante ea usus sim ad probandum, Traiani aetate non videri scriptum. Sed potuit ea ex alio etiam fonte profluxisse, imitatione nimirum, satis illa quidem inepta, quae de tum e notis nostris constare volenti potest, tum infra adhuc aliquid erit dicendum. Nunc reliqua persequemur.

XIII.

Victoriam de Peris ingentem reportavit Lucius Verus, ob quam, communicato cum Marco fratre honore, triumphavit. Hanc eam ipsam esse, quam celebrat sub finem Philopatridis Cleolaus, volent, quos
B supra

supra laudavi, viri doctissimi, aliique complures. Quibus assentiri ne queam, illud me mouet, quod vnus tantum *dux negotii* deprehendam in illo epinicio mentionem, id quod secus factum oportebat, si ad hunc triumphum pertineret. Ambos enim fratres aequato iure imperium administrasse, notius est, quam vt dici a me debeat. Nec est quod Lucium Verum solum celebrari dicamus, qui nimirum solus id bellum confecerit, solusque gloriam inde sibi vindicauerit. Praeterquam enim quod per duces omnia sunt gesta, Vero interim Imperatore in Daphnicis Antiochiae deliciis molliter ventrem, Marco autem Romae rem publicam curante, vt testis est IULIVS CAPITOLINVS*: iam est paullo ante dictum, confirmarique tum aliorum, tum eiusdem CAPITOLINI** testimonio potest, triumphum pariter vtrosque celebrasse. Ita enim ille: *Habuit hanc reuerentiam Marco Verus, vt nomina quae sibi delata fuerant, cum fratre communicaret, die triumphi, quem pariter celebrarunt.* Et iam ante*** dixerat: *partum est Vero nomen Armenici, Parthici, Medici, quod etiam Marco Romae agenti delatum est.* Illud forte dici ab aduersa parte posset, Imperatorem Verum, cum ista scriberentur a Luciano, iam tum fuisse extinctum, solique

adeo

* in Marco Antonino c.viii.

** in L. Vero c.viii.

*** c.vii.

adeo Marco hic applaudi. Et sane EVTROPIVS* cum triumpho Parthico, Veri obitum coniungit artissime. Sed certum est, interces-
sisse aliquot annos inter triumphum istum
atque mortem Lucii ; nec quae scriptor
breuitatis studiosus narratione coniungit,
tempore ideo sunt coniuncta putanda. Sed
haec cum quaestione careant, apud eos cer-
te, qui aliquam cum historicis illorum tem-
porum familiaritatem habent, lubens dimit-
to. Illud tamen non possum quin ad-
ficiam, non videri Cleolaum nostrum, qui
sui victoria Imperatoris effertur tantopere,
Medorum atque Armeniae mentionem
fuisse omisurum, cum de futuris audacter
adeo spondeat, si modo materiem epinicio
illi tum praebuissent, quod Marco imperan-
te contigisse modo vidimus. Denique to-
tum hoc argumentum tale esse memineri-
mus, ut si nihil etiam sit, quo labefactari
conuelliue possit, quod tamen minime ita
se habere, est, puto, luculenter a nobis
ostensum, tamen amplius nihil eo efficiatur,
quam hanc quidem ~~etiam~~ nihil obstare,
quo minus Lucianus pro Philopatridis au-
ctore haberi queat, cuius generis argumen-
ta, plura etiam, ruere statim necesse est, si vel
vnica proferri queat circumstantia, quae
cum reliquis conciliari & redigi in concor-
diam non possit.

XV.

Quod vero vir celeberrimus GEORGIVS BVLLVS putat non parum momenti habere, ad asserendum Luciano Philopatridem, temporum sub Marco Antonino iniquitatem, de eo etiam, dissimulare non possum, alia omnia mihi videri. Mala etenim, quae ab AVRELIO VICTORE enarrata supra retulimus, quorumque mentionem etiam IVLIVS CAPITOLINVS facit *, iam inde ab imperio Antoninorum fratrum atque adeo ante victoriam Parthicam accidisse, totoque fere perdurasse imperii tempore, iidem auctores sunt. Tantum autem abest, vt, qua tempestate scriptus est Philopatris, calamitates publicae orbem Romanum insigniter vexauerint, vt potius eam ob causam Christianis acerbè adeo insultasse auctorem appareat, quod temporum felicitatem infaustis praedictionibus, obscoenisque ominibus quasi contaminarent. Quod vt appareat, audiamus Critiam, qui, vt videtur, ob patriae, quem profitetur, amorem, nomen dialago dedit, cuiusque sub persona auctorem latere voluisse, existimaverim. Hic igitur Critias in Sophistarum, vt eos appellat, concilium introductus, interrogatusque : ** πῶς καὶ τὴ πόλιν καὶ τὸ κόσμον

* in vita Marti c. viii.

** p. 777. c. 19.

κόσμη; Καρποσίγε πάντες, inquit, καὶ εἴ γε
 χαρήσονται. Habes gaudium publicum, ha-
 bes felicitatem temporum. Quid ad hæc
 Sophistæ? Non placet illis laetitia effusa
 gentilium, subiiciunt: δυστοκίη γὰρ ἡ πόλις,
 cuius verbi vim in notis declarauimus. Non
 negant igitur iam felicia esse tempora, sed
 mala futura prædicunt. Hos dein proterue
 ridet Critias, ὅξυδεκέσεται νόον illos inter
 alia scommata dicens, qui viderent scilicet,
 quod nec esset vsquam, nec, vt putabat pro-
 fana mens, futurum esset. Tum effunditur
 in enumeranda varia calamitatum publica-
 rum genera, ita tamen vt ipsa phrasi ad ri-
 sum composita manifeste indicet, nihil tale
 tum quidem vulgo homines timuisse, ne pu-
 tes fuisse expertos. Confirmant ista, quæ
 sub finem dialogi idem Critias commemo-
 rat: Ἡμεῖς δ', ὦ τριφῶν, πᾶ καὶ ἄλλισι ἐνεη-
 κότες ἐσμεν. & paullo post: τὸ δὲ δέκεται τοῖς
 πασι, αἱ ἡμέραι δ' ἀνθρώπων, πλεονέ-
 χθονος ἡμεῖς οἶκον κλείψω, καὶ εἶθ' ὅς ἡμᾶς ἔ-
 λπιόσεται. Hæc igitur satis, opinor, osten-
 dunt, non eo tempore scriptum Philopatri-
 dem, cum calamitates publicæ per orbem
 terrarum grassarentur, sed satis laeto rei-
 publicæ statu, secus atque viro doctissimo
 videbatur.

XVI.

Perduxit nos ordo disputationalis insti-
 tutus ad ea argumenta, e quibus genera-

tim Luciani non esse foetum Philopatrin, colligi posse putamus. Nam illa quae iuniorum Luciano auctorem suadeant, his subiuncturos nos esse diximus. Ad hanc igitur classem, praeter ea, quae modo contra BLONDELLVM atque GEORGIVM EVELLVM, viros doctissimos, disputata sunt, non dubito primo loco referre, quod maior in hoc dialogo deprehenditur, quam in Luciani scriptis Christianarum rerum peritia. Quisquis diligentius paullo huius viri commentationibus legendis attenderit, animaduertet profecto perpetuum fere illius morem, ut in quarum rerum mentionem inciderit, eas res, tanquam per digressiones, quas vocant Rhetorum filii, perspicue verbisque negotio, de quo agitur, quam aptissimis declaret, quo ipso, quanquam interdum non taedium lectoribus, si qui sunt delicatiores, creare non potest, facit tamen, ut, cum minime putes, plurima discas, ad omnem historiam, populorum ritus, clarorum virorum pernosendam indolem, linguae etiam proprietatem, totam denique humanitatis disciplinam nimium quantum profutura. Quin ea ipsa ratio est, ut quoddam *ἀμαλγμά τις*, aut cornu copiae bonae frugis plenissimum, opera eius summo possint iure vocari. Profluxit ista scribendi ratio partim ex charactere Luciani, qui est *ἡδυκατασκευασμένος* & ad comicum

cum in multis accedens proxime, in quibusdam etiam Superans: partim, non est enim inficiandum, ex ostentatione quadam, Polymathiamque demonstrandi studio, quod quidem in Sophista, id est eo, qui dicendi artem pro genio seculi profiteretur, non ferri facilius poterat, sed laudi erat atque admirationi. Igitur nulla fere secta, hominum fere genus nullum est, cuius non historiam, characteres principales, aliaque *αἰχιομημονεύετα* consignata ab eo literis deprehendamus: Philosophorum autem cuiuscunque sectae, rhetorum, adulatorum, parasitorum, diuitum, pauperum, senum, iuuenum, superstitiosorum, atheorum, Romanorum, Atheniensium, Scytharum, impostorum, histrionum, lenarum, meretricum, militum, rusticorum, regum tyrannorum, Deorum, Dearumque, & cuius non? velut imagines quasdam ab eo pictas admiremur.

XVII.

Sed quorsum ista disputem, quaeret fortasse aliquis? Nimirum ita rationem subduco: Quia Lucianus ostentandae occasionem doctrinae nullam solet facile praetermittere; quia nullius non hominum generis, characteres, mores, sententias, verbis cuique rei propriis & quasi solennibus describit: probabile non videri, si tantam habuisset Christianismi peritiam, quantam in

Philopatride reperimus, non alias etiam eam prae se tulisse; atque eo magis cum occasio in his ipsis, quae habemus ab eo scripta, non defuerit, tum in bonam, tum in malam etiam partem ampliorem Christianorum mentionem faciendi. In bonam quidem eo imprimis loco, ubi Alexandrum Pseudomantin illum ab oraculo suo Atheos, Epicureos, Christianos omnes remoueri procul iussisse tradit. Verba ipsa subieci: * *ἡ Χριστιανὸς, ἡ Ἐπικουρεὸς, ἡ καὶ ἡ ἄλλῃ, ἡ ὁρῶν, Φευγέτω.* Facile, credo, veniam impetrabo, si huic centoni meo pannum de purpura magni viri, I. O. G. E. GRAE-VII ** adsuam; non possunt enim non placere quae ille scripsit seculi nostri Varro, ubicunque etiam legantur. Itaque vero cum hunc locum enarrasset, pergit: *Noxat impurissimus nebulo, (Alexander) Christianos decipi non facile posse. Illos, mente ab oculis seuocata, breui latebras fallaciarum, quibus homines fascinant, perscrutatu- ros fuisse. Unde vero haec perspicacitas hominibus rudi- bus, nec versatis in peruestigandis abditarum rerum causis, quas sibi vindicabant, qui Philosophis dederant operam? Unde robur illud animi, contra tantam superstitionis vim, quae omnium mentes, tanquam magicis carminibus defixe- rat, quam a religionis Christianae virtute & efficacia, quae & oculos aperit ad fraudes nequissimorum hominum proficiendas, & animum firmat aduersus superstitionem,* quae

* in Pseudom. p. 770.

** in praefat. Luciani qd Fridericum Wilhelmum Elect. Brandeb.

quae imbecilliores occupas facillime? Qualia de Christianis praedicantem modo audiui-
mus GRAEVIVM, talia fere de Epicureis Lucianus in medium attulit; sed de nostris tacet, nec rationem ullam cur exesse illos sacris suis Alexander voluerit, profert: forte quod laudandi erant, hoc quidem in loco; quod a se paganus homo impetrare non poterat. Sed etiam cum ridet Christianos*, & res illorum ex instituto narrare videri vult, partim verbis ex gentilium disciplina petitis utitur ad res ipsorum designandas, partim, vulgari errore, Judaeorum & Christianorum miscere negotia videtur, & in unum versum ita loquitur, ut satis appareat, neque libros sacros legisse unquam, neque etiam aliunde sanctissimae disciplinae rationes satis habuisse cognitatasque perspectas. Quoniam id est parum ab hac disputatione alienum, age, quaedam ad hunc Luciani locum annotemus.

XVIII.

Ac primum quidem miror, TANAQVILVUM FABRVM, virum ingeniosissimum ad illa verba.** ἡ μέγαν γούν ἐκείνον κ.τ.λ., annotasse: *Istaec vocula γούν & sensus repente abruptus satis indicant, multa hic a Luciano adversus Christum scripta fuisse; quae a maioribus nostris, hominibus nimium piis, sublata fuere. Hinc itaque est quod*

B 5

dixit.

* de morte Peregrini T. II. p. 565. seqq.

** p. 566.

dixerat Suidas, Lucianum κατὰ πλοδαὶ τὸ χριστιανισμόν, καὶ αὐτὸν βλασφημεῖν τὸ χριστόν, ἐν τῷ τῷ περιγέρνῃ βίῳ. Hinc factum ut in plerisque Mss. Codd. non amplius extet Peregrinus. Equidem fateor, si voculam γῆν interpretere, itaque, ut est ab eo, qui hunc dialogum conuertit, factum, male haec cohaerere cum iis, quae praecedunt. Sed quid vetat, quo minus vertamus enim, frequentissima nimirum, apud Lucianum etiam, vocis significatione, ut quandam notet parenthesin. Qui enim, quaeso, concinnius, quam ita loqui potuit Lucianus: Peregrinus noster in Christianos etiam incidit, & postquam illorum edidicisset mysteria, subito nimium quantum inter illos nomen & gloriam est consecutus. NAM hodiernum durat illa quorundam stultitia, ut celebrem istum in Palaestina suspensum hominem venerentur &c. Pergit deinde, ut videas a parenthesi reuerti: τότε ΔΗ καὶ συλληφθεὶς κ. τ. λ. Sensus igitur abruptus non magis, quam γῆν particula, deesse aliquid ostendunt. Suidae verbis sua constat veritas quam planissime, si vel nihil desit. Quid enim sunt blasphemiae in Christum, si hae non sunt, quae hodiernum extant in Proteo? Denique, quis iste foret stupor, cum manum semel iniectis mutilando scripto, illud relinquere, quod eici vel similiter, vel magis etiam intererat. Duobus potissimum modis vlti sunt Christiani huius dialogi contumeliam, primum omit-

omittendo illo penitus, quod factum facile FABRO credimus, tum acerbè, adletis in margine notulis, refutando, quod scholia a doctissimo viro IO. CLERICO edita testantur. Omisisse quaedam ex ipsa orationis serie, saltè FABER quæ attulit argumenta, iis vix persuadebit.

XVIII.

Sed, ut pergamus stricte quaedam ad Luciani verba annotare, Judaicum sapit, quod *ισρίαις* & *γεσμμαίαις* vocat Christianorum Doctores, quanquam non ignorem, de Aegyptiorum etiā sacerdotibus *γερμαίαις* voce non semel usum.* Ex ethnico est quod Alexandrum Christianorum *πασίρχω* vocat, & *πλετην* Christianorum disciplinam. *Καινόν Σωματίον* Christianos Peregrinum vocasse, probabile non est: si nota Luciano Pauli Apostoli historia fuisset, hunc dubio procul substitueret. Ο *νομοθέτης* ο *πρώτος*, qui persuasisse Christianis dicitur, ut omnes quæ pro fratribus invicem haberent, non video quin ipse servator noster esse queat. Neque hunc legislatorem *ἀπὸ τῆ ἀνεσκολοπισμένη ἀνδρῶν* vbi distinguat Lucianus, reperio, quod vtrumque tamen iterum vult TAN. FABER. Contra ea iussit Christus Matth. xxiii, 8. ut omnes discipuli sui fratrum se loco inuicem haberent: & secundum τὴν ἀνεσκολο-

π1.

* e.g. de Sacrif. p. 369. T. I. it. in Philop. p. 350. T. 2.

πομπὴς νόμους vivere Christianos, paullo post Lucianus dicit. * Ad verba : ** εἶπε
 ὁδοποιήσας ἡ εἰς ἐκείνας, ὡφθῆ γὰρ τι, ὡς
 οἶμαι, ἐσθλῶν τ' ἀπορρήτων ἀνθρώπων, PALMERIVS
 confundi ait Judaicos ritus cum Christia-
 norum lege. Sed forte idolothytorum
 esus, & suffocati ac sanguinis ab Apostolis
 etiam prohibitus, obuerti huic reprehensio-
 ni possit.

XX.

Iuuat hic in breuem summam colligere
 omnia, quae de Christianis tradit Lucia-
 nus, (tradidisse autem, quae sciret omnia,
 probabile saltem supra reddere conatus
 sum) tum similiter quasi in tabulam quan-
 dam coniecta cum his comparare, quae in
 Philopatrīde de iisdem dicuntur. Lucia-
 nus ita Christianos describit: *** Sunt ho-
 mines, qui suspensum in Palaestina ho-
 minem, nouorum auctorem mysteriorum,
 spretis omnibus Graecorum Diis, colunt &
 adorant, immortalitatem expectant, atque
 propterea corporis cruciatus, ipsamque
 adeo mortem, subire non recusant, vt po-
 tius vltro eam deposcant. Praeterea pro
 fratribus inuicem, sic iubente primo illorum
 Legislatore, se habent, bona fortunae om-
 nia tanquam vilia & vana contemnunt, be-
 nigneque iis impertiunt, quos propter su-
 perstitionem suam vident aut bonis extur-
 ba-

* Iohannem Euang. intelligit Fabr. B.G. L.IV. c. xvi.
 p. 500. ** p. 570. *** l. c.

batos, aut alias male a magistratibus acceptos. Sacros libros habent, quos in conuenticulis suis legunt, si qui autem sunt doctiores, etiam interpretantur. Si quem videant leges suas migrantem, eum a communione & caetibus arcent atque excludunt. Haec Lucianus. Audiamus auctorem Philopatridis. Christiani credunt in DEum vnum, qui caelum & terram creauit & omnia, eumque Patrem* magnum, immortalem, caelestem, Filium Patris, Spiritum ex Patre procedentem, vnum ex tribus & ex vno tres. Hic** DEus, qui est lux incorruptibilis, inuisibilis, incomprehensibilis, creauit, (vt didicerunt a Mose tardilingui) cum alta nox abyssio incubaret, lucem, quae tenebras & vastitatem illam omnem abegit: tum terram super aquis stabiluit, caelum expandit, stellas formauit, cursus earum disposuit: terram ornauit floribus; hominemque ex iis, quae non essent, vt esset aliquid produxit; iamque de caelo intuetur singulos, bonos, malos, actiõesque illorum in libris describit, ac retribuet ex iusto singulis, qua die ipse constituit. Praeterea *** per aquas sese renouari, atque ex impiorum caetu in beatorum vestigia collocari credunt; quidam etiam in tertium

* p.770. c.10.

** p.771. c.11.

*** p.770. c.10.

tum se caelum raptos, resque omnium pulcherrimas ibi edoctos praedicant, * orationem quandam a patre incipientem, multisque nominibus refertos hymnos recitant &c. Haec si quis cum iis, quae ex Proteo Luciani prolata sunt, conferat, simulque illud consideret, verbis propriis & ex Christianorum disciplina, quin ipsa Scriptura petitis uti Philopatridos auctorem: illum vero gentili more, nec uti solent nostri homines, loqui cognoscet profecto, Lucianum ut de re parum sibi cognita, & quam non nisi aliis temere narrantibus audisset; hunc vero, ut qui aut ipse coetibus Christianorum interfuisset, aut satis accurate omnia peruestigasset, de hac secta exposuisse.

XXI.

PETRVS DANIEL HVETIVS, ingenii Galliae suae, quin vniuersi, qua cultior est orbis decus & ornamentum, in stupenda eruditionis opere, quod *demonstrationem Evangelicam* appellauit **, postquam dixerat, in illo bello de morte Peregrini, quae in contumeliam Christianorum essent dicta, laudis ipsius esse potius quam dedecori, haec addit: *Clariora etiam reperias in dialogo, qui inscribitur Philopatris, & Luciani nomen praese fert: Christi quippe & Christianorum nominatim meminit, plurima praefert ex Euangelio & Apocalypsi Iohannis, ex actis Apostolorum, & ex epistolis Pauli, cuius os & habitum de-*

* p. 779. c. 22.

** Propos. III. §. 20.

tingit, & euectionem in caelum refert. Christum appellat Chrestum, pro temporum illorum more, quo nomen id a bonitate, non ab euectione ductum credebatur ab Ethnicis. Quo de more cum quaedam disputasset, concludit: Ex Christianarum autem rerum peritia, quae maior in hoc dialogo, quam in reliquis Luciani scriptis elucet, colligi potest, eum alterius esse auctoritatem. Hactenus ille. Quae ideo adscribenda putavi, quod partim hoc argumentum mirifice confirmant, partim vero dubii nonnihil habere videntur. Christi siquidem & Christianorum nominatim meminisse dicit auctorem Philopatridis, ita tamen ut Chrestum pro Christo dixerit. Ego vero fateor, illud me in hoc dialogo non reperire. Procul tamen lubio respicit vir summus ad illa: * ἀλλὰ οὐ τοῦδε εἰπέ· εἰ καὶ τὰ ἱερὰ ὀνομαζόμενα ἐργαζόμενοι ὑπαρχοῦμεν; Respondet Triepho: πάντες, οἱ ἔχοντες ΧΡΗΣΤΟΣ ὡν καὶ ἐγώ εἰμι. Interpres quem forte aliis districtus secure nomen secutus est HVERTIVS: si quidem inter gentes CHRESTVS fuerit. Neque vero ego sum, qui Chrestum & Chrestianos pro Christo & Christianis tam a gentilibus, quam ignorantibus nomen, quam a nostris, men accipientibus, dictos fuisse negem, contra clarissima vetustissimorum scriptorum testimonia, quae adducere nihil attinet, cum nemo credo, de eo dubitet, & super adeo, qui de Chresto Suetonii disputarunt.

HEV.

HEVMANNVS & HILSCHERVVS, ea col-
legerint: Sed illud dico, non videri Trie-
phontem Christum vel Christianos verbis,
quae modo adducta sunt, significare, tan-
quam proprio nomine, voluisse. Dixerat
paullo ante hic Triephon: ὥς τε εἶπεν Ἀπὸν-
ῶς καὶ οἱ ἐν τοῖς ἐκκεννίοις βιβλαῖς ΤΩΝ
ΑΓΓΛΩΝ διαποράσας. Vult nimirum
Critiam relictis illis gentilium fabularum
nugis, ad Christianorum DEum ac religio-
nem sese conuertere, vt & ipse inscribatur in
caelestibus illis BONORVM libris. Tum Critias
εὖ πᾶντα ἀτακτικῶς inquit ὁ τριφών, (su-
pra enim iam de libris caelestibus, & in illi
inscriptione dixerat Triepho) ἀλλὰ μοι τὸν
& reliqua quae modo attulimus, vbi interro-
gat Critias, an Scytharum etiam curam gerat DE-
us, & in librum illos BONORVM inscribat? quid
inscribat, respondet Triepho, si modo BON-
i sint. Cui non apparet, χρηστὸν hic, vt alia
apud quosuis scriptores, imprimis, quem
noster est imitatus, Lucianum, poni αὐτὸν
τὸ ἀγαθόν? Ita infra * χρηστὸς γὰρ αὐτὸς εἶναι
διότι τὸ καλόν, vbi haud paullo melius
interpres: Nam frangi esse apparet utique ex habitu
cum non magis absurde, quam quidem hoc
loco vertere potuisset, CHRESTVS appa-
res. Praeterea nescio, an exemplo probari
possit, χρηστὸν dictum pro Christiano. Nam
Christum quidem ipsum quomodo intelli-
gen

gere quis cum bona bonae mentis venia velit, non video: cum appareat, pro genere hominum, quod plures sub se complectatur, vocem poni, & hanc esse verbi *ὑγχαίνεσθαι* vim, ut conuerti debeat: *si modo contingat esse inter Scythas aliquem &c.* ABLANCVRTIVM Gallicum Luciani Interpretem, qui priori loco *Christum*, posteriori *Christianus* posuit, nihil moror. Ille enim auctor parum de vera sententia, aut philologia adeo sollicitus, satis habuit si Gallis deliciarioribus, mulierculis imprimis, elegans aliquid & politum offerret: plerumque igitur Gallicas sectatus veteres, Graiorum charitas musasque neglexit, ut recte adeo interpretatio eius a MENAGIO *La Belle infidelle* appellata sit,* & MATTHAEVS SLADVS de eo luserit:

Τηλόθι καὶ Φεύγεις ἢ μεταφραζόμενον,
ὅτι καλὴς δῶκεν γαῖῃ γλυκερὴν ὡς εἶναι,
Κελτίδα γὰρ πολλὴν, ὃ χάριν ἐλάττω ἐχθ.

Nec Christi igitur, nec Christianorum *nominatim* mentionem in hoc dialogo fieri censeo; quod quorsum pertineat infra videbimus. Hic illud notari velim, quidquid etiam de Chresto sit, Lucianum ita non videri scripturum fuisse, cum Christianorum *nomen*,

* In Menagianis p. 329. citante cel. Fabricio Bibl. Gr. L. IV. c. XVI. p. 507. ubi habes etiam hanc partem epigrammatis Sladiani, quod totum praefixum est editioni Belgarum.

men, quoties opus fuit, adhibuisse, ex *Pseudomanti* pariter atque *Proteo* * satis constat. Reliqua, quae HVERIVS ex sanctis noui foederis, (poterat etiam antiqui meminisse) libris allegata dicit, ita se habere, non dubitabit, qui notas nostras conferre voluerit. Qua re confirmantur adeo, quae antea de Christianarum rerum in auctore Philopatridos peritia dicta sunt.

XXII.

Venio ad argumentum satis firmum, ut ego quidem arbitror, sed quod malim ab aliquo tractari, qui maioribus quam ego, tum ab lectione, tum a memoria, praesidiis instructus paratusque ad iudicandum accederet. Nimirum GRAEVII alicuius aut GRONOVII opus hoc erat, de stilo ferre sententiam, non meum, qui tenuitatis meae probe mihi sum conscius. Tamen quia sine flagitio hoc argumentum praeteriri non potest, consequens est, ut id malim a me, quam tractari a nemine. Olim iam THEODORVS MARCILIUS, cuius supra ** facta est a nobis mentio, non esse Luciani Philopatrin contendit, praeter alia id arguentibus ineptiis stili, quas paginis omnibus dicit occurrere. Istae vero stili ineptiae oriri magnam partem videntur ex affectato infelicer sublimi ac tragico dicendi genere, quod cum

* locis s. 17. citatis.

** s. 6.

cum non assequeretur, in affine illi vitium
 ψυχρότης incidit quam saepissime. Tanto
 id quidem magis, quod Poetarum magnam
 partem verbis utitur, iisque parum ad rem
 aptis, qua de causa inducae Leonis exuuiis
 simiae similem interdum fieri necesse est.
 In utroque autem genere incomparabili fa-
 cultate gaudet Lucianus, ad effingendum
 stilo quidquid libuerit, gravitatem etiam
 plusquam tragicam, & ad deriuandum in
 suos hortulos, non riuos ex Veteribus Poe-
 tis, Homero imprimis, sed quasi flumina, ad-
 eo quidem, ut cum male quaedam applicasse
 videtur, vel inflexione deprauasse, tum de-
 mum ingenii vis admirabilis eluceat. Vnum
 ex multis exempli causa adferam: Est Eu-
 ripidis versus decantatissimus: ἢ γλῶσσι
 ὁμῶμοχ' ἢ ᾗ φρενὶ ἀνώμοτος. Quam lepide
 hoc accommodat ad iactatam Cynicorum
 ἀνάλγησιν. ἢ φρενὶ, inquit, * σοὶ ἀλγῆσαι,
 ἢ ᾗ γλῶσσι ἔσαι ἀνάλγητος. Quam festiue
 istud Homeri **

ὡς φρήτερι φρήτερι φινδεήγη, Φύλα ᾗ Φύλατι,
 ad philosophorum certamen traducit: ***
 ζυνασίον μὲν ἐπ' αὐτοῖς,

ὡς πῆρη πῆρη φινδεήγη βάντερι ᾗ βάντερι.
 Sed infinita eiusmodi habet Lucianus.

C 2

XXIII.

* Vitar, auct. T. I. p. 376.

** Iliad. B. vers. 63.

*** Αναβλ. p. 389. T. I.

XXIII.

Noster autem, quis quis etiam fuerit, ut utraque in re peccauerit, iam videamus. Quis negabit, esse nimis *μεγαλῶς* illud quod MARCILIO iam bilem mouit: * *Φῦ, Φῦ, Φῦ, Φῦ, τ' ὕδλων ἐκείνων, ἰς, ἰς, ἰς, ἰς, τῶν δεινῶν βελυμάτων, αἶ, αἶ, αἶ, αἶ, τ' κενῶν ἐλπίδων.* Vix in comoedia vel tragoedia ferimus haec talia, ubi tamen actoris gestu efficitur, ut sint aliquantum tolerabiliora & minus *φοβικά*. Sed bene tamen est, quod cauet auctor, ne ab tam altissimo cothurno statim desiliat. Triepho enim, apud quem haec eructarat Critias, studet ingentissimo mendacio, omnem hanc tragicam supellestem longissime superare: his enim singultibus Critiam ipsas conuertisse nubes, tantumque in Propontide excisasse boream dicit, ut operariae naues funibus contra trahendae sint. Apud nos mentiuntur interdum homines ut trabes inflectantur, quod est, in Germanorum nostrorum proverbio; Sed hic, ne caelum ipsum & maria peruertat, timor est. Vix Lucianus cum id agit, ut mentiatur strenue, quemadmodum in *verae historiae Libris duobus*, talia proferre monstra ausus est, ut hic bonus vir serio colloquentibus amicis tribuit. In Poetica facultate, qua tamen mirifice placuisse sibi videtur,

tur,

tur, quam parua operae pretia fecerit, ex his, quae iam, vt ordine percurrenti sese offerent, producam, credo, apparebit. Integra Homeri aut aliorum carmina vix inseruit centoni suo, praeterquam quae Lucianus, quem non tam imitandum, quam compilandum sibi sumsit, iam olim attulerat. * Illa igitur tantum videamus, quae ipse videtur ex ingenio procudisse. Mox ab initio, ** nescio quid illud sibi velit: Ἀλλ' ἐπεὶ σὲ πρῶτον κίχαίνω τὸδ' ἐνὶ χώρῳ, ἀπὼ μὲν κ.τ.λ. Amicus, veteranus alteri amico, a quo aliquantum abfuisse, non constat, cum quo iam plura locutus est, dicit: *quoniam primum hoc loco te reperio, age illuc abeamus, ubi respirare a malo meo possim.* Inter honoris verba, aulae intimis incolarum, cum ad epulas aut comestationes perlicere aduenas volunt, haec talia esse scimus: Sed in hoc Philopatridis loco sunt prorsus, si quid video, ἀπεργασίον. Deinde, si carmen esse debet, vt certe apparet, bis in metri leges peccatum est. Primum, cum posterior in ἐπεὶ contra dipthongi naturam, correpta est; Tum quando prima in κίχαίνω, brevis apud Homerum & optimos quosque, producta adhibetur. Non defuisse autem apud Graecos malos Poetas, qui vel in syllabis dime-

C 3

tici-

* Videndae passim notae nostrae,

** p. 766, c. 5.

tiendis impingerent, ne Germanis tantum
 aut Polonis hanc laudem relictam putes, vel
 ex nuptiali elegeoi miseri cuiusdam Poe-
 tae, quod LVCIANVS in *Lapithis* * adfert, con-
 stare satis superque possit. Quae enim IO-
 ACHIMVS CAMERARIVS *ὁπᾶν in πλάισ-
 μασι* seu *εἰσαίο*, praestantissimorum Poeta-
 rum *παρθένια* collegit, ea ab hoc loco
 prorsus sunt aliena. Putavi autem si ele-
 gidion, quo de dixi, huc adscriberem, pro-
 pter miram, qua scriptum est, seu a LVC-
 IANO per iocum, seu a Bauio quodam serio,
 simplicitatem dicam, an ruditatem, non in-
 delectatum inde lectorem abiturum. Ita
 vero habet. Fauete linguis! *εὐφημί ἔσω,
 εὐφημί ἔσω.*

Ἡ οἷν πότ' ἄρ' ἦγε λῥισαίνετ' ἐν μεγάροις
 διακλεισθῆς ἀνασ' ἐτρίφετ' εὐδυκίως
 πρέχουσα πασιῶν ἀλλείων παρενηκίων,
 κρέσσων τῆς κυτῆρης, ἢ δ' αὖ τῆς σιλήνης.
 Νυμφίε εἰ σὺ δὲ χαῖρε, καρπεῖων προτίττε ἐφῆ-
 βων

κρέσσων Νηρηΐου, καὶ θετοῦ παιδός.
 Ἄμμις δ' αὖθ' ὕμῃν ἔπον θαλαμῆιον ὕμνον,
 ξυνὸν ἐπ' ἀμφοτέρω, πολλάκις αἰσιώ-
 μεθα.

Interpres fere nimium artis adhibuit, adeo-
 que de malis Graecis versibus Latinos, non
 bonos

* T. II. Opp. Luc. p. 651. seq.

bonos quidem, multo tamen, quam illi sunt,
 tolerabiliore fecit ;

Nuper Aristaeneti in aedibus vnica
 summo

Nutrita est studio diua Cleanthis hera.
 Virginibus cunctis reliquis praestantior
 vna,

Vel potior Phoebe, vel potior venero,
 Salve & tu iuuenum validissime, Sponse,
 valentum,

Nereo prior, ac fortior Aeacida.

At rursus vobis hoc carmen saepius
 olim

Commune ambobus coniugiale canam.

Meliorane autem sunt quae sequuntur
 nostri carmina. Iouem dicit στυγερῶς
 σθαῖ Aethiopibus, *

Ἄνδρες μελαίνεργες, καὶ τ' ὄψιν ἰζοφω-
 μένους.

Euge septies peccatum in pedibus sex.
 In ὀρκῷ ** primum hexameter positus est,
 tum pauca prorsa oratione scripta, mox
 Iambi sequuntur quinque, & senarius vnus,
 nisi quod primus pes contra carminis legem
 trochaeus est. Alibi, βιώσῃ καλῶς, inquit, ***

οὐδὲ σ' ὅκα θέμις τέλος θανάτῳ κίχῃ.

C 4

Hic

* p. 767. c. 6.

** p. 770. c. 10.

*** p. 771. c. 13.

Hic bis metri leges migrantur, & praeterea, quid hoc ῥίμης sibi velit, non apparet; si legas ῥίμιστα, & sensus concinnior paululum erit, & metrum hac parte constabit melius. Sed an ita voluerit auctor non dixerim.

Ille: * καὶ ἔπειν μὲν κεύσας ἐν φρεσὶν,
ἄλλο δὲ εἴησι -

semel tantum claudicat, & potest reponi, si tantum μὲν post κεύσας colloques. Septem pedibus incedit: **

Πνιόντων δόρυ καὶ λόγχας καὶ λειχολά-
Φας ἱερφαλείας,

Qui hunc proxime antecedit

ῥιζοντας ὀδόντας κατ' αἰδέων θυμολαόντων
semel redundat, his deficit.

Claudat agmen deficiens tribus moris (ut ex veteri ratione loquar, qua longae Syllabae duo tempora s. χρόναι, breui unum tribuebant) ***

μήν πρὸς ἀδρόμους πρὶν μὴδὲ παρέλθοι.
Vbi si Poeticum πόδαςσιν communi substituas, metro erit consultum; sententia ut non sit inepta & πετυλόγος, non efficies. Quam taediosum illud sit, quod Poeticis vocabulis flexionibusque, omnibus fere paginis, etiam ubi versus non facit, utitur Auctor, malo

* p. 774. c. 15.

** p. 777. c. 20.

*** p. 779. c. 22.

malo ex ipsius lectione dialogi, notarumque nostrarum cognosci, quam eiusmodi quisquiliarum congerie hic nauseam lectoribus, si qui fuerint, creari;

XXIII.

Copiosus mirum quantum est Lucianus, & varie vnam rem, si saepius recurrat, effert. Hic noster autem, quanquam copiam aliquam affectat, & sub initium statim, tum alias etiam exergasiis utitur: tamen quasi effusa semel omni supellectili, eo subinde inopiae redigitur, ut ad ea, quae inconsulte velut prodegerat, recurrere eum dedecore opus habeat. Ita illud ἀνὰ καὶ κατὰ περίπαλιν, intra versus non multos bis * ponit; ἀμπνευσαν τὸ δεινὸν ** vix aliquot iuteriectis versibus repetit. ὡς καὶ Νιοβὴ τὸ πέν ** & ὡς καὶ Ἰκαρος τὸ πέν **** parum inuicem distant: ἀπατορὸν βροτῶν bis ***** occurrit: ὥς ἐάσω μὲν γῆρας. ὥς ἐάσω καὶ ταύτην. ὥς ἐάσω ἅπαντα. ὥς ἐάσω τὰς φαντασίας. τὰς ἢ λοιπὰς ληρῶν ἐάσω μὲν, quinquies * redire in tam paucis paginis, & in dialogo ad ostentationem, ut videtur, ἡ ῥητορικῆς δυναμικῆς composito, quis ferat? Creationis vniuersi historia bis, ** iis-

C s

dem

* p. 763. c. 1. & p. 765. c. 3.

** p. 765. c. 3.

*** p. 764. c. 2.

**** p. 765. c. 4.

***** p. 767.

c. 7. & 777. c. 20.

* p. 768. c. 8.

p. 769. c. 9.

p. 773. c. 13.

p. 778. c. 21.

p. 780. c. 23.

** p. 771. c. 11. p. 773. c. 14.

dem fere verbis, nulla cogente necessitate, narratur.

XXV.

Historia porro de Neptuno*, precibus lacrymisque, Martis in adulterio deprehensi liberationem impetrante, quam quaeſo impedita est, quam a Luciani facilitate aliena Martem enim indissolubilibus cum Venere vinculis constrictum, reliquisque Diis propter adulterium prae pudore silentibus, equestris Neptunus liberauit. Quam illa deinde taediū plena & a muliercularum narrationibus non abhorrens repetitio: ἐπέχειτο ἡ τῷ Ἡφαίστῳ λῦσαι τὴν Ἄρεα. πὸ ἡμὲν Φίχῳλον τὸ το δαίμόνιον, οἰκτείραν τὴν πρῆσ-βύτην θεὸν, τὴν Ἄρη ἀπληευθέρωσεν. In illo** πὸ τὸ χρησίμῳ τὸ Γοργόνας, καὶ ἢ τῷ σήθει τὸ το ἡ θεὰ Πηφίε; vox τῷτο ad Γοργόνα vel κεφαλῶν erat referenda. Reliqua de Gorgone narratio ineptissima, ut in qua per quatuor versus αὐτῶν semel, ταύτῃν ter repetitur, & quae separanda erant, pueriliter miscentur. Quae illa quaeſo insania est, quod Triepho introducitur iusiurandum*** exigens, de non nocitura sibi Critiae narratione, & is tamen statim post iusiurandum,**** eadem omnia vult experiri, quae in Critia viderat. Quid de illo existi-

* p. 767. c. 7. ** p. 767. c. 8. *** p. 766. c. 5.

**** p. 774. c. 15.

Timom * καὶ γὰρ σοὶ οἰκίδιον κατασκευάσκει
 ἡ --- ἡδέπετίσι δὲ λαθὲ κ.τ.λ. dixi in notis
 statim sequitur : ** πᾶν ἐν λόγῳ καὶ μὲν
 ὡς ἐξ ὧς τὸ Νιόβης παθεῖν, vbi ποιῆς vel
 simile est omissum. Parum etiam Atti-
 cum, hoc est Lucianum, illud est, quod ali-
 quoties *** cum neutris pluralibus, non
 singulare verbum sed plurale construitur.
 Quae haecenus a nobis allata sunt, singula
 forte in optimae etiam notae, optimi aucto-
 ris scripto posse occurrere, longiori prae-
 fertim, non nego : possum enim quam plu-
 rimis praestantissimorum hominum locis,
 vbi ipsorum humano errore, (neque vero
 librorum semper a talibus culpa abest)
 aliquid peccatum manifesto deprehenda-
 tur, redargui. Illud vero nego, a castiga-
 tissimi sermonis & subacti iudicii scriptore
 Luciano, dialogum inquinati adeo stili, iu-
 dicio autem aut nullo scriptum aut exiguo,
 potuisse proficisci.

XXVI.

Difficili & horridiori de stilo disputa-
 tione defuncti, subiiciamus paullo amoe-
 norem nec elegantiae nihil, si quid iudi-
 cio, habentem. Postquam enim hoc altero
 vniuersae disputationis capite primo ad ar-
 gumenta illorum, qui Luciano tribuunt
 Phi-

* p.773. c.14. ** p.774. c.15. *** c.g. p.775.
 c.17. ter. p.777. c.20. ter. p.778. c.21. quater.

Philopatridem, ut potuit a nobis fieri, respondimus, deinde cur Luciani non videatur, generatim diximus, superest, ut iuniorum Luciano auctorem arguamus, propiusque ad nostram proponendam opinionem accedamus. Sed ad nouitatis amolientem inuidiam iuuat prius laudare virum summum, & in ea imprimis doctrina, quae temporum rationes explicat, versatissimum HENR. DODWELLVM, * qui, cum aucto-

rom

* Diff. de iure Laicorum sacerdotali, quae vni cum Grotii diff. de coenae administratione vbi Pastores non sunt, & aliis huius argumenti Londini est A. 1685. excusa, p. 284. Sed dum haec imprimuntur, deprehendo, virum doctissimum sententiam hac de re suam mutasse. In dissertatione enim de Isidoro Characeno, quae Geographi minoribus Hudsonianis To. 2. est adiecta, s. 5. p. 63. ait, A. C. 202. quo Seuerus Imperator persecutionem in Christianos Alexandriae (quorsum allegat Spartianum in Seuero c. 17. qui tamen in itinere Syriae versus Alexandriam, non in ipsa vrbe illud factum dicit) decreuerit, huius persecutioni, Philopatride scripto, quasi praeluisse Lucianum, praecipuas persecutioni *νομιμας* memorante Teophilo Antiocheno (locum non indicat Dodwellus, qui & meam quaerentis industriam effugit) In eadem vrbe Alexandria scriptum Philopatrin, argumento esse Alexandrinum mensis nomen Mesori p. 776. c. 17. Quod autem Arabes p. 779. c. 22. hostibus accensentur, id facere opinatur, nequis alius Princeps, praeter Seuerum, intelligi possit, cum nemo Romanorum Prin-

tem Philopatridis laudat, addit, *quem ego Traiano longe recentiorē fuisse existimo, & ipso fortasse Luciano.* Nec repugnat vir celeberrimus, & de Graecis literis totaque adeo elegantiori doctrina, non minus ac sacra, immortaliter meritis

scriptum, a Traiano ad Seuerum, illam gentem aggressus sit. Mala Christianorum, finem mundi Indies expectantium, de rep. Romana auguria, quae perstringantur in Philopatride, persecutionis causam dedisse putat, hostibus Christiani nominis pro argumento infensi patriae animi ea habentibus. Sed praeter ea, quibus generatim probamus, Lucianum non esse auctorem huius dialogi, breuiter tantum Dodwello respondemus, eum prolixis esse per typographum non licet, non necessarium esse ut *κατωδία*, quarum meminit Theophilus Antiochenus, ad hunc Philopatrin referantur. Forse locus, quem tamen, uti ante dixi, reperire nondum licuit, de cauillationibus ore prolatis potest intelligi. Et quot quaeso eiusmodi descriptiones vna cum auctoribus suis vel intra paucos annos interire potuerunt? De loco, ubi scriptus Philopatris, iam nunc certiora, ut equidem arbitror, proferam. Quod est de Arabibus, commodius §. 33. res transigetur. Christianorum, eum scriberetur hic dialogus, quae spes quique metus fuerint §. 34. & 35. explicabitur. Hic igitur plura addere, opus non est, nisi quod p. 779. c. 23. mendicitatem sibi tribuit Critias, sub cuius persona dubio procul latere auctor Dialogi voluit, quod quomodo in Lucianum Aegypti Procuratorem, qui se *πολυτελευτην* *μισθον* accipere ait, Apol. pro mercede conductis p. 492. conueniat, viderit, qui Dodwello assentiri voluerit.

ritus. GOTTFRIDVS OLEARIVS * *cum incertae ac dubiae aetatis, seculo tamen III. ad mirabilem scriptum esse Philopatrin dicit. Addere licet Virum cl. MATVRINVM VEISSIERIVM LA CROZE, qui demonstraturum se esse attulit quando pollicitus est, ** ad Aureliani Imperatoris tempora, adeoque din post Luciani aetatem, referendam esse eius dialogi scripturam. Numquid eius factum postea sit, non habeo dicere, neque vero contra virum cel. disputare meum est, cum, quibus argumentis, quod promissit effecturum se speret, iuxta cum ignatissimis sciam. Tantorum ducum velut auspiciis fretus, in prima acie paucorum militum imperator, qui singuli non ita multum valere, vniuersi rem haud infeliciter gerere posse videntur, colloco argumentum a loco, vbi haec fabula est acta, peti-*
tum.

* Diss. de Spiritu S. cum Patre Filio adoratione & glorificat. contra Whistonum p. 27.

** Inspecimine observationum historicarum in Lucianum, quod insertum est Miscellaneis Berolinens. nr. iv. p. 27. seq. Indicauit hoc nobis, pro insigni quo in has literas fertur amore, quem saepius laudavi, satis laudare nec ego potero nec forte alius, Io. Alb. Fabricius, in literis ad Virum inuenem praestantissimum Herm. Sam. Reimarum, illam, qui disputationis de Philopatride publicae alteras partes laudabili conatu, successu, utominus, felici, imponi sibi passus est.

rum, quem Constantinopolim, Christiano-
 rum μέγαν οἶκον αἰάκτων, ut ille ait, * fuisse,
 ita colligo: Sub initium dialogi haec Tria-
 phantis verba relata sunt: ** βαβα) τῷ αἰα-
 φουσμάτος, ὡς τὰς νεφέλας διέσπειρε. ζεφύ-
 ρου γὰρ σπιπνέοντος λάβρα, καὶ τοῖς κύμασιν
 ἰσχυρίζοντος, βορέην ἀρτι αἰὰ τὴν προποντιδα κε-
 αίνηκας, ὡς ἀπὸ καύλων αἱ ὀλκαδες τὸ εὐξεινον,
 πόντον οἰχίσαν, τὴν κυμάτων σπιχυλιν-
 ούντων ἐκ τῆς φουσμάτος. Aguntur itaque
 haec in littore Propontidos: qui loquuntur
 a fronte hanc ipsam Propontidem & au-
 strum, a tergo Euxinum Pontum & septen-
 triones habent. Si enim spiritus vehemen-
 tior ore erumpens boream in Propontide
 debet excitare, ut haec non ita se habeant,
 fieri non potest. Igitur ad Bosporum Thra-
 cicum res gesta est, seu angustias illas, quae
 Propontida ab Euxino Ponto dirimunt, ver-
 to Constantinopoli. Non improbabilis au-
 tem coniectura est, hunc dialogum in ea
 scriptum vrbe esse, quae tum caput rerum
 & sedes esset imperii. Imperatori enim vi-
 ctoriam gratulatur auctor, quod maiori,
 credo, celebritate in vrbe quam in provin-
 ciis solet fieri. Quid quod urbis κατ' ἐξο-
 χὴν dictae aliquoties meminit, auri-
 ta item tecta commemorat, qualia ante Con-
 stantini profusum aedificandi & exornandi
 eam urbem studium, Byzantii fuisse, mihi
 non fit verosimile, licet moenium robo-

ra

* Dionys. Perieg. vers. 355.

** p. 765. c. 4.

ta apud DIONEM * & ZONARAM **
praedicari videam. Neque Aegyptii men-
sis nomen, Mesori, ab hac me sententia po-
test dimouere, quare enim eo vtatur Au-
ctor, satis puto, est in notis *** indicatum,
simulque summo Viro HENRICO DOD-
WELLO, de quo modo diximus, responsum.
Si igitur in Constantini vrbe scriptus est
Philopatris, non potest non saltē Constan-
tini aeuo esse suppar, Luciano autem se-
culi seculo ad minimum iunior.

XXVII.

Si corradere omnia & congerere ani-
mus esset, quae in hanc rem dici queant,
forte colore aliquo illud posset imbui, ab
auctore dialogi imaginem Paulli Apostoli
in templo visam; iam imagines in templis
ante A. C. ccc. adhiberi non solitas, con-
sequens igitur esse, vt post id tempus scri-
ptus sit Philopatris. Sed iam supra ****
TEOPHILO RAYNAUDO ita respondi-
mus, vt hoc argumento nolle nos vti ap-
pareret. Illud forte maiorem speciem habet,
quod iam BARONIVS ***** templum seu
basiliam deprehendere sibi visus est in illis
dialogi verbis : * καὶ δὴ διήλθομεν σιδηρέας καὶ
πύλας καὶ χαλκείας εἶδους, αἰαβάθρας ὅτι πλει-
στας περικυκλωσάμενοι, εἰς χρυσέον οἶκον ε-
νὴ λθον.

* in Seuerō. ** To. III. annal. sub init. *** ad

p. 776. c. 17. **** s. 7. ***** ad A. C. 37.

s. 101.

ἡλθον μὲν κ. τ. λ. Ac illum quidem non esse audiendum, iam BLONDELLVS * olim demonstravit. Sed melius fortasse procedere, si inuertamus argumentum Baronii, atque ita dicamus : quia basilicae sumptuosae meminit auctor dialogi, tales autem basilicae Constantini demum aetate & post aedificari coeptae sunt, inde sequi, dialogum nostrum non ante Constantini tempora fuisse scriptum. Verum enim verum ita rationes putem, primo illud obstat, quod non usque adeo certum confessumque est, templa & basilicas maiores pretiosioresque ante Constantini imperium non extitisse: LACTANTIUS ** certe, hunc enim auctorem esse libelli de moribus Persecutorum, vix dubitare quemquam hodie arbitror, meminit Ecclesiae, quam editissimam *** vocat, a Diocletiano & Maximiano A. C. CCCIIII. destructae, quae aliquot minimum annis antè, forte iam sub Alexandro Severo fuerat condita. Deinde si certissimum etiam sit, post Constantini ad nostros accessum basilicas aedificari demum coeptas, nolim tamen ex hoc loco quidquam de aetate auctoris inferre, cum probabile non videatur, basilicam, quam ecclesiam aetas illa vocabat, intelligi velle Critiam. Atque ita aliquid

D

quo-

* De Episcopis & Presbyt. l. c. ** de moribus
Persecut. c. xii. *** s. 5. ibid.

quoties nobis laudatus DAVID BLOND
 BELLS * aduersus BARONIVM disputa-
 tat, cum nihil occurrere ait praeter coenaculum in ipsa
 privatae domus fastigio constratum, affixo nullo crucis ti-
 sulo insigni, quoque vix per multiplices scalarum gyros
 Critiae, manducante alio, evadere lienerit. Adde
 non reperisse Critiam concionem omnis ge-
 neris hominum, iuvenes, mulieres, viros,
 senes, sed ἀνδρας aliquot ἐμπνευστάς καὶ
 πατωχρωμένους, qui obviam procedentes
 sermones cum illo miscuerunt. Nec ex Per-
 sarum nomine, quo vitur noster, ** efficere
 quidquam conabor. Quamquam enim sa-
 tis constat, anno demum CCXXX. aut
 CCXXVI. UT ANTONIO PAGI placet, ac-
 rae vulgaris, Artaxerxe duce, Persas pristi-
 num Imperii decus, ademtum Parthis, qui
 plus CCCC. annis illud tenuerant, recu-
 perasse, minus tamen hac parte sibi con-
 stare scriptores, & DODWELLS monu-
 it, *** & infinitis auctorum locis comproba-
 tur. Meliora proinde causae praesidia
 circumspicienda sentio, si quid efficere ve-
 lim. Quod enim primo loco positum est
 argumentum, quamquam non profecto con-
 temnendum, vix est ut, si solum destitua-
 tur, locum suum tueri possit.

XXVIII.

Succenturiabo, igitur aliud, validum
 opi-

* l. c.

** p. 779. c. 22.

*** Diss. de Isidoro
 Characeno §. 4. p. 62.

opinor, & quod non ita facile loco se pelli
 patiatur. Scilicet bis occurrit in Philopa-
 tride mentio τῶν ἐξισωτῶν. * Qui vero
 essent ἐξισωταί, quod illorum munus, in
 notis dictum est. Hic illud monere e re
 mea est, non occurrere antiquiorem, quan-
 tum sedulo inquirenti reperire licuit, quā
 ea voce usus sit, vel ipsius adeo muneris
 mentionem fecerit, EUSEBIO ** Nico-
 mediensi, qui originem, ni fallor, expo-
 suit. Subieci ipsa verba, ne fucum facere
 lectoribus velle viderer: *Ἐπεὶ δὲ ἐπερὶ ταῖς*
τῶν περὶ πρὸς τῶν πρὸς τῶν πρὸς τῶν
κατεμέμφοι, βεβαρῆσαι αὐτῶν τῶν χύρας κα-
ταπνύμενοι. Πάλιν καὶ αὐτῶν τῶν θροῶν διπλο-
σύνης ἀνδράς ἐξισωταῖς κατέπεμπε, τῶν το αἰζή-
μιον τοῖς δηλοῖσι παρέχοντας. Apparet, si ni-
 hil aliunde adferatur, quod prohibeat, com-
 mode verba EUSEBII de prima huius mu-
 neris origine posse intelligi. Occasio mit-
 tendi Peraquatores indicatur, iustitia in ea
 re Constantini laudatur, quod non adeo
 magnam vim haberet, nisi ille primus id
 beneficii tribuere oppressis instituisset. Ac
 loquitur, tanquam de hominibus olim no-
 tis EUSEBIUS. Recte illud quidem. Quo
 enim tempore haec scribebat, noti fuisse.
 Ante Constantini aetatem potuerunt fuis-

D 2

se

* p. 774. c. 15. & p. 775. c. 16.

** De vita Constantini L. I. c. 3.

se incogniti. Eusebium quasi agmine facto deinde sequuntur GREGORIUS NAZIANZENSIS, BASILIUS, Imperatores aliquot in codice Theodosiano & Nouellis, & reliqui. Haec ipsa causa est, quod Lexicographi communiter hanc vocem omittunt, ad glossaria scilicet lapsae Graecitatis eam relegantes. Ac ista quidem generaliter his monuisse sufficiat. Ita Galilaeos quod vocat Triepho Christianos, aut recentioris multum Luciano scriptoris, aut antiquissimi indicium credimus: cum vero antiquissimum non esse, vel solus Artemidorus in eo laudatus arguat, consequens est ut recentiorem dicamus. Sed & hanc disputationem commodius in eum locum differemus, ubi nostra erit sententia proponenda, & ut fieri poterit, confirmanda. Ad hanc referre classem fere audeam, quod *πλοδοχολος μαθηματική* vocatur, insolito boni scriptoribus duplicandi seu componendi genere, & nescio quid affectatae fucataeque dictionis sapiente, quae seculo III. & deinceps paullatim in Graeciam a pristino candore deflecentem irrepere coepit. *ζυνωρίς* apud antiquos, quantum constare mihi potuit, tantum de biga equorum vel mulorum adhibetur; apud nostrum in fine dialogi ὡς καλὴ *ζυνωρίς* de amicorum pari dicitur, quomodo etiam apud eum, qui vitam Gregorii Nazianzeni scripsit *ζηλωτὴ ζυνωρίς* de Gregorii & Basilii amicitia & lae-

saepius deinde apud sequiores dictum reperio. Sed quae tum de voce πολυλόγος, tum de hac dicta sunt, nolim profecto super illis cum quoquam contendere. Fieri enim facillime in tanta scriptorum Graecorum copia potest, quibus legendis vix aetas sufficeret, nedum memoria comprehendendis, ut egregie fallatur aliquis, imprimis si sit non familiaris quam quidem ego cum Graecis musis versatus. Arbitror autem, cum multa concurrunt πεμψεία, quae singula quidem possent oratione eleuari, quaedam etiam ratione reiici, hominis esse impudentis, omnia velle repellere, praesertim si quaedam illorum ad maiorem paullo probabilitatis gradum accedant, & nihil ceteroquin sit, quod sententiae, quae hoc modo probatur, obuerti cum ratio ne possit.

XXVIII.

Igitur venio tandem ad vltimum eorum, quae dicere mihi proposueram, caput, idque in tota hac disputatione praecipuum. Dicendum enim est, si neque Lucianus sit auctor Philopatridos, neque aliquis antiquior, si denique post ipsius aetatem Luciani scriptus sit, quo igitur tempore nos putemus in lucem proditum. Equidem scio, nulla lege cogi, si quis sententiam aliquam oppugnet, meliorem ipse ut adferat: nec illud ignoro, facilius esse destruere alienam quam sua asserere. Tamen cum sente-

nam dicere in libera republica fraudi nominari esse debeat, & parata sit post tot summos viros, erranti iuueni venia, existimem autem, si satis confirmari argumentis, quae proferam, a me posse; alacriter sententiam, quod bene vertat, exsequar. Igitur sub Iuliani τὸ ἐκ ἀγῶν, ut vocant nostri, vel Apostatae imperio, & eo quidem tempore scriptum aīo Philopatridem, cum primum nuncius de felici expeditionis Persicae successu Constantinopolin adferretur. Scriptum autem a gentili homine, forte Luciano, Sophista & ipso, Luciano certe more, qui Christianorum omnibus praedictionibusque explosis Imperatori victoriam Persicam gratulatus, felices porro successus, victoriasque innumerabiles, apprecetur. Haec iam sunt argumentis probanda, & confirmanda latius.

XXX.

Ante vero quam id agam, mea interest, ut ingens causae meae praeiudicium, quam fieri poterit breuiter & modeste, remoueam. Nimirum post exortas, vel reuocatas potius ex orco Photinianorum Ariano-
rumque in Christum DEum, atque Spiritum S. blasphemias, cum audacter clamarent impii sacratissimae Trinitatis hostes, in Nicaena demum synodo, quidquid illius esset, esse confictum, certatim ab iis, qui recte hic sentiunt, locis veterum Ecclesiarum

Doctorem, qui inde ab illius quasi incunabilis florere, productis, falsitas eius calumniae est demonstrata. Sed quicunque fere hoc egerunt, iidem prouocarunt etiam ad hunc nostrum Philopatrin; atque ex insensissimi ore hostis testimonium veritati arcessiuerunt.* Vt reliquos taceam, qui vel paullo ab aetate nostra sunt remotiores, vel praecedentem tantum gregem secuti, parum, quid dicerent, pensi habuere, quatuor summos viros, tres in hoc ipso argumento egregie & data opera versatos, STEPHANVM LE MOYNIVM, ** GEORGIVM BULLVM *** & GOTTFRIDVM OLEARIVM, **** vnum autem, cum alium locum tractaret, ad hanc quaestionem delatum, qui sine obseruantiae in illum meae, gratique significatione animi a me nominari non debet, IOANNEM FRANCISCVM BYDDEVN, ***** quorum singulorum doctrinam me admiratione quidem, nedum

D 4

vt

* Vbi iurare iubet Oritiam Tricphon per Ὑψιμέδοντα θεόν, μέγαν, ἀμβροτον, ἑρμηνεῖα, υἱὸν πατρὸς, πνεῦμα ἐν πατρὶ ἐκ πορευόμενον, ἐν ἐκ τελεῶν, καὶ ἐξ ἐνὸς τελέα.

** Notis ad Varia Sacra P. I. T. II. p. 186. seq.

*** Def. Fid. Nic. Sect. II. c. III. §. XI. **** Diss. de Spiritus S. adoratione & glorificatione §. XVI. p. 27. seq. ***** De veritate religionis Christi. Philosophorum Gentil. obtreccionibus confirmata §. VII. p. 481. seq. Syntagm. Diss. Theol.

ut aemulatione, affecuturum me sperare possum. Tunc igitur, dicet fortasse aliquis, tot tantisque viris contra hincere audebis, clauamque Anti-Trinitariorum intentatam ceruicibus extorquere Herculis illis conabere? Ego vero quanti summorum virorum incomparabilem eruditionem, vnus etiam immortalia in me beneficia faciam, malo tacite apud animum meum perpendere quam in comta oratione, alieno loco, explicare: illud tamen esset in summorum virorum, qui superstites hodie sunt, (& sint quae-so quam diutissime!) humanitatem pariter atque modestiam, quae tanta est, quanti sunt ipsi, oppido iniurium, si putarem, dissentientem ferre illos non posse, si is quidem dissensus sui rationes allegare queat, Praesertim cum id causae, quam agendam suscepere viri summi, ne hilum officiat. Tanta enim testimoniorum clarissimorum, seu verba seu rem ipsam consideremus, nubes ab illis est producta, ut sitne inter ea necne illud, quod ex Philopatride arcessi solet, parum, aut nihil potius referat. Et vereor sane, ne aut illudens orthodoxis SOCINVS, aut iusto DEi iudicio in eam mentem impulsus dixerit, * *se nihil firminus & euidentius in tota antiquitate inuenisse, quo mysterium Trinitatis, prout hodie ab orthodoxis doceatur, probari & adstrui posset.* Nihil attinet ad istum Socini

* Apud le Moynium l. c. p. 187.

ini errorem redarguendum huc transcribere, quae Triumviri illi celeberrimi attulerunt. Illud tamen non possum quin hic dicam, satis constare, antiquissimos Christianorum per DEum Patrem, Filium & Spiritum S. iusiurandum concipere solitos. Adfert LE MOYNIUS* Clementis Romani (illum enim esse † ἀρχαῖνός τερον, probat vir doctissimus) tale iusiurandum : Ὁ ὁ θεὸς καὶ κύριος Ἰησοῦς Χριστός, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, κ. τ. λ. non enim id iam agimus. Potius de iis quae probare promisimus** videamus.

XXXI.

Primum autem illud meminisse te, mi Lector, velim, supra *** probabile admodum factum a nobis esse, in Constantini vrbe, quae iam tum ita vocaretur, scriptum esse Philopatridem. Nunc addendum hoc est, nunquam ausurum fuisse gentilem hominem, Christiano Imperatore, acerbè adeo Christianos, & scripturas diuinitus nobis traditas traducere, & deridiculo delectamentoque sibi habere, ac fecit huius dialogi auctor. Licet enim non vi atque suppliciis in gentiles, si quiete alias se gererent, animaduerterint sanctam nostram fidem amplexi Imperatores,**** vix tamen id

D 5

vi-

* l. c. p. 154. ex Basilii M. libro de Spiritu S. c. 29.

** s. 29.

*** s. 27.

**** Vid.

L. 6. Cod. de paganis & sacrificiis.

videntur fuisse passuri, ut aperte quis illam conuiciis proscinderet. Si enim capitale esse iusserunt Constantius, Theodosius, Imperatores alii, si quis gentili ritu sacrificaret, aut haruspicinam exerceret: * Si capite puniendum censuere Theodosius & Valentinianus, ** qui seruum seu ingenuum, inuitum seu suasionem ex cultu Christianae religionis in nefandam sectam ritumque traduxisset: quid putemus illi factum, qui apertam adeo contumeliam inferre Christianis esset ausus. Relinquitur igitur, sub Imperatore Constantinopolitano, qui idem gentilis esset, venenum suum effudisse Philopatridos auctorem, sub quo scilicet non impune solum id laturus erat, sed fauorem etiam & forte dona meriturus. Alius autem non occurrit, quam quidem Julianus, qui Constantium in imperio excepit, successorem ipse habuit Iovinianum. Hunc enim quamvis e Christianis natus esset, & ita educatus, quia Anagnostae seu lectoris in Ecclesia munere functus, ad aniles absurdissimasque gentilium superstitiones defecisse, & ut sunt omnes apostatae religionis quam reliquerunt acerbissimi hostes, odio Christianos internecino persecutum esse, quanquam id subinde astu tegere cuperet.

no.

* Vid. tit. Cod. de paganis.
Apostatis.

** L. 5. Cod. de

aeruo tam in historia hospes est, quin plauis-
sime sciat. Hoc igitur imperatore &
licentiam habuit, & proposita praemia im-
puratus nebulo, has nugas procudendi.

XXXII.

Deinde victoria de Persis, quae sub finem
dialogi celebratur, & occasionem scribendo
dedisse videtur, si in quem alium, in Iulia-
rum certe conuenit. Iam ab initio suscepti
imperii magna vi expeditionem Persicam
moliebatur, eosque ab initio successus fortu-
nae habuit, qui epinicio utique essent digni.
Si nihil aliud, magnum certe erat, desisse Ro-
manum imperium vinci a Persis, & vincere
posse iterum didicisse, postquam infeliciter
adeo, ab eo qui ante imperauerat, Constan-
tio, res aduersus crudelissimam gentem
gesta erat. Placet EUTROPII * verba,
quia sunt breuissima adscribere : *Diuersa
Constantii fortuna fuit. A Persis enim multa
& grauius perpassus, saepe captis oppidis, obsessis urbibus,
caesis exercitibus ; nullumque ei contra Saporem prospe-
rum praelium fuit : nisi quod apud Singaram, haud
dubiam victoriam ferocia militum amisit. Post has
clades utique contemnenda non erant, quae
Iulianus breui adeo tempore feliciter ges-
sit. Facilis labor esset, sed nimium proli-
xitas habens. parum autem, ad hanc qui-
dem rem, utilitatis, ex AMMIANO MAR-
CEL-*

CELLINO, * ZOSIMO, ** LIBA-
NIO **** & reliquis, quo apparatu, qua-
res, quo tempore gesserit, explicare; qua-
re contenti iterum EUTROPII erimus
brevitate, qui **** *Julianus, inquit, ingenti ap-
paratu Parthis intulit bellum, cui expeditioni ego quoque
interfui. Aliquot oppida & castella Persarum in dede-
tionem accepit, vel vi oppugnavit. Assyriamque popula-
tus, castra apud Ctesiphontem statim aliquandiu ha-
buit: remansque victor, dum se inconsultius praeliis in-
ferri, hostili manu interfectus est.* Sublatum igitur
Constantii cladibus Persarum supercilium
Iuliani cecidit victoriis. Sed in proclivi et
iam est illud probare, has ipsas Iuliani vi-
ctorias, mirifice, & hyperbolicè etiam a
iis, qui Imperatori fauerent, esse celebratas.
Audiamus GREGORIUM NAZIANZE-
NUM, ***** qui, cum de expeditione Persici
sermo est, τὰ μὲν ἐν πρῶται, inquit, τὰ
ἐγχειρήσεως αὐτοῦ (Iuliano) ἡ λίαν νεανικὰ,
καὶ πολλοῖς τὸ ἐκείνῳ φερόμενον περιβεβη-
μένα. Alio loco ** ita insultat epinicia
& gratulationibus Iuliano dictis, ut mihi
qui

* L. XXII. XXV. ** L. III. *** Orationibus
duabus in Iuliani necem habitis quae To. 2. VI III
& X. locum inter opera eius, ut sunt a Morellio
edita, obtinent. it. de vita sua p. 44. seq. T. 2.

**** L. X. c. 8. ***** Oratione ΣΤΛΙΤ. I
inter reliquas orationes III. p. 114. edit Billii

* De hac voce vid. Io. Andr. Bosius in exerc.
philol. ad I. Tim. II, 22. p. 13. ** p. 123. ib.

quidem minime obscure ad hunc ipsum Philopatrin respexisse videatur: πῦ βαβυλῶν ἰνδοῶν Στυλῆμυρην, καὶ οὐκυμμένη πᾶσαν περσιμῆν, πῦ δὲ οἱ ἐσ. τῇ χειρὶ κρατέμυροι πέρσαι καὶ μηδοί; κ. τ. λ. Babylonis interitum spondet noster Cleolaus, cum inter ista hoc relinquere se dicit liberis suis, ἡ ἰδοῖσι βαβυλῶνα ἀλκυμῆν. Et ipsam etiam Iulianum spe praecepisse Babylonis expugnationem, AMMIANVS MARCELINVS auctor est, * apud quem ostenditur, *Babylonii nomine, humi sese prae dolore pronoluant, laetior Iulianus exclamavit, plaudentibus proximis, Babylona humi procidisse.* Alterum vero illud, πῦ ὅ οἱ ἐσ. τῇ χειρὶ κρατέμυροι πέρσαι καὶ μηδοί; manifeste cum illis Cleolai verbis conspirat: Πέπλωνεν ὁ Φρύς ἡ πύλαι βαβυλῶν περσῶν -- Χειρὶ κρατέμυρην ἐυδενάτω πρᾶται. Si quis vero nobis obiiciat, nec Suiam a Iuliano occupatam, nec in Arabia quidquam rei gestum, nec Aegyptum peritomitam, illi iam est respondendum.

XXXIII.

Quin respondit iam bonam partem pro nobis Gregorius, verbis proxime a nobis adfuctis, quibus vanas hominum spes, & praesumptas animis victorias ridet: imprimis autem id locum habere debet, cum ita loquitur Cleolaus, ut de futuris eum intelligere pro-

prorum sit. Quis vero nescit, epinicia, pa-
negyriens, & id genus scriptiones, ad adula-
tionem compositas, plerumque, si non medi-
ocriorum, certe spei quam rerum gestarum
plus continere. De iis igitur, quae tanquam
futura spondet Cleolaus, GREGORIO id
factum ab adulatoribus confirmante
non erimus solliciti. Illud dubitatio-
nem habet, quod Susae, ut iam captae men-
tionem facere videtur, ad quam tamen Iu-
lianus non accessit. Ita enim ille: πένθη-
σαν ὁ φρὺς ἡ πόλις βοιωμένη πρὸς αὐτὴν, καὶ σὺν
αὐτῇ ἀπὸ τοῦ περὶ τ. λ. DAVID BLON-
DELLVS,* cum eadem difficultate in appo-
cando ad Divi Marci victoriam hoc epinici-
premeretur, ita se expediuit, ut simplicitate
*spe inani falsum Cleolaum Susae & Arabiae excidium
Scythicarumque excursionum cessationem proponat*
diceret. De reliquis quidem & nos idem
putamus: sed de Susa aut rumorem fal-
sum tum Constantinopolim allatum, ut ha-
dienuit fieri singulis fere diebus assolet, au-
ditum illud esse Cleolaum, arbitramur
quod vatibus, non falsis minus quam veris
in more positum est, ut, quas res certo futu-
ras aut sciunt, aut imaginantur, eas tan-
quam factas atque praeteritas homi-
num oculis animisque repraesentent.
Qua spe prosecuti sint Iulianum amici, LI-

BANIV

* de Episcopis & Presbyteris p. 228.

LIANIVS * indicat, cum DEOS rogat, vo-
lunt, iubeant, ἡμετέραν τραπὴν ἐν ἀέροις
ῥηπνῆσαι περιστάνοινοχοῦντων. ταῦτα εὐχισθαι
μαλὸν, ταῦτα εὐλογον προσδοκᾶν. Nec post
obitum Imperatoris, se aliosque ea spe fuisse,
iustimulat idem Sophista, cum alteram in
recem illius orationem ** ita auspicatur:
ὅτι μὲν, ὡς παρόντες, ἅπερ ἡλπίζον ἐγώ, τι καὶ
κρίντες αὐθροῦτοι, τὸ τέλος εἰληφέναι. καὶ τὸ
πρῶτον ἀρχὴν νυκὶ καταλαλῶσθαι. τὸ δὲ ἐκείνων
ἡς Ῥωμαίων ἀρχοῦσας ἀντὶ Σατραπῶν ἐπιμαρ-
τυρία νόμοις ἡμετέροις. κ. τ. λ. & post mul-
ta alia *** Ἡμεῖς μὲν ὁρώμεθα τὸ Περσῶν ἄ-
ριστον μέγεθος Ῥωμαίων ὄσους κ. τ. λ. Nec
larum ad rem nostram facit, quod idem LI-
ANIVS cum feliciter & strenue a Iulia-
ro gesta retulisset, καὶ τέτων, inquit. ****
ἡμεῖς ἡγγελε μὲν ὑδεις, τὸ δὲ τὸ ὁρώμεν ἡμεῖς
θεοῖς ἡδόμεθα, περὶόντες, αὐτὰ καὶ ἐγγίγνεται
ἐνέσθαι. Si enim oratoris flosculos de-
tas, illud certe relinquitur, incertos
& sine auctore rumores, ex studiis,
et sic hominum ortos, praecessisse
antae felicitatis nuncium. Quod enim
Antiochiae factum est, loco Persiae propi-
ari, quin aeque Constantinopoli sit factum,
nil impedit. Quod vero Aegyptum δι-
ελωμενῶν filiis relicturum se sperat Tric-
pho,

* Orat. viii. quae est Panegy. in Iulian. p. 250.
† To. 2. ** Tomi 2. x mam p. 260. *** p. 325.
D. **** De Vita sua p. 45. Δ.

pho, id mirum alicui videri queat, cum de Aegyptiis imperii Romani hostibus, vel rebellibus potius, in Iuliani historia nulla fiat mentio. Sed in hoc ipso etiam praesidium causae meae inuenisse mihi videor. Scilicet Aegyptii, ab innata animis leuitate, ad seditiones & res nouas fuere semper quae maxime procliuēs * nec postquam Christiana inter eos religio inualuit, populum hoc vitium exuerunt, vt potius haec ipsae saepe turbarum maximarum & periculosisimarum occasiōem, innocens tamen ipse per se, demta hominum malitia, praebuerit. ** Aetate Iuliani, imprimis Alexandriae aliquoties ingentes turbae, caedes etiam aedium expugnationes, ex dissensione Arianorum & recte sentientium, sed recte non semper viuientium exortae, grauitate urbem illam & rempublicam concusserunt de quibus nemo tacuit, qui de Historia Ecclesiastica illorum temporum scripto aliqui man

* Ita sub seculi III. finem Achilleo duce tota fere Aegyptus rebellauit, ab Imperatore Diocetiano ea causa peruasata, vt testatur in Chronico Eusebius circa A. C. 295.

** Videnda quae de hoc Aegyptiorum ingenio diligētissimus vir IAC. GOTHOFREDVS ad Cod. Theod. L. I. de defensoribus ciuit. L. 3. de his qui super relig. L. vnica de his qui plebem audent, denique L. 31. de his quorum appellationes, magis industria & doctrina incomparabili congestit, quae huc transcribere nihil attinet.

mandatum reliquit. Habentur etiam epistolae aliquot imperatoris Juliani ad populum Alexandrinum, inter reliqua eius opera editae, quibus grauiter ea de causa illos obiurgat. Probabile igitur est, aut agitasse Iulianum consilia, de compescenda atque opprimenda in perpetuum illa animorum ad seditiones procliuitate, aut Cleolaum certe optasse, graue adeo iugum imponi Aegyptiis, ut sub illius onere superbiae, ex qua oriri fere solent contumeliae atque seditiones, obliuiscerentur. Quomodo autem quae de Aegypto hic dicuntur, cum DODVVELLI sententia conciliari queant, non video. LVCIANVS cum Aegypti procurationem sibi creditam refert* ut pacatae prouinciae meminit, eodem tempore quo ista scripsisse illum vult DODVVELLVS; & SPARTIANVS** quo loco persecutionis aduersum Christianos decretae meminit, statim gratiae Imperatoriae aduersum Alexandrinos, Aegyptiorum fere primos, specimen adfert, ius *Bulontorum illis attributum*. Sed nondum a DODVVELLO discedo. Putat enim vir doctissimus, quod Arabes inter hostes imperii Romani referantur, clare satis indicare, Seuero imperante scriptum Philopatrin, ut qui post Traianum solus Arabas bello potuerit. Et

E

fateor

* Apol. pro Mercede cond. p. 491. sq. ** in Soutre c. 17.

futeor, vim haud exiguam huius argumenti futuram, nisi aliae rationes abiudicarent Luciano Philopatrino, atque Iuliani temporibus vindicarent. Quae cum ita sint, vitio verti nobis non potest, si ad spem Cleolai referamus, quae de Arabibus, iniqua gente & latrociniis infami, Cleolaus spondet: imprimis cum τὸ οἰκουμενικὸν συνένομιον ex NAZIANZENO viderimus.*

XXXIII.

Adhuc igitur bene sibi constant omnia, ut feliciter ac strenue gesta, quae in Philopatrino celebrantur, illa possint esse, quae Iulianus sub initium expeditionis Persicae perfecit. Videamus reliqua an sententiae nostrae faueant. Inducuntur Christiani male affecti erga Imperatorem, & ut interpretatur auctor, ipsam patriam. Male ominantur reipublicae,** μεταλλαγήσιν, aiunt, τὰ πρᾶγματα, παραχαί τ' πόλιν καταλήψον. τὰ στρατόπεδα ἡττοῦν τ' ἐναντίων γενήσιν): & aliud illorum dictum, tanquam nimis mali ominis reticet Critias. Haec minime profecto conueniunt in ea tempora, quibus oppressa adhuc gentilium multitudo gemit ecclesia; (quidni enim liceat hic transcendendo quasi confirmare quae supra dicta sunt) tunc enim gentiles quidem calamitates omnes, strages, exercituum, terrae motus,

* s. 32.

** p. 777. c. 20.

tus, famem, sterilitatem, inundationes, publica omnia mala Christianis imputabant: horum vero erat ostendere, nihil tum accidere quod non olim accidisset, quin nunquam fuisse felicius Romanum imperium, quam exorta & inualecente Christiana religione. De Imperatoribus autem qui tum viuerent, non nisi maxima cum veneratione & faustis ominibus loquebantur, tantum aberat, ut aut imperii mutationem, aut exercituum clades, aut simile quid auderent praedicere. Atque de his nemo dubitabit, nisi qui in antiquorum Ecclesiae Doctorum scriptis, apologeticis imprimis, plane sit hospes. Speciatim Seueri aetate, qua scriptum tamen vult Philopatrini H. DODVVELLS, ita se rem habuisse, e TERTULLIANI apologetico satis constat. Quod autem is quem modo laudavi DODVVELLS mala Christianorum, mundi finem in dies expectantium, de rep. Romana auguria occasionem persecutioni dedisse autumat, in eo ratio fugit virum doctissimum. Saltem in locis ab ipso adductis nihil est praesidii. EUSEBIUS enim * & HIERONYMUS, ** qui illum fere ad verbum expressit, de Iuda Chronographo diserte affirmant, cum Seuerianae persecutionis atrocitate motum, in decimum illius annum AntiChristi adventum,

E 2 ventum,

* Hist. Eccles. L. VI. c. 7. ** de Scriptor. Eccl. c. 52.

ventum, finemque mundi contulisse. Persecutionis igitur atrocitas, vt finem mundi imminere crederet Iudas, eum permouit: non, vt DOBVVELVS interpretatur, praedictio Christianorum de fine mundi, persecutioni occasionem * praebuit. Fit haec vel inde probabilis sententia quod de Nerone ** AntiChristo simile quid creditum olim fuerit. Iuliani autem aetate longe aliam rerum fuisse faciem constat. Sub Constantini M. ex cuius fratre natus est Apostata, imperio, alte caput Christiana res extulerat. Propensa, quin profusa huius Imperatoris in Episcopos voluntas atque benevolentia, tantum eis cum auctoritate conciliauerat supercilium, vt iam tum iniquitatis mysterium operari occulte in quibusdam occiperet. Luxuriari itaque iam & insolentius efferri coeperant animi, vt mirum non sit, cum eiurato veri Numinis cultu, ad sacrilegam gentilium Deorum, Solis imprimis venerationem defecisset Iulianus, non defuisse inter Christianos, qui liberam vocem mittere auderent, infelicitatemque ipsi, tanquam homini impio,

* Veriorem persecutionis occasionem ex Tertulliano adfert Christianus Kortholtus de persecutionibus c. vi. §. 7. p. 260.

** Viuum nimirum asseruari alicubi credebant vt AntiChristum aut ipse ageret sub finem mundi, aut eius saltem praecursor esset. quorum videndus Lactantius de Mortibus Persecutorum c. 28 & Augustinus de ciuit. DEI L. xx, c. 16.

pio, atque imperio eius portenderent. Ec sane ingens causa suberat, cur interitum eius optarent Christiani. Quid enim sperare aliud poterant a victore reduce, quam bonorum direptiones, infamiam, & corporis etiam cruciatus atque supplicia? quorum multa sunt in GREGORII NAZIANZENI orationibus *Philippicis aduersus Imperatorem Iulianum*, & alibi, quae facile a nobis, si id quidem nunc ageremus, possent adferri. Illud tamen monuisse liceat, gentiles etiam spe maioris aduersum Christianos licentiae post reditum Iuliani obtinendae fuisse erectos. Ita LIBANIVS* sperasse inter alia se dicit, τοῖς ἱερεῖς ὑποχωρήσειν τοῖς ἑθνοῖς, quorum ea procul dubio sententia est, sperasse, ut euersis martyrum tumulis idolorum sana in eorum locum restituerentur.

XXXV.

Probatum est, tum voluisse Christianos tum potuisse paullo liberius de Iuliano loqui; locutos esse, iam est auctoritate idoneorum scriptorum confirmandum. Ut taceam peruulgatum illud de Athanasio, quem, cum ab Iuliano pulsus Episcopatu suo, & vrbe Alexandria excederet, dixisse ferunt: *cedamus, amici, nubecula est cito transitura*. Item alterum illud de Paedagogo Antiochensi, qui interrogatus paucis ante Iulia-

E 3

ni

* Orat. u. in necem Iul. T. 2. opp. p. 326.

ni obitum diebus: ecquid ageret Fabri filius? (Christum putabat) capulum Juliano parare, respondisse traditur. *Hoc ut taceam, locuples historiae horum temporum auctor AMMIANVS MARCELLINVS ** haec habet: *quae maximis moliminibus festinari cernentes* (loquitur de praeparatione expeditionis Persicae) *obtretractores desides & maligni, vnius corporis permutatione tot cieri turbas intempestivas, indignum & perniciosum esse strepebant, studium omne in differendo procinctu ponentes: & distitabant his praesentibus, quos audita referre ad imperatorem posse rebantur, cum ni sedatius ageret, immodica rerum secundarum prosperitate, velut luxuriantes libertate nimia fruges, bonis suis protinus occasurum.* Quos obtretractores desides & malignos AMMIANVS gentilis homo vocat, Christianos cum intelligere, VALESIVS obseruat ad hunc locum, & conferri secundam NAZIANZENI Philippicam iubet, in qua diuersa verbis, re habentur eadem. Idem AMMIANVS *** varia portenta atque omnia refert, quae a bello Iulianum aduersus Persas retinere debuissent. Cum vero eadem spreuerit, qui tamen alias superstitionibus, vaticiniis, oraculis & eiusmodi nugis ad stuporem essent deditus, * videtur haud

* Theodorit. H. E. L. III. c. 18. C. 19. autem Juliano cuidam monacho Imperatoris caedes eadem qua contigit hora reuelata esse narratur.

** L. XXII. c. 12.

*** L. XXIII. c. I. & 5.

— Vid. Ezechiel Spanhemius, miraculum seculi, in

haud ablimile vero, suspicatum fuisse, Galilaeorum, ut ipse Christianos vocabat, fraude ea sibi quasi terriculamenta obiici, ne victor reuersus grauius illorum ceruicibus incumberet. Quid quod LIBANIVS Christianos insidiarum in Juliani caput structarum, tum caedis etiam ipsius insimulat. Qua in re ecquid veri insit, iam non disquiro, neque etiam absolute vera esse, quae in Philopatride de iis dicuntur omnia, crediderim. LIBANIVS igitur, cum * conspiratum saepe in caput Juliani dixisset, quaesiuissetque quid caussae subesset, quod mitissimus Princeps insidiis aliquoties esset petitus, ἐγὼ δὲ, subiicit, τὰς τ' αἰτίας ἐν τῇ μνήμῃ τ' ὀδυνηρῶς ἐμοὶ πλεοντ' φράσω. Deinde cum ad illum locum peruentum est, ** primo a suorum aliquo interfectum esse arguit, quod nemo inter Persas fuerit, qui promissum praeconis voce praemium illi qui tantum facinus ausus esset, vindicare sibi voluerit: tum propius auctores caedis designat *** (adscribam enim verba, si forte interpunctione commoda clariora possim, quam primum intuenti videntur, reddere,) οἷς γὰρ ἔκ ἐλυσσιπέλει ζῶν, (ἔτοι δὲ ἦσαν οἱ ζῶντες,

E 4

τες,

eruditissima praefatione, quam operibus Apostatae a se editis & ex parte illustratis praemisit, fere circa medium, ubi luculenta tum Iuliani ipsius, tum aliorum in hanc rem testimonia profert.

* or. x. p. 307. ** p. 323. seq. *** p. 324.

τις ἔκκατα τὰς νόμους) πάλαι πεπιθόλευον, καὶ τότε δυνήσαντες ἐργάζοντο. ἡ τε ἄλλης αἰδουκίας αὐτὰς αἰαγκαζέσης, ἢ ἐχέσης ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ βασιλείᾳ ἐξέσταν, καὶ μάλιστα τὸ πλεῖστον τὰς θύας, οὐ τὸ ἐναντίον ἐζήταν. Eos igitur caedis reos facit, qui non viuebant secundum leges, superstiosas scilicet & idololatricum quidquam habentes, quique Deos coliaegre ferebant, verbo Christianos. Vix, qui haec cum cura inspiciet, dubitabit, Christianos peti in Philopatrīde eos, qui male Iuliano ominari fuerant ausi.

XXXVI.

Antequam ab iis argumentis discedamus, quae ex publica rerum facio, qualis ea tum erat, sunt deprompta, duo iuuat paucis attingere. Vnum est, laudari in Philopatrīde laetas Romani res imperii, & felicitatem temporum, cum interrogantibus Christianis, quid ageretur in vrbe & in mundo? respondet Critias: χαίρειν πάντες, καὶ ἔργα χαρήσονται. AMMIANVS autem MARCELINVS testatur, * dum Iulianus imperium teneret solus, nec motibus internis esse concitum orbem Romanum, nec barbarorum quemquam exsiluisse fines. Alterum autem hoc est, quod quae περὶ τῶν ἐξιστανῶν, de Peraequatoribus, in Philopatrīde dicuntur, in Iuliani tempora & ipsa videntur con-

* L. XII. c. 9.

conuenire. Sed quid probabile hac de re nobis videatur, diximus in notis ad obscurissimum in toto dialogo locum, * in quibus etiam quae de Cretensium virginum caede in Philopatri de memorata, quam nec ipsa a Iuliani aetate abhorrere coniicimus, nostra sit sententia exposuimus. Pergamus igitur ad ea quae restant.

XXXVII.

Scilicet haud exiguum causae meae & sententiae praesidium in eo colloco, quod auctor dialogi, cum clare adeo & perspicue Christianis illudat, ipso tamen hoc excellentissimo Christianorum nomine non utitur, (quae enim hic obuerti potuissent, ita puto supra** esse profligata, ut quaestionem res amplius non habeat) sed Galilaeorum. Quae res vel sola si esset, probabilem alicui sententiam, quam defendendam suscepi, redderet. Sed cum non desint, quae circa hanc appellationem moueri, nec sine doctissimorum virorum suffragiis, possent, res vniuersa paullo est altius repetenda. Sub prima rei Christianae initia, qui sanctissimam Seruatoris nostri disciplinam essent amplexi, *μαθηται* hoc est discipuli vocabantur; ab inimicis autem Galilaei itemque Nazareni, a patria ductum Christi utrumque, illud etiam plerorumque Apostolorum. Appel-

* p.775, c.16, ** §.21,

lationis vtriusque mentionem habent etiam libri sacri, Galilaeorum, Ioh. VII, 52. *Μὲν καὶ οὐ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἰ.* Nazarenorum autem Act. XXIIII, 5. ubi Paullus *πρωτοεῖπεν* τῷ *Ναζωραίων αἰρέσεως* vocatur. Durasse haec nomina ad illud tempus, quo Christiani Antiochiae primum sunt vocati, testis praeter alios est SVIDAS: * *ἰστίον, ὅτι ἐπὶ κλαυδίᾳ βασιλεύοντι μετανομάθησαν οἱ πάλαι λεγόμενοι Ναζωραῖοι καὶ Γαλιλαῖοι, χριστιανοί.* Qui id videtur sumsisse ex IOHANNE ANTIOCHENO MALALA, apud quem ** eadem leguntur. Cum enim nōminis Christianorum Antiochiae, Euodio Episcopalem sedem occupante, impositi mentionem iniecisset: *πρώην γὰρ, addit, Ναζωραῖοι ἐκαλεῖντο, καὶ Γαλιλαῖοι ἐκαλεῖντο οἱ χριστιανοί.* Post hoc tempus obsoleuisse Galilaeorum nomen videtur; cum nimirum & aliud esset, quo censerentur Christi discipuli, & prolatis extra Galilaeae, ac Palaestinae adeo fines religionis Christianae promeritis, ipsa appellandi cessaret ratio, nisi quis totum mundum in Galilaeam versum esse, voluisset dicere. Inde est quod nulla ab ea aetate Galilaeorum mentio occurrit, donec

* Voce *Ναζωραῖοι*. ** In historia chronica, ut est Oxonii 1691. e codicibus Bodleianis cum interpret. & not. Edmundi Chilmeadi edita p. 318.

donec infelix apostata Iulianus, Christianorum appellationem gloriosum aliquid in se continere videns, stupidae gentis nomen Christianis & attribuit ipse, & lata lege iussit attribui : quod quidem pertinaciter adeo ipse observat, ut vix credam Christi aut Christianorum nomen in iis, quae supersunt ab illo scripta, occurrere. GREGORIUS igitur NAZIANZENSIS, * hunc enim solum ex innumeris fere aliis huc aduocasse suffecerit, καὶνοτομεῖ, αἰτ, ὁ Ἰουλιανὸς πρὸς τὴν προσήρῃαν, Γαλιλαίῃς αὐτὴν χριστιανῶν ὀνομάσας [καὶ] καλεῖσθαι, νομοθετήσας, & paullo post nomen hoc vocat ὄνομα τὸ ὅσον εἰωθότων. Hinc demum apparet vis argumenti nostri, ab hac appellatione defumti. Qui enim auctor, cum manifeste de Christianis loquitur, hoc quidem Augusto illorum nomine, quod ignorare non potuit, abstinet, utitur autem illo Galilaeorum, quod cum diu evanuisse, a Iuliano reuocatum, post eum iterum obsoleuit, is sub Iuliano scripsisse merito credendus est. Hinc, ut praeter viam quasi hac moneam, patere arbitror, quam recte vir doctissimus ** ANTO. PAGI reprehenderit BARONIUM, qui Canonem primum Concilii Apostolorum, si DIs placeat, Antiocheni, eo nomine reiecerat, quod

eo

* Orat. III. quae est inuectiva. L. in Iulianum p. 81.

** In Crit. Anti-Baron. ad A. G. 56. n. 3.

eo decernatur, *ut credentes in Christum, quos illius temporis homines vocabant Galilaeos, Christiani vocarentur*; cum tamen satis constet, id nominis a Iuliano demum Christianis tributum. Quae in re consentientem sibi habet NATALEM ALEXANDRUM *. BARONIVM igitur refutaturus PAGI ad Philopatridis auctorem, quem Lucianum putat, prouocat, qui ante Iuliani tempora Paullum Tarsensem Galilaeum appellauerit. Nimirum falsus est BARONIVS, cum antiquissimis Ecclesiae temporibus Galilaeorum appellationem in vsu fuisse negauit. Sed infeliciter eum, ex Philopatride, si recte illius a me aetas constituitur, ANTO. PAGI erroris redarguit. Id quod hic monuisse non praeter rem visum est.

XXXVIII.

Quae de Galilaeorum appellatione dicta a me sunt, infirmari forte aliquis existimet eo posse, quod apud ARRIANVM ** Galilaei pro Christianis dicantur, & Tiberianus in literis ad Traianum Imperatorem fatigatum se Galilaeorum id est Christianorum caedibus scribat. Verba eius apud IOHANNEM ANTIOCHENVM MALALAM *** ita habent ἀπὸ καμὸν τιμωρόμενοι καὶ φονεύων τῶς τῷ δόγματι τῷ λεγούμεν

ΧΕ

* Hist. Eccles. sec. i. diff. xx. p. 212.

** L. IIII. sermonium Epicleti c. 7.

*** In historia chronica p. 356.

χριστιανῶν, καὶ τὰ ὑμέτερα θισπισματὰ κ.τ.λ.
 Sed nihil causae subesse puto, quin primo
 & proprio significato vox posita censeatur,
 pro iis qui Galilaeam regionem incolebant.
 Erat Tiberianus ἡγεμονεύων τῶ πρώτῃ πα-
 λαιστίνων ἔθνους, id est, ut interpretor, Gali-
 laeorum. Hi enim si a septentrionali, hoc
 est superiori parte & Romanis etiam vici-
 niori incipias, primus Palaestinae gentis
 populus vocari merito possunt. Scribit
 igitur Tiberianus se ex Galilaeis, qui pro-
 vincia ipsi euenerant, occidisse τὰς τῷ δόγ-
 ματι τῶ λεγομένων χριστιανῶν. Vnde etiam
 SVIDAS * cum huius epistolae meminit,
 Galilaeorum mentionem prorsus omittit.
 πβερμανὸς ἡγεμονεύων τῷ πρώτῃ παλαιστίνων
 ἔθνους, ἀνήγαγεν αὐτῷ (Traianó) λόγον, ὡς
 ἐκ ἐπαρκεί λοιπὸν τὰς χριστιανὰς φονεύειν, ἐ-
 κείνων αὐτομάτως ἐπισκογόνων ἑαυτὰς τῇ κο-
 λαίσει. Ex his igitur probari non potest,
 post exortum Antiochiae Christianorum
 nomen Galilaeos vocari Christi sectatores
 consueuisse. Quod autem de ARRIANI
 loco est, nihilo plus illo effici arbitror. Cum
 enim in prooemio libri aperte fateatur, se
 Epicteti sermones non aut suo iudicio dis-
 posuisse, aut dictionis elegantia exornasse,
 sed simpliciter ex ore magistri commenta-
 ria sibi, ipsis forte verbis, quibus ille usus
 esset,

* In voce τραϊανός.

esset, conscripsisse, (nimirum ut hodie fere solent in acroasibus Doctorum discipuli) quae deinde se incio in hominum manus peruenirent: hinc apparet fieri potuisse, & quidnam factum dicamus? ut Epictetus, qui sub Nerone iam celebritatem erat aliquam consecutus, & usque ad Diui Marci tempora superstes fuisse dicitur, * vel eo ipso tempore, quo de Galilaeis, qui simul Christiani essent, retulit ad Traianum Tiberianus, in eorum mentionem incidere, ** quae bona fide excepit **ARRIANVS**, & ad posteros transmisit. Illud vero monuisse hoc in loco, quanquam non ad nostrum institutum pertinet, haud abs re fuerit, ita vulgo Epicteti verba accipi, ac si *μακίαν* quandam ac stuporem Christianis tribuat, in quo ego iniuriam fieri optimo feni arbitror. Dixerat, si quis ab insania aliqua aut furore ita esset affectus, ut perinde ipsi esset, habere uxorem ac liberos, aut non habere, & quod ad vitam, bonaque alia similiter existimaret; huic nullum fore tyrannum horribilem, *σα-
rel-*

-
- * Merito hoc posterius indubium vocante viro cels. I. A. Fabricio *Bibl. Gr. L. IV. c. VII. p. 259. seq.* & ante illum H. Dodwello *diff. de aetate Peripli maris Euxini §. 7. seqq.* ubi prolixè demonstrat ultra Hadriani annum xx. non vixisse.
- ** Sub Traiani certe imperio sermones illos ab Epicteto habitos, probant Fabric. l. c. & Dodwellus l. c. §. 12.

ellites nullos, nullos gladios extimescen-
 los. Iam subiungit : εἴτα ὑπὸ μανίας μὲν
 ὕναί τις ἔγω διαλεθῆναι πρὸς ταῦτα, καὶ
 πρὸ ἔθους οἱ Γαλιλαῖοι, ὑπὸ λόγου ᾧ καὶ
 ποδείξωας ὁδοὺς δύναιτο μαθεῖν κ. τ. λ. Itaque
 μανίαν profecto non tribuit Galilaeis, sed
 ea dicit : si insania quibusdam caussa esse
 potest, ut parui externa faciant, & nihil
 timeant aduersi : si porro Galilaei ex con-
 aetudine (institutionem forte commodius
 intelligemus) talia contemnunt : pudor
 est, non posse ab ratione aliquem eo perdu-
 i &c. Sed id iam non agimus.

XXXVIII.

Iuliani igitur tempore scriptum esse
 Philopatrin, credat fortasse nobis aliquis,
 nisi ille adhuc superesset scrupulus, qui fa-
 cturo, ut tam iunioris Luciano auctoris
 dialogus inter illius opera & censeri coepe-
 rit, & diu adeo delituerit? Hic praeter ea
 quae communia sunt, & de supposititiis qui-
 busuis possunt dici, dictaque olim sunt; &
 quic satisfacere scrupulo, & praeterea valde
 magnam sententiae nostrae verisimilitudi-
 nem conciliare illud puto, quod Iuliani
 tempore vixit, ipsique amicus Imperatori
 fuit LUCIANVS SOPHISTA aliquis, ad
 quem extat hodiernum scripta a Iuliano epi-
 stola, quae quoniam breuissima est, & ele-
 gantiae omnis plenissima, non ingratum le-
 ctori

τορι facturus videor, si totam adscribam. *
 Ἰηλιανὸς Λακκιανῶ σοφιστῇ. Γράφω ἔτι αὐτῷ
 χεῖν ἀξίῳ ἢ ἴσων. εἰ δὲ ἀδικῶ συνεχῶς ὁπισθ' ἄλλῃ
 αὐτῷ ἀδικηθῆναι δέομαι ἢ ὁμοίων παθῶν. Quid si
 dixerimus, ab hoc scriptum esse Philopa-
 trin? neminis deinde similitudine deco-
 ptos librarios in vnum cum Samosatensi vo-
 lumen compegisse. Ad haec qui Philopa-
 trin cum iis quae Lucianus scripsit compa-
 rauerit, Lucianum esse illum, id est Luciani
 imitatione scriptum, & e verbis fere Luciani
 senioris illius compilatum, eoque nomi-
 ne commentariis illius immixtum merito
 negare profecto vix sustinebit. Atque hoc
 est, de quo antequam finiamus, aliqua sunt
 dicenda.

XXXX.

Nimirum, si quis notas nostras inspicere voluerit, ille cognoscet, nullam fere esse extantior sententiam, ne phrasin quidem aut versum Homeri allegatum, quae non iisdem pene verbis in iis quae Lucianus edidit, reperiantur, id quod temere fieri non potuisse iam supra dictum est. Exemplum huc ad scribere supersedeo, non est enim longus dialogus, & singulis fere paginis specimina occurrunt. Sed illud tantum hoc in loco ostendam, oeconomiam quam vocant, & dispositionem Philopatridis, cum illa.

* Epist. xxxii. p. 404. ed. Spanh.

illa, quae in Nigrino est a Luciano adhibita, ex asse convenire. In utroque dialogo illa est quasi primaria hypothesis, ut narret amico amicus sermones a se auditos *ἐν ἐγγύματι*, in quos forte fortuna & quasi transeundo inciderit: In Nigrino quidem Philosophi Platonici, Sophistarum quorundam in Philopatrīde. Hi sermones deinde approbantur in Nigrino & laudantur ab eo qui primum illos audit: in Philopatrīde autem irridentur & condemnantur. Effectus utrinque idem est, insignis animi, corporisque adeo mutatio, vehementior illa quidem in Philopatrīde, in Nigrino, pro obiecti scilicet ratione, lenior. Iam occasio dialogi utriusque est occursum fortuitus duorum veterum amicorum, quorum miratur alter subitam alterius immutationem. Tum per maximas ambages peruenitur tandem ad caput causae, in Nigrino moras nec tante ipso qui narrat, prooemiisque alterum ingentibus fatigante: in nostro arripita iuris iurandi mentione, a Critia, qui narrat, praestandi, Triepho praecipuos gentilium DEos false perstringit. Post narrationem sequitur in utroque dialogo effectus, qui in narrante primum fuerat, cum eo cui narrat, communicatio, quae utrobique adhibita de canis rabidi morfu similitudine explicatur. In Philopatrīdis fine demum quasi catastrophe quaedam adiicitur,

brevis illa quidem, sed quae caussa scribendi auctori extitit procul dubio. Poterant haec amplius singula dilatari, sed metuo ne tamen non satis intelligar, nisi quis vtraque *συγγραμματα* inter se componere sustinuerit. Satis igitur fuerit haec indicasse. Habes, Lector, sententiam de Philopatrīde nostram, in qua ita me versatum arbitror, ut contumeliam facerem sciens nemini, auctorem non laudarem, nisi quem oculis ipse usurpassem meis, & omni studio, ne quid ideo tantum placeret, quod nouum esset, mihi cauerem. Si quid igitur erratum sit, quod negare non ausim, ac illud confirmare possam, ex his quidem fontibus non profluxisse.

CENSVI.



Cúroꝛus.

Quando & a quo scriptus sit Philopatris, tres sunt impr.
sententiae. §. 1. 2.

I. Quidam Luciano tribuunt,

1. quia is quasi sit in possessione,
2. argumentum ab ipsius genio non abhorreat,
3. rerum & verborum magna cum Lucianicis similitudo deprehendatur, §. 3.
4. Victoria de Persis M. Antonini celebretur,
5. calamitatum publicarum, quae hoc imperatore orbi incubuerint, mentio fiat. §. 4.

Huius sententiae aliquot Patroni. §. 5.

II. Quidam antiquiorem statuunt: & THEOD. quidem
MARCILIUS ad Neronis tempora refert: reliqui
ad Traiani, idque

1. quia Pauli discipulus quidam inducatur,
2. triumphus Traiani Parthicus celebretur. §. 6.

Refellitur sententia secunda, §. 7.

Speciatim MARCILIUS. §. 8.

BLONDELLVS non accurate refutavit hanc senten-
tiam, §. 9.

Contra quam fortissimum est argumentum

1. ARTEMIDORVS citatus, §. 10.
2. convenientia cum Luciano scriptis. §. 11.

Expenditur sententia prima, §. 12.

(A) argumenta pro eadem infirmantur, np. I. II. & III.
§. 13. III. §. 14. V. §. 15.

(B) probatur generatim non esse Luciani,

1. ex maiori Christianismi peritia, quam est illa Lu-
ciani, ubi simul quaedam ad illius Protea notan-
tur, & contra T. A. FABRVM disputatur. §. 16--20.
- HVETIVS, qui idem argumentum attulerat, lauda-
tur, sed sententia eius de Christi appellatione exa-
minatur. §. 21.

2. ex stili imptiis §. 22--25.

(γ) Probatur iuniorem esse Luciano auctorem:

1. quia Constantinopoli scripsisse videtur. §. 26.

ubi obiter etiam DODVVELLI noua sententia perstringitur.

(quibus argumentis, & cur isti nolimus §. 27.)

2. Ex vocibus ἐξισωτής, πολυάχολος, & ξυνωρίς.
§. 28.

HI. Sententia nostra: Philopatris scriptus imperante Iuliano Apostata. §. 29.

(Praejudicium causae nostrae ab auctoritate summorum Theologorum remouetur. §. 30.)

1. quia sub Christiano Imperatore non habuisset auctor tantam insultandi Christianis licentiam. §. 31.

2. Victoria Iuliani Persica congruit. §. 32. 33.

3. Christiani Iuliano mala omnia praesagiebant, quod
iis obiicitur in Philop. §. 34. 35.

4. status reip laetus,

5. ἐξισωταί,

6. Virginum caedes, conueniunt. §. 36.

7. Christiani vocantur Galilaei, appellatione Iuliani temporibus propria. §. 37. 38.

8. Vixit tum aliquis Lucianus Sophista, a quo Philopatris potuit scribi §. 39.

Oeconomia Philopatrides componitur cum ea, quae
est in Nigrino, & disputatio concluditur.

Commodum lectoribus fore
putavi, si argumentum Philo-
patridis a Iacobo Micyllo adornatum huc
transferrem, cum quo comparari velim

§. 6. & 7. disert. nostrae.

Lucianine sit Dialogus hic, an alterius cuius-
piam, dubitari potest. Nam quod ad argu-
mentum attinet, non abhorret ab illius ingenio &
dicacitate. Pariter enim & gentilium Deos, &
Christianam religionem, ut saepe alias, incessere
videtur. Phrasis autem, & tota adeo compo-
sitio caeteris illius scriptis baudquaquam similis
est. Nam quorsum pertinet excursus iste, reli-
quo prope toto corpore longior? aut quid adeo
grande aut affectuosum sequitur, quod Tragico
isti exordio respondeat? Sed de his doctiores iu-
dicent. Caeterum cuiuscunque scriptum hoc fuit,
videtur is Traiano Caesari ob victoriam in ori-
ente partem potissimum gratulari voluisse, con-
tra eos qui per id tempus siue ipsi urbi, siue alteri
alicui loco, (nam patriam * solum vocat) pe-
ricula & clades praesagiebant: quos ipse a prin-
cipio Sophistas appellat: ad finem tamen ita de-
scribit, ut propemodum Christianos intelligere vi-

F 3

dica-

* Quin urbis κατ' ἐξοχὴν mentio fieri videtur
P. 777. & 19.

deatur. Eo enim pertinet, quod in fine de Persico supercilio, de Susis, de tota Arabum regione meminit, Omnia enim illa a Traiano deuicta in pop. Romani potestatem illis tum temporibus rediere, ut apud Dionem & Eutropium, & caeteros, qui eius aetatis historiam scripserunt videre est. Et hinc ulterius tituli causa est, quo Philopatris dialogus hic inscribitur. Quod autem ad didascomenum pertinet, fingitur is, qui patriae fortunae ac prosperitati tantopere studet, tum ab eo quicum sermonem habet, de Deo vero & religione recta informari; tum ab iis, qui patriae male ominabantur, eiusdem * institutionis causa in communem coetum ac societatem introductus fuisse, unde & catechumenus in ipso dialogo ** infra vocatur: quo nomine Christiani vocare soliti aliquando fuerunt eos, quos pietate & religione sua informare nuper coepissent. Porro scribit in quadam epistola Ponticus Virunius, *** Lucianum etiam Euangelium Ioannis

• Hoc ex dialogo probari nequit: praedictionum audiendarum causa in coetum eorum venisse apparet. p. 776. c. 18.

** p. 773. c. 14. ubi nondum in Sophistarum conciliabulo versatur.

*** Vixit Se. XV. extremo: Potuit memoriae vitio aut iudicii Luciano tribuere Philopatrin: Potuit etiam ad Protea eius auctoris respexisse, ubi quaedam de fraterno Christianorum amore. Probabile

nis insectatum alibi fuisse: quod si est, non immerito de hoc dialogo intelligi potest. Ita enim hic de lucn, de verbo & caeteris quibusdam meminit, ut ex principio Euangelii illius sumta videri queant. Nisi siquod aliud eius generis scriptum ab hoc editum fuit, quod ad nostram aetatem non peruenit. Quod autem ad versionem attinet, quanquam fortassis referret huiusmodi scripta, quae vel contemptum religionis aliquem parere possent, vel alioqui impietatem prae se ferunt, omnino non verti, tamen quia argumento operis seruiendum fuit, rursus hic lectorem oratum volo, ut si quid minus perspicue, aut aliter quam debuit, conuersum deprehendat, veniam hanc exemplari nostra det, quod in quibusdam locis ita deprauatum fuit, ut nescias, utrum de industria obscurata quaedam fuerint, an librario- rum vitio alia corrupta aliaque omissa.

THEODORI MARCILII AN-
NOTATIO IN EDIT.
AMSTEL.

*Non est huiusce Luciani, sed antiquioris al-
cuius. Multa id arguunt, primum ineptiae sti-
li, cum aliae omnibus paginis, tum illae p. 765.
ΦὺΦὺ &c. Deinde ratio temporis. Nam Sy-
rus*

*babile enim mihi non fit, quae Ponticus Viru-
nius Luciani legit, ea intercuisse; imprimis cum
prima editio quae Florentiae prodijt, iam A. C.
1496. lucem viderit.*

rus noster Lucianus peruixit ad tempus belli Marcomanici A. C. CLXXI. ut patet in Pseudomante: at hic nebulo se baptizatum significat a D. Paulo, Paulus vero martyrii palmam accepit Imperatoris Neronis anno XIII. Falliturque Baronius Neronis anno XII, verba illa huiusce dialogi: Γαλιλαῦ  ἀναΦαλασίᾳς, Πίρριον , ἐς τρίτον ἔργον ἀεργατήσας δι' ὕδατος  ἡμᾶς ἀνεκαίνισεν, adscribens huic Luciano. Nam quæ potuit Lucianus hic a Neronis anno XII, & Christi LXIII, ad annum Seruatoris CLXXI, peruiuere, siue annis CIII. ? Atqui etiam post bellum Marcomanicum quin Lucianus aliqua commentatus sit, negari non potest. Sæperdæ autem prorsus illi sunt qui propter ea, quæ in extremo dialogo isto de Babyloniis, Aegyptiis, Persis, Scythis verba sunt, huiusce distortissimi foetus parentem ad tempora Imperatoris Traiani referunt, cum ea magis in Neronis aut etiam Claudii pertinere posse, quiuis facile lolio non viderit. Plane quidem, quiqui tam belli pueri pater est, Neronis Principatu eum suscepit.



ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ

Η

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ.

ARGVMENTVM PHILOPATRIDIS
EX NOSTRA SENTENTIA

TRIEPHON OCCURRIT CRITIAE, (vtraque autem sunt Socraticorum philosophorum nomina) veteri amico, mirabilemque in eo mutationem miratur. Hic eiusmodi se portenta ex Christianis quibusdam, forte Clericis, audisse ait, quae ad furorem se pene adegerint. TRIEPHO narrari sibi rem cupit, sed, ne quid magicae incantationis subfit, veretur. Iusiurandum igitur a CRITIA exigit de non nocendo sibi per carmen magicum. Hoc per Iouem iurare volente, TRIEPHO hunc reliquosque gentilium Deastros false ridet, hortaturque CRITIAM, vt ad veram, id est Christianam religionem se convertat, cuius elementa illi tradit. Persuaderi sibi patitur ista CRITIAS, & per sanctissimam Trinitatem, praecunte TRIEPHONTE & concipiente, iurat. Narrationem deinde eorum, quae audisset, post longissimam illam excursionem, aggreditur; vaticiniaque quaedam de reip. conuersione ex Christianis audita refert, illud vero, quod pessimi erat ominis, omittit penitus, ne vel ipsa auditione scilicet illa rumpantur Triephonti. Interuenit tandem CLEOLAUS, nunciumque felicitis aduersum Persas Iuliani successus adfert, quem gratulatione faustisque omnibus TRIEPHO & CRITIAS excipiunt.



ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ Η ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ.

ΤΡΙΕΦΩΝ. ΚΡΙΤΙΑΣ. ΚΛΕΟΛΛΟΣ.

963. **Τ**ΡΙΕΦΩΝ. Τί τῆτο ὦ Κριτία, ὅλον σι-
 ς.Ι. **Τ**αυτὸν ἠλλοίοικας, καὶ τὰς ὀφρῦς καί τω
 συνενένευκας, μύχιον ἢ 1 * βυσοδομέυεις,
 ἄνω καὶ καί τω περιπολῶν, καρδαλέοφρονι
 ἑοικώς κτ' τὸν ποιητὴν 2 ὡχρὸς 76
 3 σευ

* βάθως σκέπη.

ς.Ι. **T**R I. Quid hoc rei est, Critia, totum
 te mutasti. Superciliis deorsum con-
 tractis profundas voluis sub pectore cu-
 ras, sursumque & deorsum vagatus ani-
 mos sub vulpe latentes, ut est in Poëta, vi-
 deris

1 Βυσοδομεύειν quid sit, explicat Scholiasta mi-
 nor Homeri ad Od. 9, 273. βυσοδομέων,
 κτ' βάθως τ' ἀγνοίας βυλευόμενον, quasi
 dicas in profundo aedificantem.

2 Homerum, Il. α, 149. ubi Scholia: καρδα-
 λέοφρον, πανῆργος τ' φρόνημα, καὶ περιφερ-
 δῆ τ' ἰὺν ἔχων, τῆτ' ἔστι, καρδαίνειν φρονῶν.
 Sed ad Il. δ, 339. eadem Scholia; καρδα-
 λέοφρον, πανῆργος, κτ' φιλοκαρδέσσει. Ἦ γὰρ,
 ἀπα-

764. 3 σβυ εἶλε παρειάς; μήπῃ 4 * τρικάρηνον
 πηρέαται, ἢ 5 Ἐκάτιω ἐξ ἄδ' ἐληλυθῦιαν,
 ἢ καὶ τινι θεῶν ὁ ἐκ προνοίας συνήντηκας;
 οὐδέ-

* Κέρβερον,

deris circumferre, *oraque pallor occipat.*
 Num Cerberum vidisti, aut Hecaten ex
 inferis ascendentem, an consilio cum
 Deorum aliquo vna fuisti? Neque enim
 adeo

ἀπατηλὲ, δουλερὲ, ἀλωπεκώδης. κερδαλή γδ
 ἀλώπηξ. & ad Ιλ Κ, 44. βελῆς κερδαλέης,
 συνετῆς, ὠφελίμας, ἢ πάνεργα· ὡς δὲ τὴν κερ-
 δῶ, ἢ γυν τ' ἀλώπεκα. A vulpina igitur
 astutia hoc nominis deductum est, quod
 proinde non adeo inepte reddi videtur
Horatiana phrasi ex Arte Poetica vers. 437.

3 *Homeric phrasis, quam in Ioue Tragædo inuit,*
 etiam *Lucianus* adhibuit.

4 Horrendus Cerberi, tricipitis canis, adspe-
 ctus, *quem non velis tibi in tenebris occurrere*
Senec. ὑποκολ. p.m. 406. & cui per mediam
nolis occurrere noctem. Iuven.

5 Hecates, cum ex inferiorum regione in ter-
 ram nostram venatū egreditur, quam ter-
 ribilis sit adspectus, & ad mentem sano et-
 iam excutiendam comparatus, graphice
 descripsit *Lucianus in Philopseude p. 341. sqq.*

6 Mirum non est insolito aliquo viso turbatis,
 cum ipsa mente, spiritibus animalibus,
 corpus etiam ad languorem dari, totum-
 que

οὐδέπω γὰρ σὲ τοιαῦτα εἰκὸς παθεῖν, εἰ καὶ
αὐτὸν ἡκηκόεις οἶμαι τὸν κόσμον κλυσθῆναι,
ὥς περ ἐπὶ τῷ Δευκαλίῳ. Σοὶ λέγω,
ὦ καλὴ ἡ Κριτία, οὐκ αἶεις ὅμῃ ἐπιβω-
μέ-

adeo te affici par, puto, erat, si vel mun-
dum, vt quondam sub Deucalione, elu-
vie totum perituum audiuiſſes. Te-
cum loquor, o pulcer Critia, non au-
dis

que eius immutari habitum; cuius rei
nec in sacris nulla sunt vestigia. Vidē mi-
hi *Dan. VIII, 27. Iud. XIII, 22. Athenagoras*
in Legatione pro Christianis c. xv. p. 63. ed.
Oxon. Dechair. ex Homero IL. T, 131. χαλέ-
πῃ ὃ θεὸς, inquit, φαίνεται ἐναργῆς. Cae-
terum inconcinne Ablancurtius con-
iungit θεῷ ἐὰν προνοίας, & deinde vertit,
Deo alicui Providentiae; quasi rideret
Triepho Providentiam, quam tamen in-
fra adstruit. Micyllus: ex providentia
quadam occurristi. Obscure. Sed inde
manavit forte Ablancurtii versio.

ἢ προσφώνησιν hanc, vtut Latinis paullo vi-
deatur insolentior, non putavi refugien-
dam; Scilicet ipsum secutus *Ciceronem*,
qui, cum ex Graeco vertendum esset, προ-
πίνω τῷ καλῷ Κριτία, dixit, *Tuscul. I, c. 40.*
propino hoc pulcro Critiae. quanquam nec il-
lud ignoro, Critiam illum Socraticum a
corporis pulcritudine celebrari.

μὲν τὰ πολλὰ, καὶ εἰς βραχὺ γειτνιάσει
 τῷ; 8 δυσχεραίνεις καθ' ἡμῶν, ἢ ἐκκῆ
 κώφωσαι, ἢ καὶ τ' χεῖρες πελαγίσουσιν
 ἑπιμύρεις;

C.II. KRITIAS. ὦ Τριφῶν, μέγαν πνῶν, καὶ
 ἡπορημῶν λόγον ἀκήκοα, καὶ πολλὰ
 ὁδοῖς 7 διενειλημῶν καὶ ἐπὶ 10 ἀνα
 πνεύματι

dis multum tibi inclamantem, & propi-
 iam Te consistentem? Irasne aliqua
 aduersum nos geris? obmutuisti? an ex-
 pectas dum iniecta te manu impellam.

C.II. CRIT. ὦ mi Triepho! audiui orationem
 magnam atque difficilem, & multis im-
 plexam implicitamque nodis: Iamque
 me.

8 *Lucianus in votis siue παι, p.495. ἢ δυσχεραί-
 νει καθ' ἡμῶν, ἢ ἐκκῆκώφω).*

9 *Interpres: rem multis viis tractatam, quae
 interpretatio vera forte esset, si scriptum
 esset διενειλημῶν. Iam vero, διενειλημέ-
 νον est a διαλαμβάνω, quae quidem vox, ut
 aliae multae, (Lucianicarum catalogum
 texuit vir Cl. Ienffius in Lektionibus Lucian.
 L.III. c.I. p.309. sq. ubi habet quidem hanc
 nostram, sed interpretationem non adii-
 cit.) omissa est ab iis, qui Lexica compila-
 runt. Iidem tamen, quid sit διαλαμβάνει-
 ναι, tradunt ex Dioscoride, nimirum am-
 plecti, circumplecti, cum de capreolis vi-
 tium, vel clauiculis sermo est, quarum
 illae*

πεμπαζώ τὰς ὕδασι, καὶ τὰς ἀκοαῖς ἀπο-
 φροσίνω, μήπᾳ ἐπ' ἀκῆσαιμι ταῦτα, καὶ
 * ἀποψύξω ἐκμανεῖς, καὶ μῦθος τοῖς ποι-
 ηταῖς γυήσομαι, ὥς καὶ 11 Νιόβη τ' ἐπὶ κεφα-
 λῆς 12 σκοποδινήσας, εἰ μὴ ἐπέκρεξας μοι,
 ὦ τὰν, καὶ τ' τὰ 13 Κλεομβρότε πῆδημά τ' ἔ-
 Ἀμβρακιάτε ἐμυθέυθη ἐπ' ἐμοί.

TPIE-

* ἀποθανῆμαι, ἐξηρανθήσομαι.

mecum retracto nugas, & aures obturo,
 ne si forte iterum illae audiendae sint,
 dirigeam prae furore, vt illa olim Nio-
 be, & fabula Poëtis fiam. Sed profecto,
 nisi tu mihi iam inclamasses, de praeci-
 piti loco in caput vertigo me impulisset,
 & Cleombroti de me saltus, Ambra-
 cioten illum dico, narrari quam scitissi-
 me

illae arcto complexu, ad palos arboresque
 sese applicant. Erit igitur δισνελημμένον
 λόγῳ, intricatus, implexus, difficilis.

10 *Lucianus in Gallo* p. 163. ἀναπεμπαζῇ τ' ὄνειρον.

11 Niobes fatum describitur *Ιλ. ω*, 602. sqq.

12 *Lucianus in Philopseude* p. 343. ὥς μὴ σκοποδι-
 νιάσας ἐμπέσοιμι ἐπὶ κεφαλὴν.

13 Notissimum est *Callimachi* in eum Epi-
 gramma, sed nimis pulcrum vt non hic ad-
 scribatur. Est autem in *antholog. Graeca*
 edit, H. Steph, vltimum L. III.

Βίπας

ΤΡΙΕΦΘΝ. Ηρώκλεις τ' ἰαυμασίων ἐ-
κείνων Φασμάτων, ἢ ἀπασμάτων, ἃ περ,
Κριτίαν ἐξέπληξαν, πόσοι γὰρ 14 ἐμβρο-
νητοὶ ποιηταί, ἢ τερατολογίαι Φιλοσόφων,
ὅσα ἐξέπληξαν σὲ τ' διάνοιαν, ἀλλὰ λήρος
765. πάντα γέγονεν ὑπὲρ σοί.

C.III. ΚΡΙΤΙΑΣ. Πέπαυσθ' εἰς μικρὸν, καὶ μὴ
κέτι παρενοχλήσης, ὡς Τριεφθῶν, ὃ γὰρ 15

me potuisset. TRIEPHO. Mirabilia
Hercle visa vel audita, quae quidem
Critian adeo potuere percellere. Quot
enim attoniti poëtae, quot Philosopho-
rum portentosi sermones, tantum abest
ut tuam dimouere mentem potuerint,
ut potius merae nugae fuerint. CRIT.
C.III Quiesce paulum Triepho, & noli mo-
lestus esse amplius. Neque enim a me
in-

Εἴπας ἦλπε χεῖρε, κλεόμβροτος Ἀμβρακιώτης.

Ἦλατ' ἀφ' ὕψους τείχεσσι εἰς ἅλαδα,
Ἀξίον εἶδέν ἰδὼν θανάτῃ κακόν, ἀλλὰ Πλά-
των

Ἐν περὶ τ' ψυχῆς γράμμ' ἀναλεξάμενος.

14 ἐμβρονητὸς Poëtas etiam *Lucianus* vocat
Timonis initio.

15 Solebant ita fere loqui, cum aliquid aut
narrari ostendiue sibi cuperent, aut ipsi
narrare aggrederentur. Prioris generis
exemplum est apud *Lucianum in Scythia*
p. 594. ubi Anacharsis ad Toxarin: μή

παρρησίας, ἢ ἀμεληθείας γενήσῃ παρ' ἐμῶ.

TRIE.

insuper habendus es, aut negligendus.

TRI.

προσέτις ἀφ' αὐτῶν ἀναστρέφοντα, Ne-
μεσιανία p. 339. ἀλλ' ἐρπε καὶ πῇ πειθῆς
με κ. τ. λ. Contempl. p. 342. πείσσει δ' ἔμ
κ. τ. λ. & Ἰσακρομένει p. 188. μὴ ὃ πρὸς
Φιλίππῳ πειθῆς, ἢ illud refero obsecro
rem paullo in Nigrino locum, p. 23. ἐγὼ ὃ
ἐβλόμην αὐτῷ εἰ οἶόν γε αὐτῶν ἀκῶσαι τ' λό-
γον. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ καταφρονεῖν ΑΤΤΩΝ
οἶμαι θεμῖς, ἀλλὰ οὐτε ἐν τῇ Φιλίππῳ καὶ πει-
θῇ ὅμοια ἐσκαδακῶς ὁ βελομένῳ ἀκῶσαι
ἐπ' αὐτῷ. Illud ΑΤΤΩΝ non ad λόγον refero,
quod praecesserat, ita enim nimis inepte
cum iis quae sequuntur cohaereret: sed
auctorem, parum ad verborum ordinem
attentum, quae dicturus erat praecipisse
quasi, idemque sibi voluisse existimo: ac
si dixisset, οὐδὲ γὰρ καταφρονεῖν ΤΩΝ ΒΟΥ-
ΛΟΜΕΝΩΝ ΑΚΩΤΕΙΝ οἶμαι θεμῖς κ. τ. λ. ne-
que omnino insolens esse arbitror, ut ex
iis, quae sequuntur, superior expleri ora-
tio debeat. Caeterum propius ad lo-
cum qui praemanibus est, quadrat, quod
est apud Comicum in *Tanis* A. II. f. 2. vers.
7. ubi muliercula Pseudo Herculi aliquid,
quod e re illius esset, narratura, ita
προσημύζει. ὁ δ' αὖτ' ἐγὼ πείσομαι ἀπει-
θόντα. *Julianus* Apost. Or. v. quae est in

ΤΡΙΕΦΩΝ. Οἶδ' ὅτι ἔμικρον, ἀλλ' ἰδὲ
 εὐκαταφρόνητόν περ ἄγμα ἀνακουλεῖς,
 ἀλλὰ καὶ λίαν τ' ἀπορήτων, ὃ γὰρ χροῖς, καὶ
 τ' ταυρηθὸν σπιβλέπειν, καὶ τὸ ἄσπετον τῆς
 βάσεως, τὸ ἄνω τε καὶ κάτω περὶπολεῖν.
 * δειγνύοντά σε καθίστησιν. ἀλλ' ἀμπερυσσὶ
 τὸ δεινὸν, ἐξέμεται τὰς ὕδρας, μή τι κακὸν
 παθῆς.

ΚΡΙΤ. Σὺ μὲν, ὦ Τριεφών, ὅσον πύλα-
 ρον, αἰσθεσθῆναι αἶψ' ἐμὴ, ἵνα μὴ τ' πνεῦμα
 ἐξα-
 * εὐδαίμωνται.

TRI. Noui te haud paruan rem, neque
 spernendam facile, quin valde etiam
 abstrusam volutare animo. Color enim
 ille tuus, illa in vultu toruitas, in in-
 gressu illa inconstantia, illa fursum de-
 orsumque conuersio, valde te conspici-
 endum atque notabilem faciunt. Sed
 respira ab illo malo, & nugas euome,
 ne quid inde morbi nandiscaris. CRIT.
 Sed heus tu, Triepho, quantum est v-
 num iugerum, curriculo te hinc aufer,
 ne

Deum matrem, gratias eidem se habere
 ait, ὅτι μὴ περιεῖδεν ὥσπερ ἐν ἀπὸτι πλα-
 γώμῳ, sed edocuerit rationem mysterio-
 rum &c.

16 Lucianus in Nauigio p, 497. ἔμικρόν ἐδ'
 εὐκαταφρόνητόν περ ἄγμα ὥς δοκεῖς ἀνακω-
 κλῶν.

ἐξ αἷμας σὶ, καὶ 17 πεδάσειΘ· τῆς πολλοῖς
 αἰαφάτης, καὶ π. 18 καταπύων, Τρι-
 φωντικὸν πύλωνος κατὰ νομάσης, ὡς πρὸ
 ἱεροῦ τῶν πρὸς, αὐτὸ 28 ἀκηνόα τῆς αἰ-
 ὄντος τῆς τριεκαπυρῶν 19 σοφιστῶν, με-
 γάλως 20 ἐξαγνώσι μὲν τῶν πρὸν.

TRIE.

ne spiritu in sublimē sublatus, speculacu-
 lum multitudinī fias, & delapsus alleu-
 bi, ut quondam Icarus, Triefhontēum
 pelagus nomine tuo signes. Insigniter
 enim, quae hodie ex sacerrimis sophistis
 audiui, ventrem mihi inflarunt.

TRI.

Ego

17 Ablancurtius hic notat alludi ad D. Paul-
 lum Apostolum: male arbitror: licet in-
 fra hac phrasi etiam de Paulli raptu utat-
 ur Critias.

18 Iterum *Lucianus in Icaromen.* p. 188. μὴ καὶ
 πρὸς τῆς θαλάσσης καταπύων μερῶν εἶναι
 τὸ πύλωνος ἡμῶν ὡς αὐτὸ τὸ ἱερόν· ἀποδείξας
 ὅτι τὸ πύλωνος ὀνόματι.

19 Christianos notari τῶν σοφιστῶν voce infra
 apparebit. Caeterum *Lucianus de Morte*
Peregrini p. 568. Christum ipsum σοφιστῶν
 appellavit: & apud *Prudentium Peristep-
 han.* x. versu 404. Christianis Aselepi-
 des Syriae Praefectus hoc nominis tri-
 buit: *Quis hos Sophistas error induxit nomen?*

20 Etiam hic *Lucianum* imitatus est noster,
 nisi quod paullo modestius ille hyperbola

ΤΡΙΒΟ. Εγὼ μὲν ἀσθενέμεναι ὀπόσῃ
 καὶ βάλει. αὐ. ἡ ἀσθενία σου γὰρ ἐστίν.
 CANT. KRIT. 11. Φαί. Φοῦ, Φαί, Φαί. τὸ ἔθλον
 ὁρκεῖναι, ἰα, ἰα, ἰα, ἰα, τὸ δεῖναι βουλευμένῳ
 αἶ, αἶ, αἶ, αἶ, τὸ καὶ ἐλπίδων.

ΤΡΙΒΟ. Βαβαί ἔσθα Φυσίματῳ. 12
 αὐ. ὡς νεφέλας διέσρεψε. Ζεφύρος γὰρ ἦν.
 πρέον.

Ego vero, quantum voles retro curram.
 cavilgitur respira a malo. phy, phy,
 phy, phy, nugas illas! hem, hem, hem,
 hem, nefanda consilia! heu, heu, heu,
 heu, spes vanissimas! TRI. Deum im-
 mortalem! quantus erat ille flatus, quam
 nubes ipsas conuertit. Cum enim an-
 tea

utitur, in *Philopseude* p. 353. τοιαῦτα ἀκέσας
 (de daemonum apparitionibus, similibus-
 que portentis loquitur) ἤκω, ὥς περ οἱ ἔ-
 γλέυκας πόντης, ἐροῦσι Φυσίματῳ τὸ γαστέρα
 ἐμὴν ἀσθενέμεναι καὶ τ. λ. Simili fere meta-
 phora, sed alio instituto, utitur *Elihu*, *Iobi*
 xxxii, 18, 19, 20.

21 vid. §. 23. dissertationis nostrae p. 36.

22 Horum verborum, ὡς τὰς νεφέλας, ad
 Φυσίματῳ, omissa est interpretatio in
Micylli editione Basil. 1619, 8. credo quod
 nimis portentosum mendacium conti-
 nent. Fingitur autem rudibus Critiae
 excitatus in Propontide Boteas, quae ad-
 versum tenente, ingredi Euxinum Pon-
 tum

πνέοντες 23 λάβρα, καὶ τοῖς κύμασιν ἐπι-
 θύζοντες, θυρήν ἄρτι ἀνα τὴν Προποντιδα
 πεκίνησας, ὡς διὰ πάλαν αἱ ἀλκίδες τὸν
 Εὐξείνου πόντον οἰχήσονται, τὴν κυμάτων δρι-
 κυλινδαντων ἐκ τῆς Φυσικῆς 24.
 οἰδημα τῆς θύνατος ἐκείνου. Πότος 24
 κορυφῆς καὶ κλόνος τὴν γαστέρα 28 συ-

28.

tea vehementi Zephyrus flatu in undas
 impingeret, boream iam super Propon-
 tide excitasti, adeo ut solumbus naues in-
 gredi Euxinum Pontum cogantur, flu-
 cibz exto spiritu magna se vi voluen-
 tibus. Hem quantus tumor tuis inesse
 debuit intestinis, quantus strepitus,
 quae conquassatio ventrem Tibi con-

tur-

tum naues nisi funibus de litore adiutae
 non potuerint. Nam οἰχεσθαι πόντον (fre-
 quenti praepositionis et ellipsi) hic vale-
 re ingredi, nemo negabit, nisi si quis pu-
 tet, secundo Borea intrari o Propontide
 Pontum, id est, versus septentrionem na-
 uigari posse. Sed etiam illud hinc appa-
 ret, Critiam, ut excitare halitu boream
 posset, debuisse constitutum esse eo circi-
 ter loco, ubi est Constantinopolis. quod,
 quorsum valeat, in disputatione dictum
 est, §. 26.

23 Homericæ vox 11. 9, 148. Od. O, 293.

24 Locus videtur expressus ex illo Aristopha-

μετά ελπίδα. 25. Πολύωντες πάντων ἀνὰ πτε-
 Φηνας, ταυταυτα ἀκηκοάς, ὡς καὶ, καὶ τὸ πτε-
 ροπώδες, καὶ ἀλφ. τὸ οὐχὺ καὶ ἡκαίας.

KPIT.

curbavit auritissimum te esse demon-
 strasti, qui tot ac tanta audieris, adeo ut,
 ingenti portento, vnguibus etiam au-
 disse

nus in nebulis vers. 384. ἰ. εἰτ' ἐλαφ' ἔχου
 τὸ γαστέρα, καὶ κλόν. ἐλαφ' αὐτῷ δια-
 κορυμνύσας. Vbi κλόν. secundum scho-
 lia ten est ἐλαφ' πτε. καὶ ἡ αἰε. διεκρυμνύ-
 σας autem ponitur ἀντὶ τῆς ἡχας - ἢ ἐμι-
 κήσας, τῇ φωνῇ (ὁ ποιητής, ut interpretor)
 τὸ στήθων τὸ ἡχον.

35 Forte, ut famam finxere. *Virg. Aen. iv. 181. ἰ.*

--- Cui quot sunt corpore plumae,
 Tot vigiles oculi subter, --- tot subrigit aures.

36 Non reperio apud paroemiographos,
 quid sit δι' οὐχων vel ἐξ οὐχων ἀκθεῖν,
 δι' οὐχ. autem saepius prouerbiali ser-
 mone, ut apud Latinos Germanosque, ex-
 quisitam curam diligentiamque significat,
 cuius rei ex *Plutarcho* exempla ab *H. Ste-*
phano in thesauro adducta reperio. Igi-
 tur δι' οὐχων ἀκθεῖν primitus forte erat
 accurate audire; sed postea, ut risum ex
 portento capteret, proprie, seu per ca-
 lumniam potius, ῥῆον interpretatur. *Vir-*
sumus Io. Alb. Fabricius in literis ad prae-
stan-

C.V. KRIT. Οὐ πῶς ἰδομένη, ὡς Τριεφών,
766. ἀκροῖται καὶ ἐξ ὀνύχων καὶ γὰρ 27 κνή-

μην

C.V. disse videaris. CRIT. Sed non debe-
bat tibi paradoxum videri Triepho, si
quis

stantissimum iuvenem *Reimarum*, quarum
iam in dissertatione meminimus ad §. 6. p. 46.

Ἀλλ' ἔτι ὀνύχων ἀκροῖται, inquit dictum de ho-
mine qui totus auris perinde ut Argus oculus
totus, qui ἄλλ' ὀνύχων videbat. Quae si ve-
ra est ratio, & quid ni vera sit? comparan-
dus cum h. l. est ille apud *Lucianum* in *Dea-*
rum iudicio p. 222. ubi optat Paris ὡς ἐπ' Ἀρ-
γῶ ὅλω βλέπεν τὸ σῶμα. Item *Catul-*
lanum illud car. xvi. versu ult.

quod (unguentum) tu cum olfacies, Deos
rogabis,

Totum ut res faciant, Fabulle, nasum.

denique illud apud *Aristaenētum* epist. i. p. 5.
ἐκδιδυμένη μὲν ἐν πρῶταις ὁσὶν ἐκδοῦναι
ἔλη πρῶταις φαίνεται. Cum semel ad hanc
dicendi formam deuenierimus, quidni ad-
dere liceat *Xenophontem* de rep. Atheniens.

(Ex fide *Petiti* sub imit. Com. in LL. Att.)

ἀγασθὲν ἑορτάς διωλασίς, ἢ οἱ ἄλλοι, ἢ πόλις
ὅλη βωμὸς, ὅλη θύμα θεοῖς καὶ ἀνάθημα.

Usitata apud veteres formula, ab ungue ad
capillos, vel a capillis psque ad ungues, quae-
dam congeffit *Pareus* in *Mant. Lex. Crit.* p. 133

27 Iupiter Bacchum ex se conceptum, con-

μὴ γὰρ τὰ πτερά καὶ τὰ κεφάλαια
 κρύπτει, καὶ 19 ἀνδρῶν ὄντων ἐν γυναι-
 κείᾳ ἐνεργοποιεῖσθαι, καὶ ἐκ 30 γυναικῶν
 ὄντων μεταβαλλόμενα, καὶ ἄλλοι πολλοὶ
 quis etiam vnguibus audiat; siquidem
 femur vterum vidisti. & caput præ-
 gnans, maris vero naturam in foeminam
 diuina, vi transcurrentem, mutatasque in
 aues foeminas. Et rursus adeo multa, si-
 Poë

- flagrantisque Semeles vtero ereptum, fe-
 mori suo inseruit, & exactio legitimo ge-
 stationis tempore edidit. Vid. præter
 multos *Lucianū Dialogo Neptuni & Mercurii*.
 28 Pallas in cerebro Iouis concepta, quam
 periculoso edita partu fuerit, suo more de-
 scribit *Lucianus Dialogo Vulcani & Iouis*.
 29 De Salmacide fonte res vel ex *Ouidio Me-
 tamorph. iv, 285. sqq.* nota est, mares ibi ef-
 foeminari, vulgo creditum esse. Ne de
 Scythone atque Tiresia, aliquid dicamus,
 vt ille *ambiguus modo vir fuerit, modo foemi-
 na. Ouid. Met. iv, 280.* Et hic *de viro factus
 (mirabile!) foemina fuerit. Ouid. Met. vii, 3:4.*
 30 Mulierum in aues mutatarum aliquot vel
 in solis *Ouidii metamorphoseon* libris exem-
 pla occurrunt, quæ enotare nihil attinet.
 Alcyones enim, Philomelæ, Pieridum,
 reliquarum fabulae notæ.

δὴς ὁ βίβλος. καὶ βέβαιον πιστεύειν τοῖς σημεῖσι.
 31. ἀλλ' ἐπεὶ καὶ πρῶτον καὶ χάνω πρῶτον ἐν
 χώρῳ, ἀπὼς ἐνθα οἱ παλάταιοι τὸ ἥλιον
 εἰργασίαι ἀνδόνες τε καὶ χελιδόνες εὐχὰ κα-
 λῶσιν, ἵνα ἡμετέροις ἐπὶ ὀρνέων (ὡς) ἀκούσ-
 ῃσαν ἀνέστη. τὴν περὶ ὕδατος ἐπέμεται καὶ περὶ ζῶ-
 οὗς ψυχὰς καταφέλλει.

ΤΡΙΤΟΝ. ἰωάννη, ὦ Κρίτια. Ἀλλὰ ῥέδια,
 μή πῃ ἐπὶ τῷ ποταμῷ ἡ κλισία ὅτι, καὶ ἡ ὑπε-
 ρον

Potes credas, portentorum plena est.
 Sed cum te primum his possum comple-
 cherbris, age abeamus eo, ubi solem
 platani arcunt, Iulciniæque & hirundi-
 nes Iulcelonis aethera cantibus im-
 plent, ut auium aures permulcens can-
 tus, & aqua leni decurrens, susurro, ani-
 mam ipsam tranquillet. ΤΡΙ. Eamus
 sane, Critia, sed timeo, ne forte incan-
 tatio

32. Facile ex luxato verbo posset fieri Integer
 hoc modo, ἀλλὰ ἐπεὶ πρῶτον σε καὶ χάνω
 πρῶτον ἐν χώρῳ, vel ἀλλὰ ἐπεὶ σε πρῶτον
 καὶ χάνω, ut viro curdam docto vultum est:
 sed cum saepe nimis μέτρα εἰσμοδι
 ἀμετρα in hac commentatione occur-
 rant, in auctorem ipsum culpam, quam
 in libratos malim conlicere, vid. S. 23. di-
 sp. nostrae.

33. Vulgo nominandi casus in Lexicis, ab ipso
 etiam

ἐν τῇ 23 ὑπερεῖν, ἢ ἄλλο πᾶν ἀψύχον
ἀποργάζεται ἢ θαυμαστὰ τὰ αὐτῇ 24 κα-
ταπληξίς.

tatio sit, quod turauisti, & pistillum
aut ianuam ex me faciat mirabilis il-
lu

etiam *Stephano*, post quem errare nem-
sibi turpe putat, effertur ὑπερος, gener
masculino, sed *Wolffg. Seherus ad Polla*
L. vii. p. 351. edit. Wech. vers. 14. neutri
genere rectius adhiberi docet, quo usu
etiam est *Lucianus in Philopseude p. 350.* e-
quo loco illud simul discimus, non iniuri-
hic metuere *Triephonem*; Fieri enim
si *Dis* placet, posse, ut ex pistillo fiat ho-
mo, eo loco docemur, quidni contra pi-
stillus ex homine?

33 *Hesychius*, & ex ipso forte *Varinus*, distin-
guunt ab inuicem ὑπερεῖν id est ὑπερ-
ὑπερεῖν, hoc est ὑπερμάται, quae tamen
ipsa vox interdum ianuam seu fores ipse
significat; quanquam etiam *cardines* in-
terdum verti debeat, ut apud τὰς εἰς 3. *Reg.*
vii. 50. Ego crediderim, quidquid etiam
de hac distinctione suspecta; certe *Stepha-*
no, sit, auctorem prae oculis habuisse lo-
cum e *Philopseude Luciani* iam laudatum
ubi etiam ὁ μόχλος τῆς ὑπερεῖν mutatus i
hominem dicitur.

34 ἀπὸ ἀνέσουα, καταπληκτικῶς ut apu-

C.VI. KPIT. Νῆ τ' ἀνὰ τ' αἰθέριον. τὸν γὰρ
νῆος) ἐπὶ σοφίᾳ.

TRI. ἔστι μὲν γὰρ ἐξ ἐφ' ὧν ὁ θεὸς τ' ἀνὰ τὴν
μαρτυρίαν. τί γὰρ αὖ δυνήσεται τ' ἀμυνέ-
μεναι, αὖ ἐφ' ὧν ὁ θεὸς τ' ὄρεται; οἷον γὰρ καὶ
τὸ μὲν ἀγνοεῖν ἐπὶ τῷ θεῷ τ' ὄρεται. KPIT.

C.VI. tua percussio. CXP. Per ego aethe-
rium tibi louem iuro, non ita futurum.
TRI. Amplius etiam tetres; cum louem
deterasti, quam enim ille iurisiurandi re-
ligionem violanti poenam infligere pos-
sit! noui enim te non ignorare ut tui
Iouis

*Lucretium L. iv. sub fi. Magna atque imma-
nis (amasia) κατὰ ὡλήεις plenaque honoris
a saucio amatore vocatur.*

§ Qui per tale Numen iurat, a quo vindicari
periurium non potest, ille non verebitur
periuriam committere, si nimirum de
illius impotentia constet. Triepho au-
tem putat, adeo constare de Iouis aethe-
rii futilitate Critiae suae, ut non dubita-
urus sit, illius stramineo numine ad per-
iurium abuti. Quanto autem rectius
hic noster, quam Ciceron, qui tanquam e
Porticu vnus ita disputat, *Offic. L. iiii. c. 29.*
ut in iureiurando non ad metum Dep-
rum aut iram respici debere, dicat. Sed
de ira DEI Lactantius viderit; nos iam
non philosophamur.

† Verbum Poëtico, praeter rationem ac ne-
cessitatem inflexum.

μνῆται, ὡς καὶ παρ' Ομηρῷ;

ΤΡΙΕΘ. Σὺ μὲν, ὦ Κρητὰ, πάντα πα-
ρίδρασσε καὶ τὰ Διός, ἀλλ' εἰ σὺ Φίλον,
ἀνὰρ ἐστὶ 39 κούνηθ' ἔχοντο, καὶ αὐτὸν
δι' ἀσάλασσε, ἀλλὰ καὶ ταῦδε 40 καὶ μὴ
τ' περὶ διόν 40 ἐκείνῳ ταχέως 41 ἐπω-
μώσασθαι, καὶ διέφυγε διὰ τὰ πελάγους,
7. ταχ. 42 αἱ ἡγετεῖαι, ἐντυχὼν γηπῶν ὁ
βρον-

Poëtas vt titanum victor, debellator-
que gigantum, imprimis apud Home-
rum decantatur. ΤΡΑ. Omnia tu
quidem, Critia, Iovis percurristi, sed,
nisi gravis est, inuicem audi. Nonne
idem cygnus factus est satyrusque libi-
dinis causa, quin taurus etiam: & nisi
celeriter suscepto in humeros scortillo
per pelagus aufugisset, forte iam, ab a-
gri-

Notum Epigramma:

Ζεὺς κύκνῳ, ταῦδε, σάτυρῳ, χρυθῆς,
δι' ἔρωτα

Ἀθήνης, Εὐρώπης, ἀνιόπης, Δανάης.

o Verti quasi legeretur ἐκείνο, quod est
multo concinnius, quanquam non statim,
si reliquas auctoris ineptias spectes, verus
fictum, vt videtur, ad hanc rem ab auctore
nostro, vel alio, verbum; Lexicographis
certe ignotum.

Ita apud Lat. Cels. Deorum p. 711. seq. Mo-
mus ad Iouem, timui, inquit, μή σε κατὰ

βροντοποιός καὶ κεραυνοβολῶν ὁ σὺ Ζεὺς, καὶ
 ἀντὶ τοῦ κεραυνοβολεῖν ἦν βασιλεὺς κατὰ
 κεντάννυτο. Τὸ δ' καὶ 43 Λαίονες συνου-
 χεῖσθαι, ἀνδράσι μελαίεροις, καὶ ὅσιν ἐξο-
 φωμένοις, καὶ ἐκ δαίτεος ἡλίας μετ' ἀφίστα-
 σθαι.

agricola aliquo interceptus araret tuus
 ille tonitruum effector, fulminumque
 iaculator Iupiter, & pro eo, quod ful-
 mina dicitur iacere, stimulos sentiret &
 scuticam. Illud vero non rubore di-
 num censes, egregie barbatus senem
 cum Aethiopibus epulas celebrare, ful-
 cis hominibus, obtenebratosque vultus
 ge-

ύση τις ξυλλαβών, ὅπως αὖ ταῦτα ἦς,
 ἢ τῶν λευσοχέων τις κατεργάσθαι λευσοὺς
 ἐντα, ἢ ἀντὶ Διός, ἢ ὄρου, ἢ ἐλλοβίον ἡμῶν
 γένη.

- 43 Vix peius de Ioue suo meritis est Home-
 rus aliquo in loco, quam *Il. α. 423.* ubi
 Iupiter ad Aethiopas profectus xii. die-
 rum conuiuia cum illis celebrat, post
 quorum demum finem, Thetidi preca-
 turae ad eum aditus conceditur. Vix
 enim in adulteria Iouis saepius inuehun-
 tur, aliaque eius facinora, gentiles &
 Christiani, quam istas xii. dierum epulas
 bono viro inuident. Vid. *Lucianus de sa-
 crif. p. 362. Iup. Tragoed. p. 149. Arnob. con-
 tra gentes I. vi. p. 114. edit. Elmenborst.*
 Caeterum, quod §. 23. diss. p. 19. verba,
 quae

ἀλλ' 44 ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς καὶ δεκάτῃ
 gerentibus, & duodecim totis solibus
 apud

quae post ἀνδρῶν sequuntur, inter versus
 retuli infelicitate a nostro effictos, vereor
 ut recte a me factum sit, siquidem praeter
 syllabarum numerum nihil est, quod ita
 statuere nos cogat: in reliquis etiam Poë-
 tice inflexa sunt vocabula, ob metrum
 scilicet.

Cum alias non nimis est insolens, nomi-
 nativum poni pro accusativo, tum Lucianus,
 quem imitandum sibi noster fuisse,
 aliquoties ita locutus est: *In Dialogo Ne-
 ptuni, & Nereidum*: ἀλλὰ κακὸν γὰρ εἶναι
 δέησι, χαρισάμεν τῷ Διονύσῳ, & *in Pro-
 metheo* p. 181 ἀλλὰ κακὰ ἔργα τίς τις φησὶ εἶναι
 ἐν αὐτοῖς. Vir quidem doctissimus *Ja. Ien-
 sius Lect. Lucian. L. I. c. vii. p. 96.* foedissi-
 mam hanc labem vocat, & legere nos iu-
 bet pro εἶναι, εἶναι, eaque occasione pro-
 lixe probat, nominandi casum in talibus
 non adhiberi, nisi quoties praecedat no-
 minativus, vel in praecedenti oratione
 sit suppressus. Ac fateamur plerumque id
 fieri. Fateamur etiam ἀποσολοικον alte-
 rum illud esse: sed an ideo non potest
 adhibuisse Lucianus? Quin ostendit
Graevius οὐ μὲν in natis ad illius *Soloeci-
 stam*, paucas esse in isto dialogo Soloeci-
 smi

παρ' αὐτοῖς 45 πύργον ἡλικιότον ἔχον
 οὐκ ἀσχύνης ἄξια; τὰ δ' 46 αὐτῷ

apud eos, vino madentem desiderare? Illa
 enim de aquila & de ida, & quod im-
 prae-

fini figuras, quas non aut alii optimae no-
 tae scriptores, aut ipse etiam Lucianus,
 interdum admiserit. Quid facilemus cum
 eo loco, qui ex *Neptuni & Nereidum dialogo*
 allatus est? *καριστόμυρον* scilicet; una mu-
 tata literula legetur sensus: sed in eo quod
 sequitur ex eiusdem Auctoris *fugitivis*
 sub initium: *πὶ τῷ ἀγαθόν, ἀπὸ θεοῦ κα-
 θήναν ἐμπεισὼν εἰς τὴν πυράν; ἐμπεισὼν et.*
 iam in *ἐμπεισὼν* mutabit? Satis id qui-
 dem, fraus, violenter, & paedagogi ma-
 gis more, quam Critici. Ne quid iam de
 illo Homeri dicam *Il. β. 350. seq.*

*θημὶ γὰρ ἐν κατάνεστοις ὑπερμύρεα κρονίονα,
 ἡ δ' ἑσπέρων ἴηδεξ' ἐνάσιμα σήματα φάιναν.*
 Voce autem *ὑπερμύρεα* & Lucianus
 etiam alias ita vultur. Nam in *dial. Apol-
 lonis & Bacchi* & in *Itaromenippo* p. 107. *κα-
 θήναν ὑπερμύρεα* sunt bene poti.

45 Barham etiam promissam Ioui suo obicit
 Iuno, apud Lucian. *Dialogo Iouis & Iunonis*,
 quod nihilo secius astragalis cum Gany-
 mede luderet.

46 In aquilam transformatus Iupiter ab Ida
 monte Ganymedem rapuit. In Idae item
 mon-

τ' ἰδης, καὶ τ' 47 κυοφορεῖν καθ' ὅλην τὴν σῶ-
μα]Θ. αἰσχύνομαι καὶ λέγειν.

E.VII KPIT. Μῶν τ' Ἀπόλλωνα γ' ἐπομοσύν-
θα, ὅς 48 περὶ Φήτης ἄριστος καὶ ἡγερός, ὦ γαῖε;
ΤΡΙ.

praegnari per totum corpus solet, dice-
c.vii re etiam pudor est. CRIT. Numquid
igitur, ô bone, per Apollinem iurabi-
mus, medicum pariter atque vatem
opti-

montis vertice lascive cum Iunone con-
cubuit: quod paullo post iterum tangit
noster.

47 In Dial. Neptuni & Mercurii, ille, εὖγε, in-
quit, ὥς ὅλ'Θ ἡμῖν κυοφορεῖ ὁ γυναι]Θ, καὶ
πανταχόθι εἰ σῶμα]Θ. Iam dictum, in
femore Bacchum, in cerebro Palladem a
Ioue gestatam.

48 Ita etiam Aristoph. Pluto A. I. S. I. v. II. ἰατρὸς
ὢν καὶ μάντις, ὥς φασὶν, σοφός. Paullo ante
λοξίαν vocarat Comicus, unde est ἀμφί-
λοξ]Θ, quod hic apud nostrum statim se-
quitur. Comparanda quae de λοξία (qua-
si obliquum dicas) doctissimi Interpretes,
ad locum Aristophanis, quem modo indica-
ui, & quae Macrobius Saturnal. L. I. c. 17.
Lucianus Dial. Iunonis & Latoniae Ἀπόλλων
περὶ ποιῆ]Θ μὲν πάντα εἰδέναι, καὶ τοξεύειν,
καὶ καταρτίζειν, καὶ ἰατρὸς εἶναι, καὶ μαν-
τεύεσθαι & in Senatus consulto Deorum, quod
ipsorum concilia subiungit, p. 716, cauetur,

TPI. Τὸν 49 ψευδόμαντιν λέγεις, ἢ 50
 optimum. TRI. Mendacem illum Pro-
 phe-

ne tam multa solus faciat. Apollo, sed v-
 num aliquid eligens, aut vatem, aut citha-
 roedum, aut medicum denique agat.

49 *Luciani* & haec vox est, qui dialogo, quo
Alexandri praestigias detexit, id nominis
 fecit.

50 Vtrumque oraculum profert *Lucianus*
Ioue Tragoe p.139. De Croeso quidem
 peruulgatum illud, κροῖσ' ὃ ἄλυν διαβάς
 μεγάλην δρχήν διαλύσει vbi hostiumne
 foret imperium, an Croesi, incertum: De
 Salaminis autem, ὡς θεία Σαλαμίς, ὀπολείς
 ἢ σὺ τέκνα γυναικῶν, vbi nota, *Lucianum*
 adiicere, καὶ πέρσαι γδ εἶμαι, καὶ Ἕλληνες,
 γυναικῶν τέκνα ἦσαν; vt adeo haud ob-
 scure applicet ad cladem Salaminiam qua
 Persae nauali praelio victi sunt: Ex *He-*
rodoti vero L.vii. p.m. 212. sqq. *Plutarcho*
in Themistocle p.m. 212. & omnium prolxis-
 sime ex *Oenomaio Gynico* apud *Euseb. Prae-*
par. Euang. l.v. c.24. de tota historia satis
 constat. quid igitur noster sibi vult, cum
 Salaminios hoc oraculo periisse dicit?
 Scilicet, superficialiam valde hominis
 fuisse doctrinam, iudicium fere nullum,
 ex tota commentatione apparet, & nos in
 dissertatione nostra monuimus §.23. sq.

Κροῖσον πρῶτον διολωλεκότα, ἢ μετ' αὐτὸν
Σαλαμίνιος, ἔ' ἑτέρως μυθεύεις, ἀμφίλοξα
παῖσι μαρτυρούμεν;

ΚΡΙΤ. Τὸν ποσειδῶνα ἢ τί; ὃς τρίαυα
ἐν ταῖν χερσὶν κρατῶν ἔ' διάπορρον τι ἔ' κα-
ταπληκτικὸν βοᾷ ἐν τῷ πολέμῳ, ὅσον 91
ἐννεάχιλοι ἄνδρες, ἢ δεκάχιλοι. ἀλλὰ ἔ'
στισίχθων, ὦ Τριφῶν, ἐπνομάζει).

ΤΡΙΕ-

phetam dicis, qui nuper Croesum, &
post illum Salaminios, aliosque sexcen-
tos, vaticiniorum ambiguitate pessunde-

dit. ΚΡΙΤ. Quid si per Neptunum,
qui trifidum manibus sceptrum tenens,
penetrabili voce tenibilique tantum in
bello clamat, quantum vix novem de-
cemue virorum millia, qui præterea
terrae quassator, o Triepho, appellatur.

ΤΡΙ.

51 Nescio an hic quoque memoria lapsus sit
Auctor, cum tantum Neptuno clamorem
tribuit. De Marte enim *Homerus* *Il.* 2, 860.

ὃ δ' ἔβραχε χάλκε' Ἄρης

ὅσον τ' ἐννεάχιλοι Πρίαχον ἢ δεκάχιλοι.

Quid igitur ad hunc Stentor? *Il.* 2, 786.

Ὅς ποσὺν αὐδήσας ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα.

Cæterum ἐνδοθαῖ, & ἐνδοχθων Saepius
apud *Homerum*: ita autem appellantur
Veteres *Graeci* Neptunum, quod terrae
motus, aquarum subter in terrae cauis
vndantium fluctibus accidere putarent,
quorsum vid. *Gell.* *N. A.* II, 28. H 2

ΤΡΙΕΦ. Τὸν μοιχὰν λέγεις, ὃς τ' ἔστι
 Σαλμώνέως παῖδα, τ' Τυρῶ, πρῶτην διέ-
 Φθιρε. καὶ ἐπιπτιμοχένει. Ἐρύσης ἔστι δὴ
 μαχαῶς, τ' τοῖς τινι, τοῖ; Τὸν γὰρ Ἀφρὺν ἔπει-
 τε, ὁδομὴν πειζόμενον, καὶ ὁδομοῖς ἀλύτοις
 μετὰ τῆς Ἀφροδίτης συνέμεινον, πάντων τε ?
 γε.

ΤΡΙ. Scilicet per moechum illum, qui
 Tyro, Salmonei filiam olim corrupit, &
 insuper adulteria comittit, taliumque,
 & sibi similium liberator ac patronus est.
 Martem enim reti captum, & vinculis
 cum Venere sua indissolubilibus con-
 stri-

- § Vide *Luciani dialogum Neptuni & Enipei*.
 § Demagogi enim non tantum vi iniusta
 oppressis auxilio erant, sed saepe, ut ma-
 ior esset apud populum gratia, etiam qui
 malo digni essent, poenae subtrahebant,
 quale etiam in Romana rep. improbos
 Tribunos plebis, aliosque, qui populares
 videri vellent, videmus interdum moli-
 tos. Et pridem ex *Budaeo* observavit
 H. *Stephanus* de verbo *δημαγωγέιν*, latius
 patere eius significationem, & simpliciter
 pro concilio seu allicio, siue *emergere gratiam*,
 poni. Fabula ipsa est apud *Homerum* *Od.* 9,
 268. *Lucian.* *dial. Apoll. & Mercur.* p. 213.
 seq. Quam inepte cohaereat narrationis
 huius filum in disputatione iam indica-
 tum §, 25.

Ἰωάν. Διὰ τὴ μοιχίαν τῶν αἰσχρομένων
 Ἰων, ὁ ἴππεος ποσειδῶν ἐκλάσσει δακρυφόων,
 ὡς περ τὰ βρεφύλλια τὰς διδασκάλας δε-
 διότα. ἢ ὡς περ αἱ γῆρας κόρας ἐξαπατῶσαι,
 ἐπέκλιτο ὅτι καὶ Ἡφαίστω λῦσαι τὴν Ἄρην, τὴν
 ἀμφίχωλον αἴτο δαμόνιον, οἰκίειραν τὸν
 πρεσβύτην Ἰων, τὴν Ἄρην ἀπλυσθῆναι.
 768. ὥς ἐ μοιχὰς ἐστίν, ὥς μοιχὰς διασώζων.

C. VIII CRIT. Ερμείας ἢ τί;

TRI. 54 Μὴ μοι τὴ 55 κακὸν δέλον τὴ ἀσελ-

strictum, omnibus Diis præ pudore ta-
 centibus, equestris ille Neptunus, lacru-
 mis, quales puerorum sunt magistros
 timentium, aut vetularum puellas de-
 cipientium, effusus, liberauit. Instabat
 enim Vulcano, ut Martem solueret;
 claudumque illud daemonium, miseri-
 cordia senis Dei Martem dimisit. Moe-
 chus itaque ipse est, ut qui saluti moe-
 chis fuit.

C. VIII CRIT. Quid si per Mercurium? TRI.

Apagē vero pessimum illū libidinosi-
 simi

54 Ellipsis τῆ λέξεως vel similis; ita fere chorus
 apud Sophoclem, *Aiac. Flagellif.* vers. 192.
 μὴ, μὴ μὴ ἀναξ κ. τ. λ. ubi Scholiasta: πρὸς
 τὴν λέξιν, μὴ, μὴ μοι. *Aristoph. Equit. A. I. S. I.*
 vers. 19. μὴ μοι γὰρ, μὴ μοι, μὴ διασκαλδικίης.
 55 Lepide miseram servitutis suae condicio-
 nem, apud matrem deplorat Mercurius in
dialogo Maiæ & Mercurii. H 3

γενάτῃ Διός, ἔ τ' 56 ἀσιγγομανίῃα Ἰπὶ
τοῖς μοιχαῖς.

ΚΡΙΤ. Ἄρα ἢ καὶ Ἀφροδίτῃ οἶδα μὴ
πρὸςδεχεσθαι σε, διὰ τ' ἀποδιαβλήσῃναι
πρώτῳ πρὸς σὺ. ὥς ἑαυτοῦ τὰς. Τῆς
Ἀθηνᾶς ἐπὶ ὁμιλησώμεθα, τ' παρθένα, τ'
ἐνόωλα καὶ κατὰ πηλικιᾶς θεᾶς, ἢ καὶ τ' ἔ
γοργόν τε καὶ Φαίαν ἐν τῇ τῇ παρθένα
ταῖς, τὴν γιγαντολοῖν θεᾶν. καὶ γὰρ ἔχεις πλὴν
γενεῖν παρ' αὐτῆς.

ΤΡΙΦ. Ἐρῶ σοι καὶ παρ' ταύτης, ἦν μοι
δοκίμη.

ΚΡΙΤ. λέγε ὅ,τι ἔ βέλη.

ΤΡΙ.

simi Iouis administrum, ipsumque stu-
porum cupiditate ac pruritu insanien-
tem. CRIT. Martem Veneremque te

non accepturum iam praeuideo, cum
modo eos contumelia affeceris. Igitur
mittamus hos. Sed Mineruae adhuc
mentionem faciam, virginis armatae,
terribilisque DEae, quae Gorgonis ca-
put pectori praefixum gerit, gigantes-
que olim confecit. contra hanc enim
dicere nihil habes. TRI. Quin contra

hanc etiam non nihil dicam, si respon-
dere voles. CRIT. Cedo, quidquid
placuerit. TRI. Dic mihi igitur, Cri-

tia,

56 Specimen eius ἀσιγγομανίας habes Od. 9,
335. sqq. Luc. Dial. Apoll. & Mercur. p. 213.

ΤΡΙΦ. Εἰπέ μοι, ὦ Κριτία, τί τὸ χρησί-
μον τ' ὀργόν; καὶ τί τῷ σήθει 57 τῷτο
ἢ θεὰ ὀπιφέρει;

ΚΡΙΤ. Ὡς Φοβερόν τι θεάμα, καὶ δόποτρι-
πτικόν τ' ἀνῶν. ἀλλὰ ἔκαταπλήσσει τὰς
πολεμίους, ἔ 58 ἐπεραλκεία τὴν νίκην ποιῇ,
ὀπρ' αὖ βέλε.

ΤΡΙ. Μῶν καὶ ἀγ' τῷτο ἡ Γλαυκῶπις
ἀναλαμαχή; ;

ΚΡΙΤ. Καὶ μάλα.

ΤΡΙ. Καὶ διὰ τί οὗ τοῖς σώζειν δυναμέ-
νοις;

tia, quæ est Gorgonis utilitas, & cui
bono pectus ea munit Pallas? CRIT.

Vt terribili quodam spectaculo, malis-
que auerruncandis apto. Quin terret
etiam hostes, victoriamque ut lubitum
fuerit ab una parte inclinât ad alteram.

ΤΡΙ. Num hac etiam causa inuicta est
Pallas? CRIT. Vtique. ΤΡΙ. Cur

au-

57 Non habet hoc τῷτο quo referatur, nisi
forte τ' ὀργόν; χρημα velis intelligere.

58 Schol. ad Ιλ. η. 26. ἐπεραλκῆς ἢ νίκη καλῶ-
σαι, ὅταν οἱ νικῶντες νικῶνται, ἢ ἀνάπαλιν οἱ
ἐπερὶ τοῖς ἐτέροις τ' ἀλκὴν καὶ δύναμιν πα-
ρέχων. & ad Ιλ. Θ. 171. ἐπεραλκεία, ἐπερ-
κληῇ, τ' τοῖς ἐναντίοις ἀλκὴν καὶ δύναμιν
ἀντιποιῶνται. consentit etiam Hesychius.
Recte igitur, puto, sensus huius loci in
versione est a me expressus. H 4

νοις, ἀλλὰ τοῖς σκετομένοις, εἰ μὴ αἰα καὶ
μὲν ταύρων καὶ αἰγῶν, ὡς πρῶτος ἀκαλαμα-
χίτης ἐργασίων). ὡς πρῶτος ἢ Ἀθηναῖος;

ΚΡΙΤ. ΑΛΛ' ἢ οἱ εὐκαίμιστα παρ' ὧν θε-
οὶ βροθεῖν, ὡς πρῶτος ἰαῖς θεοῖς, ἀλλ' ἢ τις αὐ-
τῶν ἀπ' ἑρπε).

ΤΡ. ΕΦ. Καὶ π' τοῦτο ἐστίν; ἐθέλω γὰρ ὅπως
σὲ εἶδέναι, ὡς ἐξευρημένους καὶ ἰοκῆντα, καὶ ἐς
μάλιστα καλῶς ἰοκῆντα. ἀλλ' ὡς γὰρ πᾶν ἰα-
τὰ κατ' αὐτὴν, πᾶν γὰρ ἢ ἐνόμαζεν.

Ε.ΙΧ. ΚΡΙΤ. ὅρα ἂν ὡς καὶ ἐνέειο εὐπρεπὲς
καὶ

autem non his qui servare possunt potius,
quam qui ipsi servantur: taurorum cre-
mamus aut caprarum femora, ut nos
etiam invictos, quemadmodum Pallada
praestent. CRIT. Sed non habet Gor-

go vim illam eminens adjuvandi, quam
habent Dii, sed si quis eam praeferat,
tum vero prodest. TRI. Sed quid tan-
dem rei est Gorgo? vellem enim ex te
audire, qui invenisti talia & exquisitis-
sime pertractasti, ego vero praeter no-
men omnia eius ignoro.

Ε.ΙΧ. CRIT. Virgo igitur erat decenti for-
ma

ἢ μὴ αἰα imprimis seu μὴ αἰα ὅτι Diis grata
putabant, & in sacrificiis adhibebant, vid.
IL. α. 40. 46 quem locum falso οὐκ ἐφεί-
λει Lucianus de sacrificiis p. 363.

60 Gorgonum historiam praeter reliquos
di-

769. καὶ ἐπέρας. Περσέως ἢ ταύτῃ δόλῳ
 ἀποδεσπομήσαν. ἀνδρὸς γενναίου, ὃς ἐς
 μαγικὰ ἐυφημμένον, ἐπαιδίαις ταύτῃ
 πενθήσαν. ἀλλὰ οἱ θεοὶ ταύτῃ
 ἐχέκασιν.

ΤΡΙ. Τουτί μ' ἐλάνθανέ ποτε τὸ καλόν,
 ὅς ἀνθρώπων θεοὶ ἔνδεεις εἰσι ζώσης δὲ τί
 τὸ χεῖναιμον; * προσήλαιζέ το ἐς πανδο-
 χεῖον,

* ἑταίρους προσέλαβεν.

ma & amabilis: sed postquam Persens,
 vir fortis, & ob magicæ artis peritiam
 celebris, incantationibus victæ caput
 abstulisset, præsidii causa Dii eam ha-
 buere. ΤΡΙ. Fugit me igitur tam e-
 gregia res, quod hominibus Dii opus
 habent; sed cum viueret, quam utili-
 ta-

ta-

diligenter, recitavit Scholiasta Pindari. ad
 Pysch. II. p. m. 253, d. ἀποδεσπομένην Hesiodi
 verbum est in Θέογον. vers. 384. vbi simili-
 ter hanc historiam narrat, cuius si physi-
 cas explicationes desideres, affatim tibi
 nugarum Scholiastæ ad eum locum dabunt.
 Doctiora sunt & veriora, quæ prolixissime
 de iis disputat H. Dodwellus in diss. de vero
 Peripli Hannonis tempore To. I. Geographo-
 rum Hudson. §. 2, ad 7. vbi totam rem ab
 Hesiodo confictam docet. De narrationis
 huius ineptiis dixi in diss. §. 15. πενθήσαν du-
 bito, an apud alium veterem legatur. προ-
 σήλαιζέ το honestum alias vocabulum,

χείον, ἢ κρυφίως συνεφθέρητο, ἔκωρξεν
αὐτὴν ἐπ' αὐτόμαζε.

CRIT. Νῦν τὸν δι' ἀγνώστον ἐν ἀθήναις
παρθένην διέμεινε μέχρι τῆς ἀποτομῆς.

TRI. Καὶ εἰ τις παρθένον καρατομήσει,
ταυτὸ γένοιτο φόβητρον τοῖς πολλοῖς; οἶδα
ὅδ' μυρίας δεκάδας διαμελεῖται τμηθεῖσαι νῆσον

tatem praestitit? numquid in stabulis
meretriciam fecit, an vero clam immi-
nui se passa est, ac virginem tamen sese
nominavit. CRIT. Per ignotum, qui
colitur Athenis, DEum, virgo usque
ad capitis percussione[m] permansit. TRI.
Et, si quis caput virgini abscindat, fiet ne-
tum terriculamentum eiusmodi etiam
ex vulgo cuilibet? Novi enim vel decies
mille

61 Quae de ignoto Atheniensium numine vi-
ris doctis placeant, bonam partem cogno-
sci possunt ex *F. A. Bosii*, viri doctissimi, di-
sputatione de ara ignoti Dei, hic lenae
quondam habita. Add. *Reinf. Inscript.* p.
1. seq.

62 Hic certi quidquam dicere non habeo.
Nec enim doctissimi viri *Io. Meurfii* dili-
gantia, aliquid reperit, quin hic ipse lo-
cus eandem effugit, cum in *Creta* sua,
quaecumque apud Veteres de hac insula
memorantur, in unum quasi, Graeciae
ille restaurator congerisset: nec mihi

ἐν ἀμφοτέρῃ, κρήτη δὲ μιν καλέουσ' καὶ
 εἰ τὸτο ἐγνώσκον, ὦ καλὴ Κρητῖα, πόσας
 γοργόνας σοι ἀνήγαγον ἐκ Κρήτης, καὶ σὺ
 5ρα-

mille virgines membratim omnes dis-
 sectas in insula, *quam Cretam dixerē, am-*
bit circumfluit humor. Hoc ego si nouis-
 sem

diligenter licet inuestiganti, viros etiam
 doctissimos consulenti, inuenire licuit,
 quando & qua de caussa virginum eius-
 modi strages in Creta fuerit edita.
 (Quae enim de Atheniensium tributo
 vii. adolescentium totidemque puella-
 rum Cretam quotannis mittendo, atque
 Thesei virtute sublato, passim apud vete-
 res, v.g. *Isocr. Helen. Encom. p. m. 231. Euseb.*
Praep. Euang. L. v. c. 18. aliosque, habentur,
 ea nimis obsoleta sunt, & alias pa-
 rum ad hanc rem apta.) Super-
 est, vt coniecturam adferam, hac ta-
 men lege, vt si quis melius comminisci,
 aut verum adeo ipsum inuenire queat,
 non tantum non iniurus illi sim, sed gra-
 tias etiam ingentes pro mea parte acturus.
 Ita igitur puto. Cum Imperator
 Iulianus aperte ad gentilem superstitionem
 relapsus esset, pluribus in locis
 Imperii Romani, magna licentia gentiles
 aduersum Christianos insurrexere, impu-
 ne

στρατηγὸν ἀκαταμάχητον. Διόκατ' ἔπειτα.

Ποιῆσαι δὲ καὶ ἥτορες καὶ πάλυ με Περσέως

sem, quot tibi non Gorgonas attulissem
ex Creta, quamque inuidtum ex te im-
peratorem fecissem : Poëtae autem &
Rho-

ne scilicet, quidquid ausi forent, sub tali
Imperatore laturi. Cuius rei tum alia
sunt exempla a nostris, qui tum vixere,
scriptoribus relata, tum haud parum ad
rem nostram facere videtur, quod *Geor-
gius Nazianzenus* habet oratione *σηλιευ-
τικῇ* prima p. 87. vbi de *Arethusiorum*,
Gazaeorumque (*Palaeestinae* ista sunt op-
pida, vt ex *Sozom.* L. v. c. 9. & *Theodorito*
H. E. L. III. c. 6. qui eadem tradunt, disce-
re est) in Christianos faeuitia hoc inter
alia refert: ἄτοι λόγον), ΠΑΡΘΕΝΟΤΣ Α-
ΓΝΑΣ καὶ ὑπερκοσμίας, ἀψάυτες μικρῇ καὶ
ὀφθαλμοῖς ἀρρένων, εἰς μέσον προαγαχόν-
τες καὶ τὸ ἐδῆτ' ὅτι γυμνώσαντες, ἵνα τῇ θεᾷ
περτερον ἐνυβρίωσιν. εἰτ' ἀνακείραντες καὶ
ΔΙΧΑΣΑΝΤΕΣ --- οἱ μὲν ἰδίους ὁδοὺς κατε-
στάναι --- οἱ δὲ σπάρξιν ἐπὶ τοῖς ἀλάγ-
χνοις συνῶδη προφῆν ὀπασείραντες, συνὼν τῆς
θεομότητος ἐπαφίεναι, κ. τ. λ. Habes hic vir-
gines castas in membra dissectas : quid?
si dicamus, aut Cretae tum simile quid
contigisse, quanquam a nemine, quos
quidem inspicere mihi licuit, praeterea

com-

διέκριναι, ὡς πλείονας γοργόνας ἐΦευρη-
κότα. ἀλλ' ἐπὶ ἀνεμνήσθαι τὰ τῶν Κρητῶν,
οἱ 63. τὰ φον ἐπεδείκνυντο μοι ἔξ Διὸς σε,
καὶ τὰ τῆ μητέρα θρέψασα 64 δόχμια,
ὡς

Rhetores me, tanquam plurimarum in-
ventorem Gorgonum, longe Perseo
superiorem iudicassent. Sed quoniam
in Cretenses incidimus, memini adhuc
illos mihi ostendere sepulcrum tuū illius
Iouis, & quae ipsius matrem sustenta-
runt

commemoratum; aut nostrum, quae alio
loco gesta sunt, huic quasi allegoriae in-
uoluisse. Nam quod *μυρία* dicit, nihil
memoratur, qui insanas hominis hyper-
bolas plures in exigua commentatione
deprehendam.

63 De sepulchro Iouis agit *Io. Meursius*, quem
paullo ante laudavi, in *Creta*, L. II, c. 4. in-
tegro. Caue autem putes, aliunde de Io-
vis sepulchro constare nostro, quam ex
Luciano, quem semper prae oculis habuit,
quique eius meminit, tum alias, tum in
Ione Tragoedo, p. 154.

64 δόχμιον πλάγιον seu obliquum significare.
Lexicographi dicunt, quorsum equidem
in versione respexi, *valles*, quas Inter-
pres etiam adhibet, ex rei natura adiecti;
antrum enim esse, communiter traditur.

Si

ὡς ἀνθηλαῖς αἱ λόχμαι αὐταὶ διαμένοντι.
 KRIT. Ἀλλ' οὐκ ἐγίνωσκές τ' ὅς ἐπωδὴν
 ἔτα 66 ὄργια. 67

TRI.

runt obliqua vallium, lucosque perpetuam conseruantes viriditatem. CRIT. Sedignorabas tu quidem incantationem & ceremonias. TRI. Si haec pos-

Siquis tamen λόχμια legere velit, A in Δ vel λ in Δ' mutato, vt est facilis harum literarum confusio, non repugnauerim; tum enim lucos virentes significaret, quorsum sequens λόχμαι pertinet. Caeterum *Meyersius in Creta* L. II. c. 3, fi. ex *Platonis* L. I. de *Legibus* commodissimam & amoenissimam ad hoc antrum (Idaeum, in quo educatus Iupiter, ab altero Dictaeo, in quo natus est, distinguendum) Gnosto aduenientibus viam laudat.

65 Vid. quae de *carminibus* Magicis ex Veterum Auctorum scriptis magna copia profert *Elmenhorstius ad Arnob.* L. I. p. m. 25, sq. quibus addenda quae habet *Euseb. de Praepar. Euang.* L. v. c. 8. lqq.

66 Adscribam verba *Seruii ad Virg. Aen.* IV, 302. valde huic loco opportuna, cum non adeo obuia sit, quae hic requiritur *orgiorum* significatio. ORGIA apud Graecos OMNIA SUNT SACRA, vt apud Latinos. CERIMO-

MO-

ΤΡΙ. Εἰ ταῦτα, ὦ Κριτία, ἐξ ἐκωδῆς ἐγί-
νετο. ἴαχ' αὖ ἐκ * νεκρῶν ἐξήνεγκεν αὖ,
ἐς τὸ γλυκύτατον. Φαίθη ἀνήγαγεν.
ἀλλὰ λήρθη παίγνια τέ καὶ μῦθοι, ὧσα
τ' ποιητῶν ἱερολογέμεθα. ὥστε ἑασόν καὶ
ταύτην.

C. X. ΚΡΙΤ. Ἦσαν ὃ τ' Διὸς γαμετὴν καὶ Κασί-
νην ὃ ὧσαδέχη;

* νεκρῶν.

ΤΡΙ.

possent, mi Critia, incantationibus per-
agi, possent illae forte etiam ex inferis
ereptos in dulcissimam hanc lucem re-
ducere. Sed nugae sunt scilicet naeni-
aeque & fabulae a Poëtis portentose
confictae. Itaque & hanc omitte.

C. X. CRIT. Iunonem autem, Iouis uxorem
pa-

MONIAE. Sed iam abusue sacra Liberi orgia
vocant, vel ἀπὸ τ' ὀργῆς, a furore, vel ἀπὸ
τῆς ὄρεος ἀ monte. In qua quidem etymi-
ratione alleganda, si modo ipse illam ap-
probat, videtur tollere, quod paullo an-
te posuerat: utraque enim ratio ad Bache-
ca sacra respicit. Melius igitur, qui ἀπὸ
τ' αἵργειν, ab arcendo, vocem natam vo-
lunt: occultabantur enim caerimoniae
arcebanturque ab illis curiosorum tum
aures tum oculi.

67 Igitur ex Cretensium Virginum capiti-
bus non potuere fieri Gorgones, Pallas-
que eximium aliquid retinet.

ΤΡΙ. Σίγα τ' ἀσελγесеῖς 68 ἐνεκα μί-
 ξως, ἢ τ' ἐκ 69 ποδῶν καὶ χειρῶν ἐκτετα-
 μένην ὠδύναμι.

KPIT.

pariter ac sororem non accipies. TRI.

Tace ob lasciuissimum illum concubi-
 tum, manibusque ac pedibus extensam

oculus

68 Respicit procul dubio ad 1λ. ζ, 197. sq. ubi
 Iuno meretricis artibus Iouem ad con-
 cubitum, medio die, in Idae montis verti-
 ce, impulit. Iam obiecerat hoc *Home-
 ro Minucius Felix* xxi, 4, quod narret, Io-
 nem cesso veneris inlectum, flagrantius, quam
 in adulteras soleat, cum Iunone vxore con-
 cumbere. Et σύγχρονος nostris *Gregorius
 Nazianz. Orat. σηλτ. i. p. 104. τις δὲ ἡ φα-
 μασία μίξις ἢ νεφελήσεσσι, ἢ τ' σεμνῆς
 ἥρας, ἥνικα ἀχήμενεν αὐτοὶ ἀναπεῖθει με-
 στεως ἡμέρας.* Interpres Gallus ad in-
 cestuolas cum fratre sororis nuptias re-
 fert.

69 Iupiter Iunoni suae, quod natum ex se
 & Alcmena Herculem quouis modo per-
 sequeretur, & nouissime nauiganti bo-
 ream immisisset, iratus, manibus illius
 aureo vinculo ad caelum alligatis, a pe-
 dibus incudes duos, vxoremque adeo
 in aethere & nubibus suspendit, fere vt
 solent, de quibus per carnificem quae-
 stio habetur. Fabula est 1λ. ο, 18. sqq.

Alle-

770. KPIT., καὶ τίνα τοῦ ἐπομοσώματος;
 TRI. Τὴν μέδοντα θεόν, μέγαν, ἀμβρο-
 τίου, ἀθανάτου,
 ὃν πατὴρ, πνεῦμα ἐκ τοῦ πατρὸς ἐκπορευ-
 ομένου. ἐν ᾧ τριῶν, καὶ ἐξ ἑνὸς τρία, 72
 Ταῦτα νόμιζε ζῆνα, τὸν δ' ἡγεῖ θεόν.

KPI.

ocys praetercurre. CRIT. Per
 quem igitur tandem tibi vis, ut iurem?

TRI. *Per magnum Regem, caelestia regna
 tenentem,*

*Morte carentem omni, natum patris,
 inde profectum* Ex

Allegoria, quam proferunt Scholiasta ad
 eum locum, & Phorbus, non nimis vi-
 detur inepta, quibus *Ἡεὶ ἀήρ* est, siue
 aër, ut alias: vincula aurea, stellae; in-
 cudes duo, terra ac mare. Tetigit fabu-
 lam etiam Seneca in ἀποκλόκ. p. m. 404.

70 Ignotum Grammaticis futurum, qui
 ὁμοῶς tantum & ὁμῶς agnoscunt. Hagen,
 ed. ἐπομοσώμα. Amstelod. ἐπομοσώμα.

71 Ex formula solenni, qua Spiritus S. ex Patre
 dicitur procedere, quod eo deinde ab O-
 rientalium plerisque tractum est, ut nega-
 rent utique a filio etiam progredi. Sed hoc
 Theologis relinquimus, ut illud etiam,
 quod hic particula καὶ & ἐξ, ad unitatem
 essentiae, personarumque distinctionem
 indicandam, adhibetur.

72 Distinxi prout sensus postulat, & prout le-
 gi-

KPI. Ἀριθμέειν μὲν διδάσκεις, καὶ ὄρκου
ἢ δευθυμική. Καὶ γὰρ δευθυμείας, ὡς 73 Ni-
κόμαχος ὁ Γερασινός. ὅτι οἶδα γὰρ τί λέ-
γεις,

*Ex patre flamen, tria de uno, atque ex
tribus unum.*

*Iupiter haec tibi sint, solum hoc propu-
mine habeto.*

CRIT. Computare tu quidem me doces,
& iusiurandum tibi est arithmetica.
Computas enim vt Nicomachus Gera-
fenus. Nescio enim quid tibi velis, v-
num

gitur hoc Euripidis carmen apud Lucia-
num in *Ioue Trag.* p. 151, sq. atque *Athenago-
ram* p. m. 23. edit. Oxon. Extat etiam in
Clementis Alexandrini Protreptico, p. 15. & V.
Stromat. p. 603. & ex illo *Euseb. Praep. Evang.*
I. XIII. c. 13. *Cicero* L. II. de nat. Deorum c. 25.
ita conuertit hunc versum: *hunc summum
habeto Diuum, hunc perhibeto Iouem.*

73 De Nicomacho hoc, eiusque arithmetici vid.
Vir doctissimus Io. Alb. Fabricius *Bibl. Gr.*
L. IV. P. II. c. 1. Quando vixerit, nostra ni-
hil interest, nisi quod ex iis, quae cel. Fa-
bricius disputat, apparet, ab eo qui Traia-
no victoriam gratularetur, (quod Phi-
lopatridis auctorem hoc schediasmate fe-
cisse, quidam volunt) laudari Nicoma-
chum vix ac ne vix quidem potuisse.

γιν. ἐν τρία, τρία ἐν. μὴ τὴν 7 ἢ τετρα-
κτὺν Φῆς τὴν Πυθαγόρει, ἢ τὴν ὀγδοάδα ἢ
τριακάδα.

ΤΡΙ. 75 Τρία τὰ νέρη, καὶ τὰ στή-
ῤῃα οὐκ ἐστ' ὥδε μιστρεῖν 76 τὰ ψυλλῶν
Ἰχνη.

num tria, tria unum. Numquid de
quaternario dicis Pythagorae, aut octo-
nario aut tricenario? ται. Tace haec
infima & silentio digna. Non hic agi-
tur de dimetiendis pulicum vestigiis.
Ego

74 De *tetracty* Pythagorica qui scripserint,
indicat vir doctissimus *Wolffius* ad *Origenis*
quae vocantur *Φιλοσοφία* p. 31, 34.
De *tetracty* reliquisque numeris *μυστικῶ-*
της etiam quaedam habet *Coelius Rhodigi-*
nus L. XII, c. 6. sqq. item *Ioach. Camara-*
rius in *Symbolis Arithmeticis* sub fi. *Expli-*
cat. in L. II. *Arithmet. Nicom.* De octonario
Macrobius in *Somn. Scip.* L. I. c. v. qui reli-
quorum etiam numerorum pandit myste-
ria. *Ὀκτάδα* frequentius dici putat, quam
ὀγδοάδα *Sa. Tennulius* ad *Iambli. in Nicom.*
Geras. p. m. 115. Casterum inter *Valenti-*
nianorum *lomania* fuisse *tetractys*, *ogdoas*
& *triacas*. Vid. *Vir Summus Io. Fr. Buddens*
de haeresi Valent. S. 5, p. 424 & reliqui, qui
de hac haeresi egero.

75 *Iambicus Senarius*.

76 Respicitur procul dubio ad *Aristophan.*

ἤντα. ἐγὼ γάρ σε διδάξω τί τ' πᾶν, καὶ τίς ὁ
 πᾶν, καὶ τί τ' ὅσημα τὰ πᾶν ὅς.
 καὶ γὰρ πᾶν καὶ γὰρ ταῦτα ἐπεύχου, ἅψ
 οὐ. ἥνκα δὲ μοι 77. Γαλιλαῖος ἐνέτυ-
 χος, * ἀναφαιλῆας, 78. ὅτι ῥῖν, ἐς

* Φαλακρός.

Ego enim te docebo, quid sit hoc uni-
 versum, & quis sit ante omnia, & quae
 universi sit combinatio atque constru-
 ctio. Antea enim mihi quae iam tibi
 usu venerunt. Sed postquam in Ga-
 litaeum incidi, recaluastrui, nasonem,
 qui

Nebul. A. i. f. 3. init. ubi quanta arte, qui-
 busque machinamentis, culicum vestigia
 & saltus demensus fuerit Socrates, multo
 cum sale enarratur, quod ipsum forte in
 proverbum deinde abiit.

77 Quae sententia de hoc loco nostra sit, in
 dissertatione expositum §. 37.

87 Vix credo alias hanc vocem occurrere,
 cum *Pollux* pariter atque *Camerarius*, ubi
 de naso tractant ex instituto, ille L. II. *ono-*
maft. c. IV. hic p. II. sqq. *Comment. utrius-*
que linguae, nullam eius mentionem fa-
 ciunt. Nec *Coelius Rhodiginus* cum L. III.
 c. 30. *Antiqq. Lit.* de naso agit, quid hoc
 sit vocabuli explicat. Bona fide igitur
 credendum interpretibus, quibus placuit,

infto

ἐς τὸ τρίτον ἔρπον ἀεργαθότης, καὶ τὰ
καὶ ληστὰς ἐκμεταφράσας, δι' ὕδατος, 80 ἡ-
μας ἀνεκαίνισεν, ἐς τὰ τῶν 81 μακάρων
ἰχθῦα 82 παρυσώδους, καὶ ἐκ τῶν
ἀσ-

qui per aëra incedens, in tertium vsque
caelum se penetrauerat, resque omni-
um pulcherrimas ibi didicerat, is per a-
quam nos renouauit, impiorumque e-
re-

iuſto naſo, item naſo aquilo praeditum, vel
naſonem eſſe, qui apud noſtrum eſt ἐπιρ-
ρῶ. Analogia enim & ipſa hic deficit.

79 Manifeste ridet Pauli ἐκφρασίαν, quam phraſi
Ariſtophanica ex Neb. A. 1. S. 3. init. expri-
mit. Ibi enim Socrates caeleſtium rerum
contemplationi intentus, & quid rei age-
ret, interrogatus, ἀεργαθῶ, inquit, καὶ ἀε-
φροῦ ἢ ἄλλου.

80 Neque hic obſcurum eſt, baptiſmum ri-
deri a bipedum nequiſſimo.

81 Forte ante oculos habuit Auctor illud,
quod inter *antrea*, quae vocantur, *Pythagorae carmina* relatum eſt :

ταῦτα σὺν, θεὸς ἀεργῆς ἐς ἰχθῦα ἡσῶν

Quanquam ſi ſenſum magis, quam verba
ſequamur, in poſtris libris etiam Luc. II,
79. ſcriptum eſt : τὸ κατεβύναν τὰς πόδας
ἡμῶν ἐς ἑδὲν ἐρήνης. pro eo, quod alias
conuerſionem vocant Theologi.

82 Praepoſitiones, quibus iunctum eſt hoc

83 ἀστέων χώρων. ἤμας 84 ἐλυτρώσατο
καὶ σε πείσῃ, ἢν με ἀλκή, ἐπὶ 85 ἀλη-
θείας

reptos regionibus in beatarum anima-
rum vestigiis collocavit. Etiam ex te
ta-

verbum, clandestinum quid, & fraudulen-
tum alias significant, vt in *παραίσχυνε* &
παρείσκατοι apparet. Forte id sibi vult
Triepho, Magistrum illum suum, suo iure
caelum ingredi, discipulos magistro ad-
haerentes vna cum irreperere.

83 Possis quidem ad coetum seu communio-
nem impiorum referre, quam *πονηρὴ*
αἰὼνα κ.τ.λ. nostri vocant; Sed tamen se-
cutus mihi videtur Auctor *Lucianum*
suum, qui & *de Lustu* p. 302. & *Verae hist.*
L. II. p. 674. & alias forte, de inferis vbi
mali puniantur, hac *ῥήσιν* usus est.

84 Apparet, auctorem huius dialogi aut non
satis cognitas habuisse hac in parte res
Christianorum, aut studio peruertisse.
Quis enim quaeso doctore suo tribueret
redemptionem ex inferis, cum iniuria in
sanctissimum salutis nostrae auctorem,
Christum Deum. Sed mirum est, nisi, qui
purgatorii ignes ex Virgilio arcessunt, ii
ex hoc loco beatas animas pro redemptori-
bus habendas, inuocandasque adeo, pro-
bant.

85 Quid ἀληθὲς apud sacros scriptores sit
ne-

θείας ἂν θρωπον.

C. XI. KPI. Λέγε, ὦ 86 πολυμαθέστατε Τρι-
φῶν, διὰ Φοβῶν γδ ἔρχομαι.

TRI. 'Ανέγνωκός ποτε τὰ τῶν 'Αριστοφά-
νους ἔδραματοποιῶ ὄρνιθας 87 ποιημάτων;

KPI.

faciam, si auscultare mihi velis, vere
hominem.

C. XI. CRIT. Cedo, peritissime Triepho,
horror enim me incessit. TRI. Legi-
stine vnquam Aristophanis Comici
poëmatia quae ille aues inscripsit?

CRI.

nemini ignotum est paullum Θεολογή-
σαι. Sed forte illud sibi voluit Triepho,
pro homine habendum non esse, qui hu-
militer adeo & abiecte de Diis sentiret,
per disciplinam autem, quam ipse profite-
retur, ab belluino ingenio ad humanum
cultum posse traduci, qui non repugna-
rent. Quod quidem philosophi fere pol-
licebantur vniuersi. Quid non ita pri-
dem de triplici hominum statu, bellunio,
humano, Christiano, docuerit vir sum-
mus, Iureconsultusne maior an Philoso-
phus? satis constat.

86 Vide Io. Wowerium c. 2. egregii de Polyma-
thia tractatus.

87 Quanquam drama vnum est, idque satis
longum, quod ὄρνιθες seu aues vocatur,

KPIT. Καὶ μάλα,
 ΤΡΙ. εὐχεχάρακα) † παρ' αὐτῶ τοιούδε,
 Χαῖ' ἦν, καὶ νύξ, ἐρεβός τε μέλαν πρῶτον,
 καὶ τάρταρος) εὐρύς

Γῆ δ', αἶψα, καὶ ἄβυσσος ἦν.
 KPIT. Εὐ λέγεις, εἴτα τί ἦν.

ΤΡΙΕΦ. Ἦν * Φῶς, ἀφ' ὅπου, ἀόρατον,
 ἀκατανόητον, ὃ λυεῖ, τ' αἶσος) καὶ τὴν
 αἶσος.

* Φῶς,
 CRIT. Legi utique, ΤΡΙ. In illis ita ab
 eo scriptum est:

*Chaos olim & nox erebusque fuit nigrum,
 tum tartarus ingens*

Non terra, nec Olympus erat.

CRIT. Præclare ista, sed quid tum?

ΤΡΙ. Lux erat in corrupta, inuisa, in-
 com-

haud immerito tamen τ' πειρημάτων nomine insignitur, ob crebras per choros, systemata, odas, epirrhemata &c. concilio-
 nes, quae bonam partem sententiam etiam per se absoluunt. Locus qui prae manu est, habetur versu 696, sqq. De re ipsa, sententiisque veterum philosophorum, non est quod hic quidquam, post tot doctorum hominum, qui de primis rerum originibus, item de V.R.C. aut ad Hesiodum Aristophanemque scripsere, disputationes, a nobis dicatur,

† Vtitur voce & hoster infra p. 773. c. 14. &
Lucianus in καὶ σαπλ. seu tyranno p. 425.

αἰβη. 92. γὰρ δὲ τοῖς αἰθερίοις ἐκαδὼν
 σου, ἀνθρώπων ἐκ 92. καὶ οὐρανὸς τὸ εἶναι
 πνεύματος. Καὶ ἐκ τούτου βλέπων δι-
 καιοὺς καὶ ἀδικούς, καὶ ἐν 93. βιβλοῖς δι-
 σταφύλων. 94. ἀνταποδώσει δὲ πᾶσι,
 καὶ ἐν 95. ἡμέραις αὐτὸς ἐντελέσει.

KPI.

quas tu pro Dis venerare. Terram au-
 tem floribus exornavit, homines ex il-
 lis quae plane non erant, ut esset pro-
 duxit. Iamque observat de caelo iustos
 pariter ac iniustos, in librisque singulo-
 rum actiones describit, omnibus autem,
 qua praefiniuit die, iusta retribuet.

CMI.

triquidimo pariter & absurdissimo idolo-
 latrias genere averteret. Si enim creati
 sunt a DEO sidera, quidni relicto archite-
 cto, honorem opificio deferre, extremae
 foret stultitiae?

92. Ebr. xi, 3. dicitur ἐκ μη φανεμένων. Nota
 est *Exulantiolum* haeresis, quod nominis
 iuxta Arianorum sectam dicebatur, qui
 affirmabant, Christi Sernatoris, Divinam
 etiam naturam ἐξ οὐκ ὄντων a DEO esse
 productam. Vnde satis constat, Christia-
 nos illorum temporum de Creatione ita,
 ut hic noster, loqui solitos.

93. Apoc. xx, 12.

94. 1. Thess. i, 6.

95. Act. xvii, 31.

XIX. KPI. Τα δὲ πρὸς 96 μέρων ὁμιλή-
σμεθα καὶ ἀπειλὰς, ἐυχαραστήσας γὰρ ταῦτα;

TRI. Τα ποῖα;

KPI. Τα τῆς ἐνμαρτύρου.

TRI. Αἶνε, ὡ καλε Κριτία, πρὸς τὸ μοι-
εῶν,

XX. CRIT. Quae vero Parcae glomerarunt
omnibus, num & ea describuntur? TRI.
Quid ais? CRIT. De fato loquor. TRI.
Quia tu dicis, o pulcher Critia de Parcis,
ego

96 Cum de Providentia Dei loquentem au-
dit Triephontem Critias, haud immeri-
to in mentem illi venit absurdus istius Par-
carum commentus. Caeterum quod plu-
rium numero dicitur ἐυχαραστήσας, illud
absolute & quasi impersonaliter positum
arbitror, fere ut Ebraei, eum de Deo e-
tiam loquuntur, pluralem numerum saepe
adhibent, cui tamen phrasi aliquid ar-
cani sensus, & ymbra saltem Trinita-
tis inesse, non est cur non credamus
Summe Reuerendo Danzio. Fieri etiam po-
test, ut respexerit Critias ad expressam
trium in Diuinitate hypostaseon mentio-
nem. Caeterum in seqq. & hoc idem
verbum plurium numero recurrit, & ex-
emptae actionis verba, quae vocant Gram-
maticorum filii, eodem numero efferun-
tur: ἐκπέμψας, ἐπισκοπῆσας, κατέλ-
ει κατὰ.

εἶναι, ἐγὼ δὲ μαθητὴν ἀκούωμι· ἀεὶ σὺ.
 ΚΡΙΤ. Οὐκ ὀφείλω· ἀλλὰ καὶ αἰδούμαι.
 ποιητῆς εἶρηκε, 97.
 Μοῖραν δ' ἔπεισθημι· γὰρ Φυγυλῶν ἐμ-
 ον δὲ τὸ μέγαλ' Ἡρακλῆος, 98.
 οὐδὲ γὰρ οὐδὲ 99 βὴν πρὸς τὴν Φυγὴν κῆρα
 ὅσῃ * ἀδύξῃ.

ego vero discendi cupidus auscultabo.
 GRI. Nonne Homerus, celebris Poë-
 ta dixit:

Fatum equidem nullum dico effugisse
virorum.

De magno autem Hercule ita:

Nec potuit fugisse Atropos vis Herculis
fatam,

Quoniam

97 ἢ ζ. 488. allegat etiam Luc. apol. pro
 Merc. cond. p. 489. & Diogenianus Peripa-
 teticus apud Euseb. Præp. Evang. L. VI.
 c. 8. p. 263.

98 ἢ σ. 117. seq.

99 Quonquam apud Homerum nihil est hac
 periphrasi frequentius, quæ nonnun-
 quam emphasin aut nullam habet, aut
 plane exiguam: tamen, cum id senten-
 tia hic permittat, non inconcinnè, nec
 minus Latine, vim Herculis me reddidisse
 arbitror.

Ὅπως Φιλία ἔσται Διὶ κρονίῳ· ἀνακλῆ,
 Ἀλλὰ * ἐμοῖς ἑδάμασσε, καὶ δευαλέῃ

χολῇ ἢ ἥρης.

Ἀλλὰ καὶ ὅλον τὴν βίον καθειμάσθαι, καὶ
 ταῖς ἐν ἡμῶν μεταβολαῖς.

--- εὐχα δ' ἔπειτα

Πεί-

* αὐτόν.

Qui Ioue natus erat, patri carissimus
idem:

Sed fors dira virum, Iunonisque ira sub-
egit.

Quin vitam omnem, omnesque in illa
 mutationes fato esse confixas atque
 ordinatas, idem docet,

--- *Hinc ordine cuncta*

Su-

Quae tanquam Iouis sui ex pellice spurium,
 muliebribus oculis eum & plus quam vo-
 uercalibus prosequeretur.

Od. H, 126, sq. Lucianus, Apol. pro Merc. capd.
 p. 489. utroque autem loco pro γυναικί-
 νω, quod noster habet, est γυναικίαν. Et
 ita etiam Diogenianus apud Euseb. Praep.
 Evang. L. vi, c. 8, p. 263. Caeterum paul-
 lo aliter eandem sententiam Poëta effert
 Il, v, 127. ὕστερον αὐτὸ τὰ πείσεται ἀσφα οἱ
 αἰσά γενόμεναι ἐπείησι λινῶ, ὅτε μιν πνε-
 μήτηρ.

Πείσει) παρὰ τοῖς αἰῶσι, καὶ κατακλῶθές τε βα
ρεῖται

* Γυρομάρμαρινόν το λίνον, ὅτε μιν τέκ
μητήρ.

Καὶ τὰς ἐν ξένη ἐποχᾷ ἀπ' ἐστίνης γέν
εσθαι. 4

Ηδ

* αὐθρόπῳ

*Suscipiet, quae vis fati Parcae quae ve
rendae*

*Nascenti nescire, vtero cum prodiit in
sanis.*

Moras etiam, quae in peregrino sole
sunt sufferendae, a fato constitui, illa
monent;

Aco.

3 *Scholia parva* ad Od. H, 197, & inde *Suidas*
ita explicant: αὐ κατακλῶθῃσαι καὶ κα
ταμάρμαρινόν ἐκαστὸν τὸ ἐμπαρμένον, id est
iptae Parcae paullo aliter atque est in
Lexico Basiliensi, ubi per *accumulationes*
flaminum vox explicatur, quanquam
ipsa *Suidae* verba modo adducta Graece
subiuncta sint.

4 Od. K, 1. sqq. historia ipsa narratur, sed quos
noster adducit versus, mutata persona
leguntur Od. Ψ, 314, seq.

Ηδ ὡς αἰώλον ἔκαστ', ὅ μιν πρόφρων ὑπέδ
κτο, κ.τ.λ.

Ἡ δ' ὥς αἰολὸν ἴκοιμεθ', ὅς με πρόφρων
ἰκέσκειτο,

καὶ πέμψ' ἄδ' ἐπὶ αἶσιν φίλην εἰς πατρίδ'
ἰκέσθαι.

2. Ὡς πᾶντα ὑπὸ τ' μοιρῶν γίνασθ', ὁ ποιητὴς
μεμαρτύρηκε. Τὸν ᾗ Δία μὴ θηλήσκει
τὸν * υἱόν

--ς θανάτοιο δυσχερὲς ἐξαγαλῦσαι,
ἀλλὰ μᾶλλον

--6 αἱματοέσας ψιάδας κατέχευεν ἔρως,
Παῖδα φίλον πμῶν, τὸν οἱ πάτροκλ'
ἔμελλεν

φθίσεν ἐν Τροίῃ.

* Σαρπηδῶνα

πῶς,

*Aeolus, ex placide venientem excepit,
cuntemque*

*In patriam iunxit. Sed nondum fata si-
nebant.*

*Vt adeo omnia a Parcis fieri Poëtae
testimonio constet. Iouem ipsum non
velle agnato*

-- -- *diram defendere mortem,*
qui potius

*Sanguinis in terram guttas demisit O-
lympo*

*Deplorans gnatum, qui mox mucrone
Patrocli*

Ad Troiam periturus erat.

Quae

l. II, 442.

λ. II, 459. sq. vbi versus suppletur vñcula
ᾗ post αἱματοέσας inserta.

Ως, ὁ Τριφών, ἡ δια τὸ το μηδὲν προσ-
θεῖναι αὖτις τῇ μοιρῶν ἐθολήσῃς, εἰ καὶ τὰ χα-
πιδάρσιον ἐγερόνεις μὲν τὸ διδασκαλῆς, καὶ
τὰ διπορρήτῃ ἐμνήσῃς.

C. XIII. ΤΡΙ. Καὶ πῶς ὁ αὐτὸς ποιήσῃς, ὡ καὶ
κρίτῃς, διττὴν σπλέγει τῇ εἰμαρμένῃ, καὶ
ἀμφίβολῳ; ὡς τοδε μὲν πρᾶξαντι τοῖς
θεοῖς τέλει 8 συγκόρσαι, τοῖον δὲ ποιήσαντι
ἐπὶ

Quae cum ita sint, verbum de Parcis
addere vnum non voles, quamuis for-
te cum illo magistro tuo sublimis in
caelum raptus, arcanisque initiatus esses.

C. XIII. TRI. Sed quid illud sibi vult
quod idem Poëta duplex nobis com-
miniscitur ancepsque fatum, ita ut istud
quidem facientem certus rerum exitus
maneant, sed si aliud agat, alium etiam
finem

7 Id est, euidenter adeo doctrinam de Parca-
rum Numine ex Homero tibi probatam
dedi, ut cum omni tua sapientia non ha-
beas, quod contra dicere possis.

8 Epenthesis Aeolica in hoc verbo frequens.
Dicitur enim κα pro συγκύσαι. Infra ta-
men p. 776, c. 18. συγκυρῆσαι eodem sen-
su à συγκυρῆω formatum reperio. Co-
gitare aliquis poterat, legendum forte
esse, quarto casu, πρᾶξαντα, ποιήσαντα,
ut paullo post pro ἐπιβαλλομένῳ, ἐπιβαλλο-

ἑτέρα τέλει ἐντυχῆν ὡς ἐπ' Ἀχιλλέως, 9
 Διχθαδίας κῆρας Φιρέμφου θανάτοιο ἱε-
 λοςδε

Εἰ μὲν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφι-
 μάχουμαι

ὦ λειπὸ μὲρ μοι νόστος, αἶταρ κλέος ἄ-
 Φθιτον ἔσται.

Εἰ δέ κεν οἶχθαι ἕλωμαι, 10

ὦ λει-

finem res nanciscatur, vt de Achille,
 qui de se dicit :

*Bina Thetis mibi fata tulit, mortemque
 biformem :*

*Si maneam, Teucrorumque aduersus moe-
 nia pugnem,*

*Non redeo in patriam, sed erit mibi
 fama superstes :*

*Sin patriam placeat, charosque videre
 penates,*

Fama

μενον, certe structurae id ratio exigebat.
 Sunt quidem etiam in hoc dialogo loca,
 vbi non tam auctorem cespitalse, quan-
 quam & hoc saepe factum sit, quam li-
 brarios mala fide egisse existimare liceat;
 nihil tamen in tanta Veterum librorum
 inopia mutare ausim.

9 l. 1, 410. 199.

10 additur apud Hom. Φίλιν δ' ἡς πατρίδα
 γαῖαν.

ἤλπετό μοι κλέος ἐσθλόν, ὅτι δὴ γὰρ δὲ
μοι αἰών

ἔσσεσθαι.

Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Εὐχήνορα, ἢ
Ὅς ῥ' εὐ εἰδώς κῆρ' ὀλοήν, ἐπὶ νηὸς ἔβαινε.
Πολλάκι γὰρ οἱ ἔειπε γέρον ἀγαθός 12
Πολυίδος

Νέσσω τὸν δὲ γυλῆν φθιδῶς οἷς ἐν μεγά-
ροισιν,

Ἡ μετ' Ἰαχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δα-
μῆναί.

οὐχί

*Fama perit, sed longa venit sine laude
senectus*

Sed & de Euchenore ita:

*Qui fati gnarus, naues classēque pete-
bat.*

*Saepe etenim. Polyide senex, haec fata
canebas:*

*Aut morbo in patria periturum, aut in-
ter Achivum*

Nigras Troiano casurum vulnere naues.
Ne-

π. 11. v. 665. sq.

12 τὴν Πολυίδος μανικὴν ἰνέρεα quae saltato-
rem nosse deceat, & saltando oporteat
exprimere, refert *Lucianus de saltatione*
p. 804. Mirabilis etiam de Polyido hi-
storia est apud *Apolodorum* L. III. *Biblioth.*
p. 167. edit. *T. Fabri*: quam credibilio-
rem

οὐχὶ παρ' Ομήρῳ ταῦτα γόγραπται, ἢ ἀμ-
 Φιβολῶ αὐτῇ καὶ ἀμφικημένῳ ἀπάτῃ;
 773. εἰ δὲ βάλῃ, καὶ τὸ Διὸς ἐπιθήσω σοι τὸν λό-
 γον. ἔχ' τὸ Ἀργεῖον ἱεῖρα, ὡς δὲ πο-
 σχομένῳ μὲν ἔμοιχας, καὶ ἔλγαμένῳ
 ἐπιβλήῃς, (ἦν καθεύμαρ) πολὺν χρό-
 νον, ἡ ἐπιβαλλομένη δὲ ταῦτα περὶ
 ἑκατέρων θανάτου; ἦτο καὶ πολλὰ
 καὶ περιμαντεύμεν, εἰάν κτάνῃς ἢ ἰσώλη-
 σίον,

Negabisne hæc ab Homero scripta,
 aut ambiguum potius, & utrinque prae-
 ruptam fraudem agnosces. Sed Iouis
 etiam, si uis, orationem adiciam. Non-
 ne Aegisthus dixit, si vellet se abstinere
 ab adulterio, insidiisque Agamemnoni
 itruendis, ut diu viveret, esse in fatis:
 Sin ista facere aggrediretur, accelera-
 tam mortem non effugiturum. Ad eum
 modum & ego vaticinatus saepe sum,
 si

rem explicando facit *Palaeophatus* πρὸς ἀ-
 πιστῶν c. 17. p. m. 112. Caeterum Πολυίδος
 forte edictus διὰ τὸ μάντιν ὄντα πολλα
 εἰδέναι

13 Od. α. 35. sq. *Palmerius* legit, ἔμοιχ' Ἀργ.

14 Rectius dici ἐπιβαλλόμενον ante dictum.

15 Ut in sacris, pro quovis homine, qua no-
 tione aliquoties etiam a Luciano adhibe-
 tur, e. g. *Necyomant.* p. 336. & *Tyranno*
 p. 434.

σίον, θανάτωσιν. ὅθεν τ' ἰδὲ δίκης, εἰ δέ γε
 μὴ ἴδτο πράξης, βιώσῃ καλῶς,
 17 Οὐδέ σ' ὥκα θέμις πέλῃ θανάτω κιχείη.
 οὐχ ὁρᾷς, ὥς ἀδιόρθωτο ἴα τ' ποιητῶν, καὶ
 ἀμφίλοξα, καὶ μηδέπω ἠδραιωμένα; ὥστε
 εἶπεν

si occideris alium, ab ipsa Nemese mor-
 tem expecta: Si hoc non feceris bene
 viues,

Nec tibi fas subito fatum finemque venire.
 Non vides, quam sint minime castigata,
 quae Poëtae fingunt, quam ambigua,
 nullisquae subnixae fundamentis? O-
 mnia

16 Compara Acta Apostolica xxviii, 4. pror-
 fus enim eadem res utrobique agitur. Ne-
 que hodie multo aliter nostri homines.
 Videtur autem quasi πρὸς ὅσον ποιοῖ εἰς hoc
 loco δίκην, ut saepe a multis, & a Luciano in
 bis accusato factum, ubi loquentem & ius
 dicentem introduxit. Add. Clemens Pro-
 trept. pag. 16. Hesiodum intra octo ver-
 sus huic vocabulo quatuor diuersas po-
 testates subiecisse obseruet Vir. Cel. Io.
 Clericus Ar. Crit. P. ii. f. i. c. vi. §. 15. ubi
 prouocat etiam ad Sylu. philol. c. 5.

17 Versus distortus ex 1λ. 4416. ita posset re-
 stitui ὅδε καὶ σ' ὥκα θέμις τέλῃ θανάτω
 ὁ κιχείη, qua ratione sensui etiam con-
 sultum foret melius. Vix enim, nomina-
 tiuum θέμις posse aduerbii vicem susti-
 nere, arbitror.

ἔασον ἀπαντὰ, ὡς καὶ σὲ ἐν ταῖς 18 ὑπεραγίοις βίβλοις τῶν ἀγαθῶν ἀπογραψόν).

C. XIII. KRIT. Εὖ πάντα 19 ἀνακυκλῆς, ὡς Τριεφῶν ἀλλὰ μοι πόδε ἐπὶ, εἰ καὶ τὰ τῶν Σκυθῶν ἐν τῷ ἔργῳ ἐγχαράτῃσι;

ΤΡΙ.

omnia igitur, si sapias, omitte, ut te etiam in caelestibus bonorum libris inscribant.

C. XIII. CRIT. Bene reuolueris ad id, vnde discesseramus. Sed illud mihi dic, Scytharumne etiam res in caelo describuntur?

18 Liber vitae ex nostra disciplina vocatur Vid. Phil. iv, 3. Apoc. xx, 16. &c.

19 Supra p. 765. c. 3. noster, & *Lucianus Nigrino* p. 23. ff. eo sensu hoc verbum adhibent, ut significet recolere memoriam rei, eamque quasi ruminare, quae solennis etiam est significatio. (an enim distinguant veteres duo verba ἀνακυκλέω & ἀνακυκλόω, non habeo certi quid dicere;) Sed est aliquid apud *Longinum περὶ ὕψους*. Sect. xxii. p. 71. edit. *Hudson*. quod hic loco & rei melius videtur conuenire. Nimirum de hyperbato agens, εἴτ' αὖθις, inquit, ὅτι τὰ πρῶτα ἀνακυκλῆντες, ad institutum rursus sermonem reuerſi. Hanc proinde rationem in interpretatione mea secutus sum.

TPI. Πάντες, 20 et τῶν 21 ἀνθρώπων
 καὶ οἱ 23 ἔθνη. KPI.
 tur? TRI. Et omnes quidem, si mo-
 do bonum aliquem esse inter gentes
 con-

20 Suprap. 771. c. m. omnes Deum videre, ius-
 tos, iniustos, omnesque illorum actiones
 in commentarios quasi referre, dixerat.
 Quid igitur hac restrictione opus est?
 Scilicet. Triepho. diversis generis libros,
 Scripturae sacrae, & Christianorum secu-
 tus traditionem, Deo attribuit, quos bre-
 viter, alterum providentiae specialis, ele-
 ctionis alterum seu specialissimae provi-
 dentiae, ex Theologorum disciplina dice-
 re licet. Ille ad omnes homines, hic ad
 pios tantum pertinet; de illo prior locus,
 de hoc is, qui iam prae manibus est, debet
 intelligi.

21 De hac voce satis superque disputatum in
dissert. §. 21.

22 Vox sacris fere scriptoribus propria, eos,
 qui extra Ecclesiam sunt, significat. Qua
 ratione novum sententiae nostrae, de
 ἀνθρώπων neque Christo neque Christiano,
 argumentum accederet. Si enim ἔθνη
 seu gentes sunt, qui non sunt Christiani,
 qui dicere potest Triephon, illos ex gen-
 tibus scribi in libro vitae, qui sint Christia-
 ni! Bonos autem viros esse inter gentiles,
 quis

KPIT. Πολλὰς γὰρ γράφας Φῆς ἐν τῷ
ἔργῳ, ὡς ἀπάντα δόξαζέ φησιν.

TRI. 23 Εὐφρομένη, καὶ μηδὲν εἴπης
Φλαύ-

contingat. ERIT. Multos in caelo scri-
bas esse dicis, qui quidem describant o-
mnia. TRI. Bona verba nequid in sa-
pien-

quis neget? & notum est, Christianorum
etiam multos iis gentilium, qui honeste
viuerent, salutem aeternam denegare
non ausos. Interim non negauerim, alia
etiam notione gentis apud ἔθνους vocem
apud antiquos sumi, vt nimirum omnes
significet, qui non sint ciues Romani. Ita
Horatium accepisse voluit L. 1. od. 2. vers. 5.
Terruit gentes &c. ita Tullium qui apud
A. Hirtium de Bello Hisp. c. 17. si. ad Caesa-
rem dixit: qualem te GENTIBVS praeuisti,
talem in CIVIVM deditione praestes. Ita Iac.
Gothofredus ad L. vnic. Cod. Theod. de nu-
ptiis gentilium obseruat, Gentiles a Roma-
nis distingui, & esse Barbaros, interdum il-
los speciatim, qui felicitatem Romani imp-
perii sequentes ad illud se applicauerint.
Ex Aristoph. Neb. A. III. si. 1. init. vbi legi-
tur εὐφρομένη, καὶ μηδὲν εἴπης. Φλαύρου ἀν-
δρα. δεξιῶς. Vnde suspiceris & hic legen-
dum γὰρ δεξιῶς. Syntaxeos certe ratio id
exigebat: nisi dura satis ellipsi. 7. καὶ omis-
sam dicamus. I. 4.

* Φλαῦρον θεῶ δεξιῇ. ἀλλὰ καὶ κατηχη-
 μῶν πείδα παρ' ἐμῶ, εἰς τὴν χρόνον
 εἰς τὸν αἰῶνα. Εἰ ἔργον ὡς 25 δέριον ἐξή-
 πελωσε, γῆν ἢ ἐφ' ὕδαλ' ἐπῆξεν, ἀτέρας
 ἐμάρφωσιν, ἀνθρώπου ὅτι μὴ ὄντ' παρή-
 γαγε, πὶ σφάδοξον, καὶ τὰς πράξεις πάν-
 των

* Φαῦλον [leg. Φλαῦρον] ἢ καὶ Φον κα-
 κόν. (διαφέρει γὰρ Φλαῦρον ἢ Φαῦ-
 λον. Φλαῦρον μὲν γὰρ ἐστὶ τὸ κα-
 κόν κακόν. Φαῦλον ἢ τὸ μέγα.)
 ἢ Φλαῦρον αἰδῆς, δόσφρυμον, λυ-
 πρῶν.

pientem DEum dicas petulantius. Sed
 tanquam vnus catechumenus mihi
 ausculta, si modo viuere aeternum
 desideras. Si enim vt pellem explica-
 uit caelum, terramque super aquis con-
 stabilit, & stellas formauit, tum ho-
 minem, cum nihil eius ante adesset, pro-
 du-

• 4 Manifeste ad Christianorum Catecho-
 ses alludit, & Catechumenos.

25 Ita ei ὁ Ps. cxxi, a. ἐκτείνων τὴν ἄρσενον αὐτοῦ
 δέριον. cum quo loco hunc nostrum com-
 parat vir ingenio & doctrina maximus
 H. Grotius, qui caeteroquin Traiani aeuo
 scriptum ait hunc dialogum, rationem
 autem, cur ita sentiat, non adduxit. Indi-
 cauit hoc mihi, quem honoris causa ali-
 quoties iam nominaui, Io. Ab. Fabricius.

των 26 ἐναπογράψας ; καὶ γάρ οἱ τῶν οἰκί-
διον καλῶς κευδάσκει, οἰκίτιδας ὃ, καὶ οἰκί-
τας ἐν αὐτῷ συναγαγόντι, ἔδωκεν αὐτῷ
διέλαθαι τῶν πρᾶξις ἀποβλέψας ; πόσαι

774. μᾶλλον ἢ πάντα πεποιηκότα θεὸν, ἔχ-
ει πάντες ἐν ευκολίᾳ 28 διαδραμεῖν, ἐκάστη
πρᾶ-

duxit; quid adeo mirum est, omnium
etiam describi actiones? Te vero, cum
forte domuncula aliqua exstructa, ser-
uos ancillasque eo conduxisti, ne vi-
lissima eorum actio fugiat: Deus autem,
qui omnia fecit, non multo magis per-
cultrat omnia facile, omnesque omni-
um

26 Ἀγραφοῖς Lexicis verbum.

27 Aut ἀνακόλυσθαι est non insolitum nostro,
aut Dativi absolute positi vt. alias genti-
ui, quae & ipsa ratio aliquot veterum se se
exemplis tuetur. Ita *Lucianus Prometheus*
p. 176. Ὀπίστευον ἂν οἱ μοιράσαι τὰ κρία.
Vix enim est, vt ad sequens mox στασις re-
feras, cum nescio quid inconcinni pariat,
& redundans, atque a facilitate Luciani
alienum. Casterum argumentatio ipsa
nimium quantum vacillat, quam multa
feruorem lateant Dominos, qui ex vita
quotidiana nondum didicit, discat ex Co-
micis quotquot sunt omnibus.

28 Frequentior Veteres Deo illum percur-
ren-

K 5

... πρὸς αὐτὴν καὶ ἐννοεῖται; οἱ γὰρ οὗτοι θεοὶ *
 ... ἀνθρώπων * πρὸς αὐτὴν.

um & actiones & cogitationes! Tui e-
 nim

rendi omnia actum tribuunt; quidam e-
 tiam, θεὸν ἀπὸ τοῦ θεῖου dictum, volunt.
Plato in Phaedro, atque ex illo *Athenago-
 ras Legat. pro Christ.* p. 94. ed. *Deobair.*
 ὁ μέγας ἡγεμὼν ἐν θεῶν ἑαυτοῦ ζῆς, ἐλαύνων
 πᾶσιν ἄρμα, κτλ. in quam eius ῥῆσι, διὰ
 τοῦτο *Lucianus Reclusc.* p. 402. Forge ita
 si, non sentiendi, certe loquendi occasio-
 nem dedere vetustissimi idololatrium, qui
 in sole, vnico aut summo Numine, cursus
 imprimis velocitatem incredibilem, omni-
 umque rerum curatissimam quasi inspe-
 ctionem mirabantur, vnde illa, etiam
 πᾶσι θεὸς βλέπει, θεὸς ἑρμῆς, & similia
 forte orta sunt. Plura habet in hanc sen-
 tentiam *Macrobius* L. I. *Saturnal.* c. 17. sqq.
 imprimis c. 24. & *Julianus* *laudatione in
 solem.* Minimo autem haec eo, a me dispu-
 tantur, vt providentiae Divinae, neque
 ex rerum creaturarum consideratione, ne-
 que ex traditione, notitiam gentiles ha-
 buisse, affirmem. Taceo quod per me-
 taphoram haud insolentem, locus, qui
 prae manibus est, aliquo plures explicari
 commodè possunt, quemadmodum de meo

29 κότταβος ποῖς εὖ φρονῶσιν ἐγένοντο.
 C. XV. CRIT. Πάνυ εὖ λέγεις, καὶ με αἰσχρο-
 φως τ' Νιόβης παθεῖν, 30 εἰς ἐπ' αὐτῆς γὰρ ἀν-
 θρώπων. *Drw-*
 nim Dii cottabus illis, qui rectum sapi-
 unt, olim facti sunt.

E. XV. CRIT. Rectissime omnia dicis, facis-
 que, ut quemadmodum ex homine la-
 pis

te humana *Thales*, apud *Diogenem Laer-*
tium Lib. legm. 35. τὰ γινώσκοντες, διὰ πᾶντος
 28 τέλει. Vnde nec sacrae literae Deo
 currum tribuere dubitant.

39 Conuerſi cottabus, auctore *Plauto*, quan-
 quam illae facetiarum magister ad aliam
 rem vocabulum detorquet. Locus est in
Trinum, A. III. 13. v. 4. *caueſis tibi, ne hūbu-*
li in te cottabi crebri crepent. Scilicet ludi
 genus est, cum vini reliquiis de poculo
 ad solam, vel peluim subiectam elidendis,
 sonus certa arte excitatur. Res vel ex
 Lexicis & *Plauti Commentatoribus* nota.
 Id igitur vult *Triepho*: Dū tui, ô *Cynthia*,
 adeo contemptui sunt, & deridiculo sapien-
 tioribus, ut inde, quod illi rerum omnium
 sunt ignari, progredi, ad negandam veri
 Numinis providentiam minime fas sit; et
 ratione, ut illi, qui mures negat domum
 magnificam posse exstruere, mirum non
 videri debet, si id possunt homines.

30 ἀνακόλυστον est, vel ellipsis satis dura verbi
 ἐπε-

Θρωπὸν 31 ἀναπύφηναι. ὥς τε ἴδων ἰὸν
 φέει 32 προσπῶ σου μήτι κακὸν πεθεῖν
 πρὸς ἐμῷ. TPI.

pis Niobe, ita conuersa ratione ego ex
 lapide homo iam factus sum. Hunc igitur
 Deum iurijurando adicio, te nihil

ἐποίησας, qua ratione etiam locutus vide-
 tur Magister nostri, *Lucianus in Contem-
 planti*, p. 343. οὐδ' ἡ αὐτὸν καλύπτει, (τὸ πρᾶ-
 γμα vel ἡ διατρέψις) ἐνεργεῖν τὰ τῷ θανάτῳ
 ὄργα καὶ τὴν πλῆθυνσιν ἀρχὴν ζημιῶν (ποι-
 ῆσαι) Si enim ὁπὸ τῆς κοινῆς verbum καλύπτει
 subaudias, contrarius dicentis scopo sen-
 tus emerget. Aliter tamen vir doctiss. *J.
 Iensius in Lect. Lucian.* p. 132. qui ὡς post
 ὄργα putat excidisse: quod magis proba-
 rem, si legeretur ζημιῶν.

31 Refertur ad id, quod supra Critias pro-
 miserat Triepho, καὶ οὐ ποιήσῃ ἐπ' ἀλη-
 θείας ἀνθρώπων.

32 Iam demum igitur post longissimam qua-
 si digressionem ad propositum sermonem
 reditur. Cum enim per Iouem iurare
 vellet Critias, id, quod narraturus esset
 Triephoῦ, non esse magicum aliquod
 carmen, locum ille nactus totum
 Deorum concilium caelo exturbat, Par-
 cisque sua eripit cum ipso fuso stamina,
 doctrinam denique de DEO & providen-

ΤΡΙ. Εἴπερ ἐκ καρδίας μ' ὄντως Φιλεῖς.
 μὴ 33 ἐπρεῖόν τι ποιήσης ἐν ἑμοί, καὶ
 34 ἐπρον μὲν κεύσῃς ἐνὶ Φρεσίν, ἄλλο δὲ
 εἴπῃς. ἀλλ' ἄγε δὴ τὸ θαυμάσιον ὁκέينو
 ἀκ8-

a me mali accepturum. TRIEPHO. Si
 quidem ex animo atque vere me diligis,
 caue committas in me fraudē aliquam,
Atque aliud dicas, aliudque in pectore
clausum

geras. Sed agedum mirabilem illam
 au-

tia veriore[m] profert, quibus ita transactis,
 redit denique Critias ad iusiurandum, di-
 citque hunc a Triephonte sibi indicatum
 DEum se adiicere tentato superius ali-
 quoties iuriurando, ut scilicet firmum
 tandem aliquando fiat.

33 Alias ἐπρεῖον scribi solet, neque altera
 forma vsquam, quod sciam, apparet. Cum
 tamen aliquot editiones eam seruent, mu-
 tare nolui, licet saepissime in sphalmata
 eadem omnes consentire deprehenderim.
 De re ipsa quod est, videtur hic auctor ar-
 gutari voce ἐπερν, quae sequitur, ut supra
 fecerat verbo ἐπωμώσατο.

34 Homericum e. g. ἱλ. 1, 213. ὅς χ' ἐπρον μὲν
 κεύθει ἐνὶ Φρεσίν. ἄλλο δὲ βάζει. Lucianus
 Apol. pro Merc. cond. p. 488, ἐπερ μὲν κεύ-
 θων ἐνὶ Φρεσίν ἄλλα ὅ λέγων.

ἐκασμάτιον αἰσῶν, ὅπως καὶ γὰρ 35 κατὰ
 χεῖράσιν, καὶ ὅλως 36 ἀλλοιωθῶ, καὶ ἔχῃ
 ἡ Νιόβη 37* ἀπαυδῆσιν, ἀλλ' ὡς αἰσῶν ὅρ-

VEOV

* ἀπαυδῆσιν, ἀπολέγομαι.

auditiunculam mihi occine, vt &
 lego palleſcam., immuteſque penitus.
 Nolim tamen vt quondam Niobe
 ene-

35 Pertinet ad illud, quod ab initio Critiae di-
 xerat Triepho ὡς ἄν τις σευ εἴλε παρειάς.
 Sed quae haec est infania: prius caucri
 iureiurando ſibi iubet, ne malum ex au-
 ditione nanciſcatur, iam eadem omnia
 vult ipſe in ſe experiri, quae ante Critias.
 36 Supra: ὅλον ſταυλὸν ἡλκισκας.

37 Peculiarem apud Graecos vim habent
 dicendi verba, ſi cum ἀπο coniungantur.
 Praeter enim abnuendi vel negandi ſignifi-
 cationem, quae prima eſt & naturalis, defe-
 ctionem aliquam virium notare videntur,
 vt aliquis cogatur renuere laborem, vel
 longiorem etiam viuendi moram. In prae-
 ſentia tantum ex Luciano quaedam in
 hanc rem adferemus. Igitur hoc ipſo ἀπ-
 αυδῶν quā diximus ratione uſus eſt de merc.
 condictis p. 477. πρὸς τὴν θεραπείαν οὐκ ἔχοντα
 καὶ ἀπνηθῆναι ubi quidem interpres ob-
 audientem. Sed iam Cel. Gronovius ad-
 eum locum dixit: talia non decere ſeculum

no-

νεον γενήσομαι καὶ τὴ θάυμασίαν σὺ 38 ἐκ-
 πλῆξιν καὶ ἀνθρώπον λειμῶνα ἐπὶ ἑσθ' ἡμέ-
 ρῳ.

KRIT. Νῆ γόν υἱόν, γόν ἐκ πατρὸς, οὐ
 γέτα γενήσε).

TRI.

enecari penitus: Sed auicula, vt Phi-
 lomela olim, fiam, & per viridantia
 prata tuam illam obtupescendam con-
 sternationem tristi vocola reteram.

CRIT. Ita me filius, qui ex Patre est,
 amet, vt istuc non fiet. TAR. Dicit igitur

nostrum, nec hanc editionem, addiditque:
quis agnoscit, ἀπαυδάων esse collabi, deficere?
 Eodem verbo ita etiam vsus est, de luctu
 sub fi. p. 307. ὑπολιμῶν τριῶν ἡμέρῳ
 ἀπαυδάωντας, vbi bene Interpres, *perpetuum*
triduum, eneēti fame. Ἀπαγορεύειν autem
 idem auctor ita adhibuit: in *Cataplo* s. ty-
 ranno p. 436. & γὰρ δόδια μὴ ἀπαγορεύσας
 δόποπτιγῶ, *ne defatigatus (natando) suffocer.*
 De *Gymnasis* p. 286. πρὸς κρύβαν ἀπαγο-
 ρεύειν, est trigroris vi superari & vinci. Ita
 in *Icaromenippo* p. 201. Luna conqueritur
 ἀπείρηκα πολλὰ καὶ θεινὰ πρὸς τὸ Φιλοσό-
 φων ἀκρόσασθαι. *Enecor multis philosophorum*
de me nugis audiendis.

¶ Vt supra κατὰ πλῆξιν, pro sermonibus ἐκ-
 πλῆκτικαῖς, quod ex *Lucretio* illustrabi-
 mus p. 766. c. 6.

ΤΡΙ. Λέγε, $\text{ἡ δὲ τὴ 39 πνεύματι} \textcircled{\text{C}}$ δύ-
ναμιν $\text{ἢ λόγῳ λαβών. ἐγὼ δὲ καθυδῆμα}$
40 Δεγμέν $\textcircled{\text{C}}$ Αἰακίδην, ὅποτε λήξει
αἰείδων.

ΚΡΙΤ. Α'πῆεν $\text{ἑπὶ τ' λεωφόρον ὠνησόμε-}$
νός γε $\text{ῶ χειρὸς ἐσταῖα. καὶ δὴ ὁρῶ πλῆθος}$
πάμπλου ἐς $\text{τοῦ ἑς ψιθυρίζοντες ἑπὶ τ' ἡ 41}$
αἰκοῇ 42 ἐφῦντο $\text{οἷς χεῖλεσιν. Ἐγὼ δὲ}$
* παπήνας ἐς ἀπαῖας, καὶ τὴν χεῖρα τοῖς
* σκοπήσας. βλα

tur, accepta a spiritu sermonis virtute.
Ego vero hic confidebo,

Cantare, exprobrans, donec cessaverit
Achilles.

CRIT. In publicam viam necessaria quae-
dam emturus prodieram: tum video
ibi ingentem multitudinem, qui in au-
res alter alteri infusurrabant, adeo qui-
dem ut labia haerent auribus. Ibi
ego

39 Mirum, nisi respicitur ad Act, 1, 8. ἀνέ-
 $\text{στει δὲ δύναμις ἐπιβρόντι} \textcircled{\text{C}}$ $\text{ἔ' ἀγίῳ πνεύματι} \textcircled{\text{C}}$
 ἐφ' ὑμᾶς.

40 Il. 1, 191. de Patroclo Achilli lyram tra-
stantia auscultante. *Lucianus* etiam utitur
in amoribus li. p. 912.

41 Interpres, audiendi studio. Sed ita, ut nihil
aliud dicam, ἐφῦντο non habet quo refe-
ratur, tanquam ad terminum.

42 *Lucianus Hermot.* p. 511. πρὸς φύς αὖ ἀπὶ
 ἑα-

βλεφάροις πελάμψαι; ἐσκοπίαζον ὄξυ-
 δερκέσας, εἰπα γέ τινα τὸ φίλων θεάσωμαι.
 ὁρῶ δὲ κράτωνα τὸ 43 πολιτικόν, παιδόθεν
 φίλον ὄντα καὶ συμπολικόν.

ΤΡΙ. Διοφάνομαι ἴστον, ἴον 44 ἐξισω-
 ῖην

ego omnes circumspiciens, manuque
 incurua superciliis circumposita, quam
 possum acutissime cernens exploro, si-
 cubi amicorum aliquem videre possim.
 Video autem Cratonem Politicum, a
 pueris amicum atque compotorem ΤΡΙ.
 Sentio quem dicas. Nempe peraequa-
 to.

τῶν γε τὸ πῖνα. Et ita in *Lapithis* p. 653. Adeo
 igitur auribus ora admouebant, de quibus
 noster loquitur, ut viderentureos mor-
 su sibi decerpere inuicem voluisse.

43 *Politicum* vocat, quod tanquam Peraequa-
 tor seu ἐξισωτής aliquam τῆς πολιτείας
 partem administraret. *Gregorii Nazianzeni*
epistola 197. scripta est ad τὰς πολιτευόμε-
 νας, quos obiurgat, quod Theotecnō ex
 arte, quam profiteretur, ζημίαν, ut odiose
 vocat, hoc est tributum imponerent. Ita
 oratione viii. p. 155. eidem Episcopo τὴν
 πολιτείας ἐπινομοί, & p. 156. οἱ ἐν πολιτεία,
 sunt ἐξισωταί, seu Peraequatores.

44 Recentiores Lexicographi hanc vocem,
 seu labentis, pato, Graecitatis, omittunt:

τὴν γὰρ εἰρηνας. εἴτα τί;

KPIT.

torem illum. Sed quid inde?

CRIT.

Suidas & Hesychius per ἐπὶ πλῆς simpliciter explicant. *Varinus* addit ἀναγοφένος, cum quo conueniunt *Glossae MSS.* apud *Cangium* in glossario, qui caeteroquin ex adductis auctorum locis vim vocabuli satis explicat. Antiquiorem non laudari *Eusebio*, in disputatione iam dictum, §. 28. Inscriptio etiam quam ad *Eusebii* l. c. ex *Grutero* 361, l. profert *Valesius*, Constantini M. aevo non potest esse antiquior. Siquidem *L. Aradius Valerius Proculus*, cui posita est, Consul fuit A. D. cccxxxx. Collega *Acindyno*. quod probauit *Tho. Reinésius* classe VI. *Inscript.* nr. 122. p. 459. Rem ipsam diligenter exposuit *Iacobus Gothofredus* ad tit. (xl. Libri xiii.) *Codicis Theodosiani de censitoribus, peraequatoribus & Inspectoribus*. Eo autem summa redit: Peraequatores, Gr. ἐξισωταί, fuere qui quantitatem seu modum census aequarent, vt aequabilitas inter tributarios seruaretur. Erant igitur quasi retractatores census, vnde ἐπανόρθωσιν illis tribuit *Gregor. Nazianz.* Ep. 198. cuius extat etiam peculiaris oratio, viii. scilicet, quam vt titulus habet, εἰς τὰς λογους, καὶ εἰς τὸ ἐξισοῦν τὸ ἐλπίαν, ami-

C. XVI. KRIT. Καὶ δὴ 45 πολλὰς ὁδογγωνισ-
μῶν, ἦκον ἐς πρῶτον. καὶ τὸ ἐωθινὸν χαίρει
εἰπὼν,

C. XVI. CRIT. Multis igitur cubito amotis ad
anteriora perueni, & aue matutino di-
cto,

amicum suum habuit, quem rogat vt &
alias aequum, se praebeat, & speciatim
τῷ τῶν ἱερῶν χορῷ, qui nihil pro Caesare
haberent, omnia pro Deo, pareat. Cae-
terum in ipsa oratione ἐξιστῇ eum non
vocat, sed χαφέα. In notis monetur, alios
ἀποχαφέα legere, Φόρων χαφέα alios,
quo confirmantur, quae paullo ante de
nomine diximus. Huc facit etiam illud,
quod epist. 166. eundem *Julianum* rogat
Nazianzenus, vt aliquot Clericos ἀπο τῆς
χαφῆς liberet. Ex epistola autem 168.
apparet *Julianum* voluisse, κοινωνὸν sibi
esse *Gregorium* τῆς καὶ τὴν ἐπανίστασιν σκέμ-
μας, quod ille tum renuit, eumque
hortatur, vt, si quid male ante constitu-
tum sit, id corrigat. Ex his satis puto con-
stare qui fuerint illo tempore ἐξισταί,
& quam parum accurate *Iac. Gutherius de*
Offic. domus Aug. L. III. c. 27. scripserit
simpliciter ita: *Peraequator est, qui deser-*
tos agros patrimoniales aliis in emphyteusim
dat, Censitor alibi dictus.

45 *Lucianus Ioue Trag.* p. 137. καὶ δὴ ὁδογγω-
νισμῶν τὰς πολλὰς, L 2

εἰπὼν, ἐχώρεν ὡς αὐτόν. ἀνθρώπου δὲ
 πρὸς, τοῦνομα Χαρίκεν, σεσημμένον γάρυ-
 πον, ῥέγχων τῇ ῥινί. 46 ὑπέβητε μύχιον,
 ἐχέμπετο ὀπισθευρμένον, ὃ ἢ πύελλο
 κυανώτερθ' θανάτῳ. εἶτα ἤρξατο δι-
 φθέγγεσθαι καποσχημῶν 47 "Οὐτῷ,
 ὡς

Et, ad hominem accessi. Homuncio
 autem aliquis Charicenus nomine, pu-
 tridus seniculus, inter ingentes ron-
 chos, tussimque imis ductam pulmo-
 nibus, enixe sreat. Erat vero sputum
 ipsa morte liuidius. Tum exili voce
 ita

46 *Naunio l. volis p. 492. de Aegyptio pueto,*
ἐφθέγγετο ὀπισθευρμένον πρὸς, Interpres: dis-
 solutum & incompositū quiddam. Quam
 recte, non disputo. Hic autem de screan-
 te sermo est: non absurde igitur a me
 versum esse arbitror. *In Gallo p. 166.*
ὑπέβητε, ὃ ἐνεχέμπετο μύχιον ἢ.

47 Obscurissimus hic locus &, ut nostri
 verbo utar, διευσιλημμένῳ, nec a quo-
 quam, quod sciam, tentatus. Videbo ta-
 men, an clarior opera mea possit fieri, ve-
 niam praefatus, si non ubique rem acu te-
 tigisse visus fuero. Videtur igitur hoc
 velle Critias: Conuenerant Christiani ali-
 quot, Monachi forte & Ascetae, de iniu-
 riis Iuliani Apostatae in Christianum no-
 men, Clericos imprimis, conquerentes,
 & ipse meliorum temporum praesentia
 mala

„48 ὡς προείπον τὰς τῶν 49 ἐξισωτῶν
 „50 καταλείπει ἡ εὐλειπασμός, καὶ τὰ

ἡρέα

ita nifi: Hic, quemadmodum ante dicebam, Peraequatorum indulgebunt reliqua, debitaque reddet creditoribus, pri-

mala lenantes, seu meliorem Iuliano cui interitum vouebant, successorem sponderint, & iam animo destinarint, cuius eos insinuat Critias, seu, quod probabilius videtur, Christi seruatoris opem, quam verbis, ad rem, de qua conquesti fuerant, accommodatis, exprimunt, certa spe praeceperint. Horum, vel vnius ex his, verba quaedam a se, ut solent qui alterum exagitant, interpolata profert iam Critias, quae acurati⁹ erunt considerata.

48 Successor Iuliano destinatus, ut interpretatur Critias: forte Christus ex mente Chariceni.

49 ἐξισωταί qui essent, satis dictum.

50 Nescio cur praesenti tempore utatur Auctor, nisi forte ad certitudinem rei indicandam ita locutum Charicenum, indicare voluit.

51 De hac voce ita H. Stephanus: εὐλειπασμός dicitur legi alicubi apud Lucianum, sed perperam, ideoque Lascaris pro eo reponendum censuit ἐλλειπασμός reliquiae. Alii ἐλλειπασμός

„χρεία τοῖς δανειαῖς ἀποδώσει, καὶ τὰ
 TE
 priuatasque impensasaeque ac publicas
 soluet.

σμός, *saginatia*, α λιπαίνω. Ego putaue-
 rim eandem vim habere apud nostrum
 ἐλλειπασμός, quam coniugata vox ἐλ-
 λείμμα]α, qua utuntur Graeci scriptores,
 cum dicere volunt id, quod Latine sunt
Reliqua, quomodo appellantur ea, quae
 fisco ex praeterito debentur, ut fusc do-
 cuit vir doctissimus Iac. Gothofredus ad l. 1.
Cod. Theod. de indulgentiis debitorum. καὶ α-
 λείπειν igitur ἵες τ' ἐξισωτῶν ἐλλειπασμός
 idem est, ac indulgere, non exigere, reli-
 qua, quae ex peraequatorum regula pri-
 dem soluenda fuerant. Constat caetero-
 quin, parce satis Iulianum indulsisse reli-
 qua, quod Ep. 47. de se testatur. Imprimis
 autem Clericis durum valde & iniquum
 eum fuisse, non ignotum, cuius rei insi-
 gnia aliquot specimina profert Iac. Gotho-
 fredus ad l. 4. *Cod. Theodos. de lustrali colla-
 tione*, & locis ad quae ibi lectores remittit:
 cum tamen quasi suo quodam iure immu-
 nitatem a publicis oneribus sibi dari po-
 stulauerint, quod praeter plurimas *Codi-
 cis* tum *Iustiniani* tum *Theodosiani* leges,
 testantur aliquot *Nazianzeni* loca paullo
 ante a nobis adducta, vbi a Peraequatori-
 bus

„το 52 ἐνοίκια πάντα καὶ τὰ δημόσια,
 4 „ καὶ ἵας 53 εἰσμάγγας δεῖξαι, μὴ
 ἐξε-

soluet. Recipiet etiam vanos futuri
 coniectores, non explorata illorum ar-
 te.

bus petit, vt Monachis atque Sacerdoti-
 bus velint parcere, qui pro Caesare nihil,
 omnia pro Deo haberent &c. Ad has quasi
 praeteritiones τ' ἐξισωτῶν vbi incensos
 praetermittebant Clericos, aliquando
 ἵας ἐλλειπασμὸς referebam & τ' κατὰ λει-
 πην explicabam de non nouanda, sed in
 statu suo relinquenda, ista praeteritione.
 Sed iam alterum illud magis placet. Eli-
 gat, qui volet, alterutrum, aut melius
 quid afferat. Priorem sententiam quasi
 praeiudicio iuuat suo *Cel. Fabricius in lite-
 ris ad Reimarum meum*: ἐξισωτῶν, inquit,
 ἐλλειπασμοὶ sunt peraequationum reliqua-
 tiones.

52 Proprie conductarum aedium merces ita
 vocatur: quia autem ἵοις δημοσίοις hic
 opponuntur ἵα ἐνοίκια, crediderim, priua-
 tas, domesticasque impensas omnes in-
 telligi, auctorem voluisse.

53 Hic tacent iterum Lxicographi Veteres
 pariter ac recentiores. Breuiter & egre-
 gie Interpres *eiramangas*, scilicet qui &
 ἐλλειπασμὸς *eleipasmos* significare, si quis id

α 94 ἐξετάζων τῆς τέχνης. " καὶ κατε-
 Φλυάρετε. Quin amariora etiam homo nuga-
 ba-

forte ignoret, docuit. Nec minus astute Gallus: *tout le monde*, qui tamen circa *ἐλεπασμὸς* nobiscum facit & *reliqua tributorum* intelligit. Comminiscendum igitur aliquid erit & coniectura nostra proferenda. Primum omnium non τὰς εἰραμαγίας sed τὰς legendum puto: de personis enim sermonem esse, vel ea quae sequuntur docent, μὴ ἐξετάζων τὴν τέχνης. Compositam autem arbitror ex εἰρα & μαγίανον vel μαγισανεύειν. Ac posterioris quidem haud obscura est significatio: de praestigiis enim faciendis, aliisque dolis aut machinamentis adhiberi solet. Εἰρα vel εἰρα autem concionem significat, locum ubi conciones fiunt, forum &c. apud Homerum e. g. *Il. σ. 511. εἰράων προπαύονθ' ἔκτα.* & *Hesiodum Theogon. v. 804.* Efficit igitur εἰραμαγίας concionum integrarum deceptor, praestigiator. Sed magis fere mihi arridet, quod Eustathius ad Homerum, l. c. p. 1218. l. 15. edit. Basil. non ἐκκλησίας tantum, sed μαγείας etiam τὸ εἰρα ex quorundam mente ait significare, ut εἰραμαγίας diceretur, qui vaticinia crepat, iisque tum se, tum alios decipit, quod quidem auctoris intentioni apprime convenit.

Φλυαρεῖ ἐπὶ πικρότερα. οἱ περὶ αὐτὸν δὲ
ἤθοντο τοῖς λόγοις, καὶ τὰ καινὰ τῆ ἀκκ-
σμάτων προσέκειντο. ἕτερον δὲ, τένομα ἔς

Χλευ-

batur. Qui autem circa erant, delecta-
bantur sermonibus, novisque audien-
dis rebus attendebant. Alius vero,
Chle-

- 14 Scilicet imprimis etiam ad artem, quam-
quis exerceret, respiciebant οἱ ἐξισωταί.
Nazianzenus Epistola 197. ad τὰς πολιτευ-
ομένους, quos eosdem esse ac Peraequato-
res, antea dictum est, lepide illos incusat,
quod neque a Diogenis pera sibi tempe-
raturi essent, sed & illi manum iniecturi,
πέχνῳ δ' ἡλικαῶντες αὐτῶ, τὴ τρίβωνα, καὶ
τὴ βακτηρίαν, καὶ αὐτὸ τὸ πεκτῆος μηδὲν ἐκ τῆ
Φιλοσοφίας. Ille igitur quem *Charicenus*
expectat, quisquis etiam sit, tantum abest,
ut propter artem tributis quemquam ve-
xaturus sit, ut ne de arte quidem sit inter-
rogaturus. sed promiscue omnes (eti-
am prauissimos impostores) recepturus.
- 55 Vtrique Prophetarum ab inanitate gau-
dii, quod futurum annunciarent, nomen
facit. respicitque ad κενὰς ἐλπίδας, quas
supra c. 4. iis exprobrarat. Mallem enim
supra legi χαράκεν, imprimis cum hoc
nomen non fuisse extra usum, vel *Isidorus*
illi *Characenus* testis sit, quem inter *Geo-*

Χλευόχαρμος, 56 περιβάνιον ἔχων πολὺ-
σαθρον, ἀνυπόδετος ἦε καὶ ἀσκεπτός με-
τέειπε, τοῖς δὲ ἔσιν Ὀπικροτῶν. 57 ὡς ἐπε-
δείξετό μοι τις * κακοσίμων, ἐξ ὀρέων
ᾠδραγενόμενος, κεκαρμένῳ τὴν κόμην, ὅς
τοῦ

* κακὰ καὶ .. ἱμάτια ἔχων. NB. aut deest
aliquid aut τὰ legendum pro καί.

Chleuocharmo. nomen erat, lacinia,
quam caries consumferat, indutus, ex-
calceatus præterea & aperto capite,
dentibus simul concrepans ita interlo-
cutus est: ostendit mihi male vestitus
aliquis, e montibus huc adueniens, co-
mam.

*graphos minores To. II. produxit vir. Cl.
Iohannes Hudson.*

56 Habitus Ascetae, quem etiam describi
puto verbis, quae sequuntur: κακοσίμων,
ἐξ ὀρέων ᾠδραγενόμενος, κεκαρμένῳ τὴν
κόμην. De tonsura post erit agendi occasio.
57 ὡς hic, & inferius p. 776. c. 18. ὡς ἔπνα
λυγρὰν ἀγγελίαν ἀγάγοιμεν accipitur ἀντὶ
τῆς ὅτι ἀφηγηματικῆς, cum obliquam ora-
tionem in rectam commutamus. De
utroque agit *Deuarius*. Quod ad rem
ipsam attinet, crediderim respici ad caele-
stem Hierosolymam, ut in Apocalypsi di-
uinitus est Iohanni repraesentata; sub
quo schemate felicia sibi tempora pro-
mittunt Christiani.

τῷ θεῷ τῶν ἀναγεγραμμένων ὄνομα ἱερῶν
 γλυφικῶν θεάμασιν, ὡς ἐστὶ τῷ χρυ-
 σῷ ἐπιλύσει τὸ λεωφόρον.

c. xvii. Ἦν δ' ἐγὼ κτ' μὲν γὰρ 58 Ἀριστάνδρου καὶ
 59 Ἀρτεμιδώρου, οὐ καλῶς ἀποβήσαντο γαυ-

nam detonsus, in sculptum in theatro
 hieroglyphicis literis illius nomen; hic
 auro viam inundabit.

c. xvii. Tum ego; secundum Aristandri in-
 quam, Artemidorique praeceptiones,
 non bene haec vestra vobis somnia eue-
 nient.

58 *Aristander* Alexandro magno in itineribus
 & bellis comes. Meminit eius *Clem. Ale-*
xandr. Strom. I. p. 334, d. *Curtius* L. I. c. II.
 f. 14. *Arrianus* L. I. ἀναβάσ. p. 78. edit.
Gerbel. Basil. 1539. *Artemidorus* L. I. *Oniro-*
crit. c. 26. p. 217. ed *Rigalt.*

59 *Artemidorum* quando scripserisse putemus,
 in dissert. nostra §. 10. dictum. Respicit
 autem forte noster ad L. II. *Onirocrit.* c. 5.
 ubi aurum mali esse ominis dicitur, non
 propter se quidem, sed propter quanti-
 tatem; si nimium appareat, aut supra
 dignitatem somniantis. Eod. libro c. 63.
 p. 149. τὰ πολλὰ, inquit, χεήματα καὶ
 νομίσματα ἔχειν Φρυγίδας καὶ λυπὰς ση-
 μαίνει & c. 64. p. ead. ὁ πολὺ χεήματ^{ος}
 θαυρὸς λύπας καὶ μερίμνας σημαίνει, καὶ
 θάνατον προαγορεύει.

ἴα γέ ἴα ἐνύπνια ἐν ὑμῖν. ἀλλὰ σοὶ μὲν ἴα
 60 (ἔστι 60 πληθυνθῆσι) ἀναλόγως δι τῆς
 ἀποδόσεως. οὐτὸ δέ, ὅτι πολὺ τὰ ὀβολῶ

24

nient. Sed tibi quidem augebuntur de-
 bita; pro eo quod solutionem somnasti:
 Hic verò vel ὀβολο, quem habet, priuabi-
 tur,

60 Ita non somniorum tantum coniectores,
Artemidorus II. 60. & *Asterampsychus* p. 144.

Manitissae *Meursii* ad lib. de *Lucretio* *Romano*

ἱστορίῃ, χρυσὸν κρατῶν, ἀπρακτῶ ὧν ἴελες

ἔση Sed etiam, tanquam in vulgus nota

res in proverbium abiit. *Lucianus* *Gallo*

p. 159. σὺ ἴδρα, ὅπως μὴ ὄναρ πλατῶν, λι-

μῶτις ἀνευρόμεν. *Theocritus* *Idyllium*

xxii. f. *Piscatores* ita claudit: μὴ σὺ θά-

κης λιμῶ, καὶ τοὶ χρυσοῖσιν ὄνειροις. Alias,

qui magnas opes dicere volebat, tantas

esse dicebat, quantae in insomniis appa-

rere soleant: *Theocritus* iterum *Idyll. ix.*

16. --- ἔχω δέ τοι, ὅς ἐν ὄνειροις

φαίνουσαι, πολλὰς μὲν οἷς, παλλὰς ἢ

χιμαίρας.

Schol. ad h. l. ὥσεί ἔλεγε περιχρῆσαι ἄφρο-

νον, τοιαῦται γὰρ αἱ ὀνειροπικαὶ φασγασαί. καὶ

ὁμοῦ,

οὐδ' εἰ μοι τόσῃ δαίῃ, ὅσῃ ψεύδουσαι ὄνειροι.

61 Obscure *Interpres secundum proportionem*

pensionis.

γε σερηθήσει), ὡς πολλὰ χρυσίῳ ἐν περηκόις,
καὶ ἔμοιγε δοκεῖτε ὅτι ὁ λευκάδα πε-
τρὰν

tur, tanquam qui multo abundat auro.
Videmini autem mihi super alba rupe,
somnia-

ὁ Homerus Od. ω. 11. de animabus procorum
Penelopes ad inferos euntibus:

Πὰρ δ' ἴσας ὠκεανὸν τε ῥῶας καὶ λευκάδα
πέτρην

Ἡ δὲ παρ' ἡελίοιο πύλας καὶ δῆμον ὀνείρων.
Eustathius p. 821. l. 4. 199. edit. Basil. ἴστων
ὅτι λευκάδα μὲν πέτρας ὁ μῦθος πρὸς τῷ
ἄδῃ πλάττει, ἢ καὶ ἀντίφρασιν. μέλας γὰρ
ἐκεῖ σκότος; ἢ ἐὰν διὰ τὰς ἐσχάτας τῆς
ἐκεῖ γῆς πέτρας, ὅς ἐῖκος ἴον ἡλίου ἐπὶ διαλευ-
καίνειν θυόμενον. *Aristarchus* νέκυϊας vni-
uersam i, e. τὴν ὠραψωδίας *Odysseae* obelo
confixerat, & hoc inter alia argumento
fuerat usus: ἀλλ' ἔδὲ ἔοικεν εἰς ἄδῃ λευ-
κὴν εἶναι πέτραν; Huic respondet *Scholia-*
sta minor sub initium ῥαψωδίας, τὰ πρὸς τὴν
ἡμέραν ἐστραμμένα αὐτὴ λευκαίνειν: ita sunt
enim illa verba distinguenda, ut semper
obiectioni *Aristarchi* subiungatur *Scholia-*
stae responsio, quod pridem factum oport-
tebat, fecitque tandem in nitida editione
Io. Barnesius, cuius viri ut ingenium dili-
gentiamque miror, ita nec nimiam eius
in corrigendo, nisi interpolare illud est,
audaciam, nec alia commenta probare
pos-

τραί ἢ 63 δῆμον ὄνείρων κατὰ δαρξέντες,

το.

somniorumque indormiisse populo,
cum

possum, inter quae & illud pertinet, quod
λευκάδα πέτρην Britanniam suam esse asse-
rit, vocemque πέτρην non *rupem*, sed *insu-*
lam esse interpretandam, quod quidem
probatum se dedisse ait ad *Euripid. Helen.*
vers. 1692. cui rei immorari nihil est neces-
se. Quam vero gratiam a popularibus suis
inierit, cum paraphrasin inferorum Ho-
mericam ad regionem ipsorum accom-
modavit, id equidem nescio. Audiamus
etiam *Hesychium*, qui, quae hac de re ha-
bet, ex *Homeri Scholiis antiquis* descripsisse
videtur. Itaque autem ille: λευκάδα πέτρην.
ἀλλὰ ταύτης λέγε) ἡ πέτρας ἡ ὠκεανὸν Φέ-
ρεα. ἡ ἀλλήγορικῶς τὸ σῶμα ἡμῶν τῶν
ἀνθρώπων. διὰ τὸ τῆς ὀδόντας λευκὰς εἶναι.
αἱ γὰρ ψυχὰς τῶν τελευτώντων διὰ τῆς σῶμα-
τος ἀνέρχονται. Sed nostrum non est,
tantas componere lites.

63 *Orpheus Argonaut. v. 1140.* Ἀρήκτες αἰδοῖο
πύλας καὶ δῆμον ὄνείρων coniungit. *Eusta-*
thius l. c. τὸ δῆμον ὄνείρων ὡς ὅτι ἐμψύ-
χων ἢ σωμαθειδῶν εἶπε, νύκτωρ ἡμῖν ἐκεί-
θεν δῆθεν ὅτι Φοιβῶν. *Schol. min.* ἡ νύκτις
ἐν ἣ φαίνεται οἱ ὄνειροι. *Porphyrus de antro*
nympharum p. m. 313. v. 24. sq. δῆμον δὲ
όνει.

ποσαῦτα ὀνειροποιεῖν ἐν ἀκαρεῖ τῇ νυκτὸς
 ὄσης.

cum tantum tam breui nocte somniatis.

Hi

ὀνείρων καὶ πυθαγόραν αἱ ψυχαί, αἷς συνάγε-
 ὂν φησὶν εἰς τὴν γαλαξίαν, τὴν ἔγω προσαγο-
 ρεῦόμενον ἀπὸ τῶν γάλακτι τρεφομένων κ.τ.λ.

quocum consenit Diogenes Laërtius in
Pythagora Lib. viii. segm. 32. Wetsten. εἰ-

καί τε (φησὶν ὁ Πυθαγόρας) πάντα τὰ ἀέρα
 ψυχῶν ἐμπλεῶν, καὶ τέτρες δαίμονας καὶ
 ἥρωας νομίζεσθαι; καὶ ὑπὸ τέτων πέμπεσθαι
 ἀνθρώποις τὰς τε ὀνείρους, καὶ τὰ σημεῖα
 νόσων τε καὶ ὑγείας κ.τ.λ. Ego credi-

derim, de tantis mysteriis ne per somni-
 um quidem cogitasse bonum *Home-*

rum, sed per ὀνείρους simpliciter intellexisse
 defunctorum animas, quas εἰδωλα, voce

de somniis adhiberi solita, vocat. e.g. *Od.*
 λ, 212. 601. *Od.* υ, 355. Adde *Virg. Aen.* iv,

654. &c, qui locus imprimis huc facit *Aen.*
 vi, 696. sq. vbi vmbram Anchisæ patris

complecti vult Aeneas, sed:

Ter frustra comprehensa manus effugit imago,

Par leuibus ventis, volucrique simillima somno.

quod expressum est ex *Od.* λ, 306.

Τεῖς δὲ μοι ἐκ χειρῶν σπῆν ἱκελον ἢ καὶ

ΟΝΕΙΡΩ

Ἐπὶ αὐτῷ, κ.τ.λ. ----- Versu 221.

Ψυχὴ δ' αὖτ' ΟΝΕΙΡΟΣ, δαρπῆταμένη πι-
 πτόσθαι.

Po-

ἔσης. οἱ ᾧ ἀνεκάγχασαν ἅπαντες, ὡς ἀπυ-
 πνιγένης ὑπὸ τῷ γέλωτι, καὶ τὸ ἀμαθίαν
 μὲν 64 κατεγνώσκον. ἦν δ' ἐγὼ πρὸς Κρα-
 τωνα, μὲν κακῶς πάντα 65 ἐξεργάζομαι, ἢ
 εἴπω

Hi vero immanibus cachinnis, adeo ut
 praefocari illos prae nimio risu metus
 esset, imperitiam meam condemnant.
 Tum ad Cratonem, malene omnia ol-
 feci,

*Populum, δῆμον, de quavis multitudine di-
 xere. Huc vero imprimis pertinet illud
 Ovidii Met. XI, 634.*

*At pater (Somnus) e POPULO natorum mille
 suorum.*

Sed ut tandem ad nostrum reuertamur,
 cum somnia esse dixisset Characeni &
 Chleuocharmi vaticinia, ad illud exagge-
 randum ait, illos in rupe forte alba, ubi in-
 gens esset somniorum populus, indor-
 miisse, ut breui adeo nocte, id enim sibi
 velle arbitror illud, ἐν ἀκαρεῖ τ' οὐκ ἔδος ἔσης,
 tantum somniauerint.

64 *Lucianus Philopseude* p. 331. ἐγέλασαν οἱ
 τὰ λόγῳ μὲν, καὶ δῆλοι ἦσαν κατεγνωκότες μὲν
 πολλὴν τ' ἄνοιαν. ita etiam p. 348. eod.
 Noster paullo post τὸ ὀλιγοῦν τ' διανοίας
 αὐτῶν κατεγνωκώς.

65 *H. Stephanus in thesauro: ἐκερμάζω ex Lucia-
 no affertur, pro naso sapiendo, subsanno, μυ-
 νηρίζω, & ita Scapula & Basileenses; Ve-
 teres*

εἶπω π 66 κωμικοῦ μὲν, καὶ ἔκτ'
 Ἀρίσανδρον τὸν Τελμισία, καὶ Ἀρτεμίδωρον
 ἔφασαν ἐξίχνυσαι τοῖς ἐνείρασιν; 67 * Ἡ
 δ' ὅς, σίγα, ὦ Κριτία, εἰ 68 ἐχεμυθεῖς μὴ-

* ἔφη ἐκεῖν.

feci, inquam, ut ex comoedia loquar,
 neque secundum Aristandrum Telmes-
 sium, Ephesiumque Artemidorum, pro-
 be inuestigavi ista somnia? Ille vero,
 tace, inquit, Critia, si enim potis es ut
 fileas, pulcherrima te mysteria edocebo,
 atque

ceres Pollux, Hesychius, Suidas, Varinus nihil
 habet, tacent Camerarius & Rhodiginus. Pu-
 tauerim venatorium verbum esse ab odo-
 ra canum vi traductum, inuestigandique
 adeo seu indagandi significationem habe-
 re, quae huic loco apprime conuenit: idem
 ergo est ἐξερρίνισα, quod ἐξίχνυσσα, de quo
 verbo illud tantum notari meretur, fre-
 quētius alias cum accusandi casu iungi,
 ut etiam a nostro est in seqq. factum
 p. 778. C. 25.

66 Mirus est Auctor: in plerisque tragoe-
 dias consuit, quin paratragoediatur: hic
 comicum se agere dicit.

67 Saepius ita Lucianus in *Philopseude*, etiam
 cum expressa personae mentio adiicitur,
 ut, ἡ δ' ὅς ἐκλεισθη μὲν κ. τ. λ.

68 Ex Pythagorica disciplina vocabulum.

καὶ γὰρ ὁ αὐτὸς καὶ λέγει, ὅτι τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον
 ὁ αὐτὸς ὁ αὐτὸς ἔχειν, ἀλλ' ἀλη-
 θῆς ἐκείνου, ὁ αὐτὸς ἔχειν. 69 * μετὰ τῶν
 ταύ.

* Αὐγύστην.

atque iam iam ouentura. Caele enim
 somnia illa putes; verissima sunt, &
 intra Mesori mensem habitura exitum.

Hacc

69 Aegyptii mensis nomen, quem cum Au-
 gusto comparat Scholiasta. & communiter
 initium eius in xxv. Iulii incidere creditur.

Aegyptiorum ab antiquissimis inde tem-
 poribus propriae erant diuitiatoriae artes
 & disciplina somniorum. Mitum igitur

non est, Aegyptio nomine hac in re no-
 strum uti. Minime vero ex hoc solo loco

colligere licet, in Aegypto scriptum Phi-
 lopatrin, ut H. Dodwello placuisse diximus,

eo loco, quem in diss. nostra §. 26. p. 44.
 indicamus. Caeterum si quis de auctore

atque aetate huius dialogi mecum putet,
 ille non nimium falsos deprehendet Chri-
 stianos, si quid de imperii conuersione

atque Imperatoris interitu praefagierunt
 (praefaguisse autem probauimus in dissert.
 §. 34. 35.) Siquidem V. Kal. Iulii extin-
 ctus est Iulianus, ut adeo mense Mesori
 pacata iterum omnia atque tranquilla,
 Imperatore Iouiano, Christianis essent.

Huius

ΕΙΧΝΠΙ. Ταῦτα ἀκηκῶς ἀκούσας ὁ Κράτων, καὶ
 ὁ Λικίτηρ, τὴν διανοίας τοῦ αὐτῶν κατε-
 γνωκῶς; ἠρτυρίασα καὶ σκουθραπάζων ἐπο-
 ρευόμεν. πολλὰ γὰρ τὸν Κράτωνα σπινεμφό-
 μῳ. εἰς δὲ γι δερμὺ καὶ πτανῶδες σινδῶν,
 δρα-

ΕΙΧΝΠΙ. Haec cum ex Cratone audissem, co-
 gnita ipsorum animi leuitate erubui, vul-
 tuque tristitiam praefereus & multis
 Cratonem increpans, abii. Sed me a-
 liquis edruunt & tanquam Titanicum
 in-

Illud etiam notari obiter potest, non ma-
 le paucis ante versibus dictum ἐν ἀπαρεῖ
 τῷ συγγραφέῳ. Nuncius enim de victoriis
 Iuliani paucis procul dubio ante obitum
 eius diebus Constantinopolin allatus,
 hunc dialogum scribendi occasionem au-
 ctori dedit. Incidit ergo colloquium Cri-
 tiae cum Christianis in viciniam solstitii
 aestiui, vbi breuissimam sol noctem efficit.
 70 Apertior videretur sententia, si αὐτῷ
 scriptum esset, vt Critias tantum mirare-
 tur & erubesceret, amicum etiam suum
 tam cito potuisse decipi; reliquorum e-
 nim stultitiam iam ante cognouerāt.

71 Lucianus Icaromenippo p. 203. ὁ Ζεὺς μά-
 λα φοβερῶς δερμὺ τε ἐπτανῶδες, εἰς
 αὐτῶν ἀπιδῶν κ.τ.λ.

δραξάμενός με] ἔς * λώπες, ἰσπάρασ-
 σε, ** 72 ῥήτην ποιήσας πηδόμενός]
 καὶ πηδουπόμην @ ὅθεν τὸ πεπυλαιω-
 μέν@

* ἐνδύματα. Corrupte legitur: λο-
 πος] ἐνδύματα @.

** ῥήτραι, συνθήκαι, λόγοι, γάμοι, ὁμο-
 λογίαι, ψηφίσματα, συγχεάσματα.

intuens, lacinia prehensum retraxit, a
 vetusto illo daemonio hominis ut au-
 dientem sibi concionem præberet in-
 du.

72 Ita conuerti, non quod veterum Græco-
 rum aliquem ita locutum sciam, sed quod
 commodiorem rationem non reperiā.
 Saltem quin possint hunc sensum verba
 Auctoris habere, quid impediat, non vi-
 deo. Suppetias vero hic iterum fert do-
 ctissimus vir Fabricius cum ῥήτην ποιήσα-
 ῶ, inquit, est oraculum proditum esse, no-
 mine petito a ῥήτραις siue legibus Lycurgi,
 quas ille a Dea traditas ferebat. De ῥήτρα
 Lycurgi est apud Plutarchum in eius vita
 p. 78. & 79. ed. H. Steph. 3. Forte igitur
 ad mentem Viri summi non ineptè ita red-
 derentur hæc verba: oraculum prodidisse
 senem, ab illo ipso vetusto daemonio multum
 se obtundente persuasus, id enim est παρὰ
 νοητόμεν @, vellicationibus quasi & ob-
 fusionibus ad credendum adactus.

μένει εκείνη 73 δαιμονία. εἰς λόγους δὲ
 ταῦτα 74 παρεκλείναντες, πείθει με τὸν κα-
 κωδαίμονα εἰς γόητας ἀνθρώπους ὡς ἔφη
 ἔδωκε, καὶ 75 δὲ πρὸς τὸ δὲ λόγῳ μόνον ἡμέ-
 ρα, συγκυρήσεις. ἔφασκε γὰρ πάντα 76 ἐξ
 αὐτῶν μεταγχεσθῆναι, καὶ δὲ διὰ λόγῳ 77
 α-

ductus instigiatusque. Sermone au-
 tem longius producto persuadet tan-
 dem misero mihi, ut ad praestigiatores
 homines accederem, & in infaustum,
 quod aiunt, diem inciderem: Dixerat
 enim, omnia mysteria ab illis se esse edo-
 ctum.

73 In malam partem.

74 Non est penitus inauditum nominati-
 um poni pro genitiuo absoluto. Hom.
 Il. γ. 211. ἄμφω δ' ἐζομένῳ γεγαρώτερ-
 ῃσιν Ὀδυσσεύς, *Ambobus sedentibus &c.* prae-
 cesserat: πάντων μὲν Μενέλαον ὑπείρεχεν
 εὐρέας ὤμους. Add. *Aristophan. Lysistrata*
 versu 13.

75 *Lucianus in Pseudologista*, quem Λογογράφον
 inscribunt, totus in eo est, ut probet,
 hominem etiam, quod ipse fecerat, per
 scommata ita posse appellari.

76 Id est ὅτι αὐτῶν, nec aliis insolens.

77 Iambicus Senarius, ex Il. 9. 15. ubi in
 descriptione Inferorum: ἔνθα σιδήρεαι
 τε πύλαι καὶ χαλκός ἐσθός. De re ipsa vid.
 §. 27. diss. nostrae.

πορτεας πεπυλας ε χαλκας εδδς. ενα-
 βαθρας η πλειστας περικυκλωσμενοι, ες
 τευσαροπον οικον ανηλθον, ον 78 Ομη-
 ρος του Μενελαου Φησι η απαντα εοικετα-
 ζον. ας * ο Νησιωτης εαυτην νεανιστην.
 ορω δε, αυχ Ελενην, κα Δι, αλλ ανδρας
 σπικκυφοτας ε κατω χειρωμενους. οι δε ε-
 δοντες 79 ηλπισαν, κα εχεναν τις παρε-
 γρην, εφασκον 78, ως εε πια λυζεαν
 αχχιλια, αγαχοιμην, εφαινον 79, ετοι-

αυτην. * περικυκλωσμενοι. *Transimus igitur portas quo-
 ferreas, pauimenta quo aenea, multis-
 que per orbem superatis scalis, in aurea
 tecta ascendimus, qualia Menelai quon-
 dam fuisse, Homero credimus. Ibi ego
 oculis lustro omnia, quas ille ex Insula
 iuuenis, video autem non Helenam
 ego quidem, sed homines vultibus in
 terram pronis pallidisque. Illi vero,
 cum nos viderent, gaudere, obuiam-
 que*

78 Οδ δ, initio imprimis V. 121. Etiam *Eu-
 rypides de domo* p. 452. & *III de Iphig.* p. 597.
 78 ησιωτης περικυκλωσμενοι. Telemachum esse Ulyssis filium ex Ithaca insula
 ex Homero apparet. Scholiastes, qui Pro-
 tesilaum nominat, memoria est lapsus.
 79 Abiecto Poetice, ut perperam fere *παρθε-
 δειν* solet noster, augmento.

Εἰς τὰ καὶ τὰ εὐχόμενοι, ἔχουσιν δὲ τοῖς
 λευγαῖς ἀπορροαί + ποικίλαι δὲ δὲ τὰ
 ἡμέτεροι. Τὰς καὶ Φαλας, ἀρχαῖον δὲ ἐφί-
 ληθον. μετὰ δὲ * τὴν ἑρμηνείαν.
 ἡ δὲ τὴν ἀνδρῶν, πρὸς τὴν πόλιν,
 ἡ δὲ τοῦ κῆρος

que procedere: cogitabant enim, tum-
 quid forte tristis nunc fieremus? quip-
 pe qui manifesto pessima quaeque opta-
 rent, atque ut in theatris solent fustiae,
 fluctuosius rebus gauderent.

Tum pro capite inimicem conforen-
 tes in aures quaedam insusurrant, ac
 denique me interrogant;

Tu quis es, unde venis, quaeque vrbis ti-
 bi, quique parentes?

VI.

Ignota Lexicographis vox, furias tamen
 intelligi haut obsecrum est.

Pro δὲ τὴν ἡμέτεροι. Itaque et Hesiodus
 Theogon. 331. δὲ τὴν χθονὶ πᾶσι βόταισιν
 Herentis gloriam esse dicit, qui in Opri-
 tis versum 136. δὲ τὴν χθονὶ πᾶσι βόταισιν ordi-
 naria construendi ratione dixerat. Ta-
 le forte est Mud Math. viii, 9. ὅτι δὲ
 οὐκ ἔστιν ἀνθρώπος ἐμὶ.

* Pro τῶν αὖ Poet.

si Versus ab Homero aliquoties repetitus ut
 M 4. 183.

82. ὅτι χρηστὸς γὰρ αὐτὸς ἀπὸ γε γήματος
 οὗτος δ' ἐγώ, ὀλίγοι γὰρ χρησταί, ὡς ἐρ βλέπω.
 πανταχῶ. Κριτίας δὲ Ἰώνωμα, πόλις δὲ μοι
 ἐνθ' ἐστίν, ὅθεν καὶ ὠμὴ. ὡς δ' ἀεροβατῆνες ἐπὶ
 γαίοντι, πῶς ἴαται πόλεως καὶ ἴαται κοσμος;
 83. Ἦν δ' ἐγώ, 83. χαίρουσ' γε πάντες, καὶ ἐπ' ἔτι γε
 χα-

Videris enim, quantum quidem habitus
 tuus indicat, homo minime malus? At
 ego, pauci quidem, inquam, ubique
 gentium, quantum video, boni sunt:
 Nomen mihi est Critiae; vrbs eadem
 quae vestra. Ut vero inaniter elati ho-
 mines interrogarunt: quid rerum in

vr-

Od. x, 325. o, 318. τ, 105. ω, 297. &c. Luciano
 etiam usurpatus. *Icaromen.* p. 203. item
Senecae ludo in Claudium p. m. 401.

82. Vid. diff. nostra §. 21. p. 32. Caeterum de-
 prehendo nimis magnifice me sensisse illo
 loco de interprete dialogi *Micyllo*. Cum
 enim ista scriborem, ad manus tantum erat
 editio Amstelodamensis, quae ad Salma-
 ricensē, a *Benedicto* correctam interpola-
 tamque, expressa est. Verum in editione
Basil. A. 1619. 8. ita haec conuersa videas:
Nam Chrestus quidem esse apparet utique ex
habitu, & statim: pauci Chrestii, id est frugi
sunt. Quod hic obiter monuisse sufficiat.
 83. Quorsum hoc pertineat dictum §. 36. dis-
 sertationis.

χαρήσονται. οἱ δὲ ἀνέευσον ταῖς ὀφρύσιν, ἐχ
 ἔτω. 84 δυστοκίη γὰρ ἡ πόλις. Ἦν δ' ἐγὼ καὶ
 τὴν αἰσίων γυναικῶν. ὑμεῖς ποδάροισι οὐκ
 ἐξ ὧν δὲ ἀνέστη καὶ πόλις καθορῶν τις, ὅθεν
 πέταται. Ἐγὼ δὲ νενοήκαμαι. πῶς δὲ γὰρ αἰθέρ
 ροῖς μὲν ἐκλήθη ὁ ἥλιος, ἡ δὲ δὲ σελή
 νη

vrbe atque adeo in mundo ageretur,
 egoque, gaudent, gaudebuntque am-
 plius, respondi, illi, superciliorum ge-
 stu abnuentes, minime vero ita est,
 inquiunt, clades enim perniciemque
 ciuitas parturit: tunc ego ex ipsorum
 sententia, nimitum vos, inquam, cum
 supra humum sublatis, tanquam de spe-
 cula omnia prospiciatis, etiam ista quam
 acu-

- 84 Ex *Antiphon. Ratis* A. V. f. 4. vers. 13. ἡ πό-
 λις γὰρ δυστοκίη. *Schol.* δυστοκίη λέγει ἀπὸ τῆς
 ἀθανακτικῆς καὶ κακῶς πύσχει, διὰ μεταφο-
 ρῆς τὴν δυστοκίαν γυναικῶν. Ἡ δυστοκίη λέγει
 ἀπὸ τῆς κακῆς γενήματα πρᾶγει. Poste-
 rius magis placet, imprimis si, vt tunc
 ab Alcibiade Athenienses metuebant,
 Christianos ab Iuliano metuisse dicamus.
- 85 Tanquam distinctum phaenomenon alle-
 gatur, quod prioris est causa, nisi sim-
 pliciter de plenilunio velis intelligere,
 ad quod quidem praedicendum non ma-
 gna opus est Astronomiae peritia.

να κτ' καὶ τὸν χειρὸς; ὁ Ἄρης εἰ ταῦτα
 φανήσεται, τὸν Ἄρη· ὁ δὲ Κρόνος δαίμων τέλει
 τὸν ἥλιον; ἢ ἡ Φροδίτη κτ' ἔρα· ἀσυνόδευ-
 σης ὁ δὲ ἔρα Φροδίτης ἀσυνόδευτος· εἴ
 εἰς ὑμεῖς ἴδεσθε· εἰ γὰρ χάρις ὑπὲρ ἑκάστης
 καὶ ἡ γῆ, χαλαζαν δὲ ὁ ἐρυσίβλω εἰ κατάξῃ,
 λοιμὸν ὁ λιμὸν εἰ σπινθίμῃσιν, εἰ τ' κε-
 ραυνο-

acutissime olim perspexistis. Sed in
 aethere quid agitur? num Eclipsin sol
 patietur, luna ad perpendicularum ipsi
 subiecta; num Mars ex quadrante Io-
 nem respiciet, Saturnus autem ex dia-
 metro oppositus Soli? Venusne cum
 Mercurio congregietur, novosque a-
 deo edolabunt nobis Hermaphroditos,
 quibus vos delectamini? Numquid im-
 petuosos imbres demittent superi, an co-
 piofa niue terram consternent, grandi-
 nemque aut rubiginem deuoluent, pe-
 stemque ac famem immittent? An fulmi-

86 Tristis enim prodigii loco habebatur an-
 drogynos, & in mare deportabatur, quod
 ex *Gell. N. A. L. ix. c. 4.* constat. Mem-
 rabilis etiam est *Liuii* locus *Lib. xxxi. c. 11.*
 ubi inter plura prodigia, ante diuina abomi-
 nari seminares, iussique in mare deportari.
 Similia habet idem *L. xxvii. c. 13. & 39. it.*
L. xxxviii. c. 22. & L. xxxi. c. 12. Add. *Iu-*
uen. Sat. xiii. 64; 85.

εργασίαν ἀγγέλου ἀπεργασίᾳ, ἡ τὸ
βροντοποιὸν δοχεῖον ἀνεμείσθῃ.

οἱ
natrix cistula plena est, tonitruumque
conceptaculum, repletum?

Illi

17 Forte respicit ad τὰ καλὸν ἡχεῖα, ὡς
ἔκ τῶν (cum Scholiaste Aristophanis lo-
quor αὐτὸν περὶ. Α. Γ. 4. v. 19.) χρημάτων
εἰς βροτῆς ἀπήχηση. ἔστι ἡ καὶ ἐν τῇ σκηνῇ
μηχανήματα, ἡ, ὡς καλεῖται βροτῆιον, ἀμφε-
ρεὺς μετὰ τῶν φησίδων ἀντιβαλλομένων εἰς χαλ-
κὴν λίθον. Quamquam si P. Victorium au-
diamus Var. Lect. l. xx. c. 7. alia prorsus
fuit ἡχεῖων ratio, ad augendam nimi-
rum quancunque vocem comparata, de
quo hic non est disputandi locus. Qualia
igitur in scena fuerint vasa, talia ad illum
captivum coelo affligit Critias. Cae-
terum iam olim & Astronomiae, honestis-
simae matris fraudi fuit, & Astrologiae pro-
fligati pudoris filiae obtentui, infelix v-
triusque commixtio & confusio; quod,
qui vanitatem Astrologorum riderent,
exagitarent simul Astronomos, & qui A-
strologiam defenderent, argumenta ex
Astronomicarum praedictionum certitu-
dine depromerent. Illorum exemplum
prae manibus est; horum ex infinito nu-
mero est Iamblichus de mysteriis sect. ix.
c. iv.

CXXI. Οἱ δὲ ὡς ἄπειρα καὶ ὀρθότατοι καὶ ἐφ' ὅλην
 ῥην τὰ αὐτῶν ἐρφορία ὡς 88 μεταλλάσσ
 ῖα πρᾶγμα λαβὼν ἡλῆξαι ἢ ἡλαραχαί τ' ὅλην
 καταλήψον), τὰ στρατόπεδα ἡττονα τ' ἡ
 ἀντίων γενήσονται). Τὸ ἐκταραχθεὶς,
 ὡς 89 πρὶν ὅ καὶ οὐκ οἶδ' οἷός 90 διά
 τορον ἀνεβόησα, ὡς ἀμύμονι ἀνδρῶν, μὴ μ
 χαλαλίαν λέγετε, 91 ἴσχυοντες ὀδόντας
 κατ' ἀνδρῶν θυμοειδῶντων, πικρῶντων δ' ὀν

CXX. Illi vero, quasi re praeclare gesta,
 de suis illis iugabantur deliciis, fore sci
 licet, ut rerum facies mutetur, atque
 turbae colluuiquesque civitatem inuadant,
 tum exercitus ab hostibus vincantur. Hic ego vehementer commotus,
 atque ardentis instar ilicis intumescens,
 contentissime exclamaui; nolite miseri
 homines, nimis loqui magnifice, dentesque
 acuire aduersum viros leonis
 animum habentes, qui hastas meras &
 spi

88 Vid. §. 34. dissert.

89 Apud Aristoph. Ranis. A. III. S. II. v. 30. ait
 ad Aeschylum Bacchus, αὐτὸς εὐδὸς ὡς πρ
 πρὶν ὅ ἐμπρησθεὶς βοᾷς. ad quem locum
 Bisetius: ὅτι ἡ πρὶν ὅ καὶ οὐκ οἶδ' ὅς 90

90 Lucianus Gallo init. p. 158. de Galli can
 tu διάτορὸν π' ἀναβοήσας.

91 ἰαψωδῇ iterum. homo nescio vnde.

ἑλόχας, ἑλευκόλοφος τριφαλείας.
 ἀλλὰ ταῦθ' ὑμῖν ἐπὶ κεφαλὴν καταβήσιν),
 ὡς ἔπαυσα ὑμῶν ὅτι κατατεύχετε. Οὐ
 γὰρ ἀντιρροβατῶν τις ταῦτα ἠκηκόεσσι, ἢ τὴν
 πολύασχολον ὅς μαθηματικὴν κατεργά-
 κα-

spicula, cristatasque spirant galeas.
 Verum ista in vos ipsos vestraque capi-
 ta expetent, qui patriae vestrae male
 adeo ominanini. Neque enim aut con-
 scenso aethere ista audiuiſtis, aut
 male sedulam mathematicorum artem
 edi-

92. Ipse deinde explicat per ἰσορροπία τῇ πα-
 τριᾷ.

93. Astrologiam iudiciariam, quae vocatur,
 Mathesin, & Planos, qui eam profiteren-
 tur, Mathematicos appellatos esse; non
 opus est vt hic a me moneatur. Recte
 cacteroquin remouet auctior a Christia-
 nis hanc vanitatem. Fuit enim saltem
 primis temporibus ista laus Christiano-
 rum, quod a coniecturibus, ariolis, vati-
 bus, mathematicis, & id genus hominibus
 abhorrent, insensis propterea odiis ab
 illis excepti. Vid. inter alios *Arnob.* contra
 gentes p. m. 8. & quae ibi ex *Tertulliano* *El-*
ementoribus. Laudanda & hic est incompa-
 rabilis viri *Io. A. Fabricii* industria, qui *Bibl.*
Gr. L. III. c. xx. p. 518, sq. concinnauit ca-

καὶ, εἰ δὲ γὰρ παρῆται καὶ γρηῃται ὑμᾶς
παρέπεισεν, διπλὴν τὴν αἰμαδίαν. γυναι-
κῶν γὰρ εὐρέματα ταῦτα 94 γυναικῶν καὶ
παίδων. οὗτοι πολλοὶ γὰρ ἐκ ταύτης αἰ τὴ γυ-
ναϊκῶν σπίνονται (σπέρχον).

Ε.ΧΙ. ΤΡΙΒΩΝ. Τί δὲ πρὸς ταῦτα εἶπεν,
ὡ καλὲ Κριτία, οἱ 95 καθαριμένοι τὴν γνώ-
μην ἐκ τῆς διανοίας;

ΚΡΙΤ.

edidicistis : Si autem praedictiones &
praestigiae in hanc vos fraudem impu-
lerunt, duplo maior vestra est stupidi-
tas. Quandoquidem vetularum ista
mulierum sunt commenta atque luti-
bria. Siquidem muliebria fere ingenia
eiusmodi confectari solent alienas.

Ε.ΧΙ. ΤΡΙ. Quid vero ad ista, o pulcher
Critia, de tonis mentibus animisque
ho-

talogum selectum scriptorum, qui astro-
logiam apotelesmaticam oppugnant,
quos inter primo loco Christianos ve-
teres collocavit.

94 Etiam hodiernum edentulae potius mu-
lierculae, quam viri, magiae & incantatio-
num crimine traducuntur. Scilicet iudi-
cii viri utique imbecillitas, quae, foetus,
cum auaritia, quae aetati quodam modo
naturalis est, coniuncta, superstitionem
foecunda mater esse solet.

ΚΡΙΤ. Ἀπαντῶ ταῦτα παρέδραμοι, εἰς
 ὁπίνουσαν τέχνην αὐτῶν καὶ πεφηνότες.

homines. CRI, Nimirum his omnibus
 praetermissis, ad commentum oppido
 ele-

95 Mirabilis loquendi forma, *detonsus mente
 siue, sententia.* Sed lucem hic etiam af-
 fundit *Lucianus*, qui Paphlagonas, in *Pseu-
 domante* p. 757. vocat τὰς εὐκεφάλους καὶ
 τὰς καρδίας περὶ ἐκτεταμένους, id est, ut inter-
 pretor, omnium instar lanigerarum, tonde-
 rique, solitarum, stupido hebetique inge-
 nio praeditos: statim enim subiicit ὅθεν
 τοιοῦτος, fuisse illos στομάχοις ἀνδράσιν,
 ἀλλὰ μὴ τῇ μορφῇ μὴ δὲ πρὸς βέλτερά τινα
 διαφερόντας. Ita οἱ τοιοῦτοι, quod in *Cant. III,*
2. est חֲכָמִים כְּרִיזִים, simili ellipsi reddi-
 dere ἀγέλας τῶν κηκαρμένων. In ipsa autem
 caluitie & raso capite videtur aliquid olim
 fuisse contemptui obnoxium. Vnde gra-
 titer adeo irascitur *Elisa* pueris calui-
 tiem sibi exprobrantibus. *Nonius* verbum
caluere deductum putauit a *mimis caluis*, qui
 omnibus essent frustratius, quo loco utitur
Elmenhorstius, ad illustrandum illud, quod
 est apud *Arnobium* contra gentes p. 141. versu
 29. delectantur *Dii* stupidorum (de *mimis*
 loquitur) rasis capitibus. Plura etiam in
 hanc sententiam annotata sunt ad *Luc.*

Lapithas p.642. a doctissimo viro *Almel-
neer*. Ne quid tamen dissimulem, vide-
tur mihi *Triephon* ad clericorum consue-
tutem respicere, cuius & paullo antea facta
mentio clarior, ubi κακοέμων τις, ἐξ ὁρέων
ἐξ ἡρώδου, κακαρμόδου ἢ κόμλου me-
moratur. *Gregorii* enim *Nazianzeni* aeta-
te consuetudinem in usu fuisse, non improbabili
coniectura ex *Maximi Cynici* constitutione
elicitur, de qua loquens *Nicephorus* L. XII.
H. E. c. XI. p. 240. καὶ τὰς ἐκείνης, inquit,
κυνικάς τρίχας περιελών κ. τ. λ. & ne nu-
gari suo more putemus *Nicephorum*, prae-
stiterit *Theodorus* qui L. III. H. E. c. VIII.
τιμώμενος, inquit, ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων Ἐπίσκο-
πος --- ἀντὶ τῆς θαυμασίας Γρηγορίας (*Nazianzeni* puta) Μάξιμόν τινα καχειροτόνηκε
κυνικόν, ἐνθὺς ἀντὶ τὰς κυνικάς διακείρας
τρίχας. Nec parvi momenti sunt, quae
laudatus nobis aliquoties *Iac. Gothofredus*,
docte ut solet, & ex fontibus monuit ad
1.38. *Codici* *Theod. de Episcopis*, ubi ob ξύ-
σμα γοροειδὲς coronatos appellatos esse
clericos, & clericalis reuerentiae nomen
Coronam fuisse iam circa haecce tempora
luculenter probavit. Sed de his viderint,
qui ex professo huius antiquitatem ritus
tractant, recensiti, a Cel. *Fabricio Bibliogr.*
antiqu. c. XVIII. §. 6, p. 551, sq.

ἔλεγον γὰρ, ἡλικίας δέκα 96 ἄσπτοι διαμενῶμεν,
 ἔσθ' ἐπὶ παννύχης ὑμνωδίας ἐπαχρυπνῶντες,
 ὄνειρῶ πομπῇ τὰ τοιαῦτα.

TPI.

elegans confugientes dixerunt: post
 decem dierum ieiunia, quibus peruigi-
 les cantibus noctes ducimus, talia so-
 mnia-

96 In ipsa Scriptura S. aliquorum mentio fit,
 qui ieiuniis & cibi abstinencia ad visiones
 apparitionesque sese praepararunt. Et
 cacozelia quadam rerum sacrarum fa-
 ctum est, ut apud gentiles etiam quidam,
 Pythagorici imprimis atque Platonici, va-
 riis καθερμῶσι, lustrationibus, ieiuniis, ani-
 mas suas ad commercium cum Deo spiri-
 tibusque aptas reddere vellent; quor-
 um sufficiat in praesentia laudare tantum
Iamblichum sect. III. c. XI. p. 74. edit. Oxon.
 ubi inter praeparationes ad vaticinandum
 reliquas, Ἱερῶν ὁλῶν ἡμερῶν ἀσπίαν refert.
 De Christianis omnium fere temporum
 nota res est, imprimis si in censum veni-
 ant, quae in *Vitis Sanctorum Patrum*, &
Actis Sanctorum, larga manu afferuntur.
 Sed non sunt praetermittenda *Gregorii*
Nazianzeni verba, quibus mirifice totus
 hic locus illustratur. Vocabantur a Iuli-
 ano Christiani, ait vir ἱγῆς, p. 122. sq.
Orat. II. in Iulian. οἱ τοῖς ὑπαίθεσι στυ-
 κα.

ΤΡΙ. σὺ δὲ τί πρὸς αὐτὰς εἶρηκας; μέγα γὰρ ἔφησαν ἔδιηγορημένον.

ΚΡΙΤ. ἴαρσεν, ὅτι ἀγεννές. ἀντεῖπον γὰρ τὰ κάλλιστα. τὰ γὰρ ὅσα τῶν αἰσικῶν θρυλλέμενα, ἔφην, περὶ ὑμῶν, 97 ὅποτεν ὀνειροπολεῖτε, τὰ τοιαῦτα παρεσιέγοντο. οἱ δὲ 98 σισυρόσιν ὑπομενιδιώντες, 99 ἔξω περὶ

mniamus. ΤΡΙ. Sed tu quid ad illa? magnum enim quiddam dixerunt, quodque multam quaestionem habeat. CRIT. Bono es animo: nihil ignavum dixi, sed pulcherrime equidē causā ita peregi: Etenim vera sunt, quae urbani homines saepe de vobis dicunt: somniantibus vobis talia obrepunt. Illi vero canino rictu subri-

καθεζόμενοι ἐσυνψάλλοντες, οἱ γαῖς μακρῶς
νηστιαῖς ἐκτετηγμένοι, καὶ ἡμίθνητες, οἱ
μάτην ἀγευπνῶντες καὶ γαῖς παννυχίοις ἐπι-
σισιῶσιν ἀληθῆντες.

97 Vt sententia clarior esset, suppleui in ver-
sione, *vera sunt*. Caeterum exempla talis
ellipseos nec apud Latinos nulla repe-
riuntur.

98 De iratorum canum rictibus adhiberi
solitum verbum: *Aristoph. Pace v. 635.*
ἡγειωμένους ἐκ' ἀλλήλοισι καὶ σισυρότας.
Schol. ἀπὸ τῶν κυνῶν ἢ μεταφορᾶ. ὅταν γὰρ
ὀργίζονται σισυρόσιν ἀλλήλοισι. Possis
forte

παρέρχον) τῇ κλινίδι. Ἦν δ' ἐγὼ εἰ ἀλη-
 θῆς εἶμι ταῦτα, 100 ὡς αἰθέριοι, σὺν ἂν ποῖς
 ἀσφαλῶς ἢ μᾶλλον ἐξιχνεύσῃτε, ἀλλὰ
 καταπεκόντες ὑπ' αὐτῶν ληρήσι) τὰ
 μὴ ὄντα, μηδὲ γνησόμενα. ἀλλὰ ταῦτα
 μετ' οἷα αἰδ' ὅπως ληρή), οὐκ οἷς πεύον-
 τες,

subridentes, extra tamen lectulum, in-
 quiunt, nobis obueniunt. Tum ego,
 sint vera, inquam, ista, ὦ sublimes ani-
 mae, nunquam tamen tuto quae futu-
 ra sunt inuestigaueritis, sed vestris ipsi
 somniis inducti, quae neque sunt, ne-
 que futura vnquam sunt, nugabimini.
 Nescio vero quomodo somniis fidem
 ha-

forte conuerrere *sarcastice subridentes*,
 σαρκάζειν enim & σαρκασμὸς ἀπὸ τῆς σαί-
 ρειν, vnde & σέσηρα.

99 Id est, non vt alia somnia e somno & in
 lectulo ducunt originem, sed aliunde
 & extra lectulum nobis obtingunt. Ita
Iamblichus de mysteriis Sect. xii, c. 23. pro-
 bare conatur, a principio aliquo extra
 hominem constituto prouenire Diuina
 illa & futuri praesaga somnia.

100 Id est: etiamsi ea, quae de reuelandis
 modo iam dicta a vobis sunt, vera esse
 concedam &c. N 2

περὶ τὰ κάλλιστα βδελύσθεσθε, τοῖς δὲ
 πονηροῖς ποτεσθε, μηδὲν ἀκέραιοι τὰ βδελύ-
 γρατος, ὥς ἐαστε ἰὰς ἀλλοκότες ταύ-
 τας Φαησάτας, καὶ τὰ πονηρὰ βδελύματ' αἰ,
 καὶ μαντεύματα, καὶ τὰς θύας ὑμᾶς ἐς κή-
 ρακας βάλοι, ἀλλ' ἢ τῆς παλαιότητος ἐκπαράδω-
 καὶ λόγους κίβδηλους ἐπιφηνίξεν. Οὗτοι
 δὲ ἅπαντες, ἓνα θυμὸν ἔχοντες, ἐμοί, πολ-
 λὰ κατ' ἐμὲ φοντ. Καί, εἰ βέλαι, καὶ πᾶ-
 ρε πρὸς τὴν σοί, ἅπναι με καὶ ὡς σὴλην ἀναυ-
 δόν

habentes ista deblateretis, honestissima
 quae sunt auersemini, malis autem dele-
 ctemini, idque cum nullum ex tam de-
 testabili facinore bonum consequamini.
 Omittite igitur absurda illa emotae
 mentis ludibria, malaque consilia ac
 praedictiones, ne quando Deus, eo quod
 pessime Patriae precamini, fallacesque
 vestros sermones ad ipsum refertis au-
 ctorem, in malam rem vos proiciat.
 Hic vero vno omnes animo multis re-
 obiurgare, & si vis, iam ea adiciam, quae
 quasi

Utinōs vestimus, αὐτῷ subaudiendum,
 ut scilicet ad Deum referatur. Non pe-
 gauerim tamen, posse aliter etiam acci-
 pi, ut tantum divulgare vel differre rumo-
 ribus significet: ita nulla opus fuerit el-
 lipsi.

δὸν ἔθνησαν, μέλεις ἀν' ἡ χρηστὴ σὺ λαλιά
 λίθ' ἄλφρον ἀνέλυσε, καὶ ἀν' ἄνθρωπον ἀποκα-
 τίστη.

CLXXII. TRI. 2 Σίγα, ὦ Κριτία, καὶ μὴ ὑπερηφανί-
 νης

quasi columnam elinguem me fecere,
 donec salutaris illa tua allocutio iam
 saxea membra resoluit, hominique me
 restituit.

CLXXII. TRI. Quint tace, Critia, neque nugas
 exten-

2 Poteratne autem aliquid in dramático
 genere esse absurdius, quam post magna
 prooemia & ingentissimarum promissio-
 num hiatus, denique, cum ad ipsam rem
 perventum est, frustrari lectores, & di-
 mittere longe quam fuerant incertiores,
 quid nam tantis dignum hyperbolis co-
 thurnisque fuerit. Κενὰς quidem ἐλπίδας,
 & ὑθλὰς forte vidimus, sed ὅτι δεινὰ βυ-
 λήματα, quorum aequae mentio facta c. 4.
 Si quid tamen licet conicere, ipsam forte
 mortem Iuliano portendi dixerunt So-
 phistae, quos noster appellat, quo refe-
 renda sunt, quae §. 35. diss. nostrae p. 69.
 sq. diximus. Inde esse puto, quod Cri-
 tias deinde vitam longam spondet Impe-
 ratori, quanquam id alia etiam de causa
 poterat fieri.

νης ἰδὲ ὕδατος. ὁρᾷς 3 γὰρ ὡς ἐξώγκωσά
 μιν ἡ νηδὺς, καὶ ὥσπερ κυοφορῶ. ἐδὴ χθὲν
 γὰρ τοῦτο σὲ λέγουσι. ὡς ὑπὸ κυνῶς
 λυγρῶν, καὶ εἰ μὴ Φάρμακον ληθεδανόν
 ἔμπρων ἡμεῖς, αὐτὴ ἡ μνήμη οἰκνεῖται ἐν
 ἡμῶς

extende amplius. Vides enim ut mihi
 venter intumuerit, & tanquam vterum
 gestem. Tuis quippe sermonibus ut a
 rabido cane morsus sum. Atque nisi
 sumta procurandae obliuioni medicina
 conquiescam, ipsa rei recordatio in me
 permanens, metuo ne magnum mihi
 ma-

- 3 Nimirum quod ante in Critia effecerant
 nugae Sophistarum, id iam in Triephon-
 te producant. Illud de morsu canis ra-
 bidi est etiam in fine *Nigrini*, item *Philo-
 pseudis*, ubi etiam de ventre auditis nu-
 gis inflato ita *Lucianus* p. 353. τοιαῦτα
 ἀκῶσας, ἢ κω νῆ τ' Δία, ὥσπερ οἱ τ' γλεύκας
 πίνοντες, ἐμπεφουσημένῃ τ' γαστρί, ἐμέτα
 θεόμενῃ, ἡδέως δ' ἂν ποθὲν ὅτι πολλῶν
 ἐπεριάμειν ληθεδανόν τι Φάρμακον, ὃν ἤκα-
 σα, ὡς μή τι κακὸν ἐργάσεται με ἡ μνήμη
 αὐτῶν ἐνοικνεῖται. Quod est de ultimo
 verbo conf. *Abdicat.* p. 712. 8 γὰρ ἀπλῶν,
 8 δ' ὀκτώλειον τ' μανίας τ' εἶδ' ἔστι, ἀλλὰ τι
 πενταλῶν ὑποκινεῖται ἐν τῇ ψυχῇ κακὸν ἀπέ-
 ρηξαι. κ. τ. λ.

ἐμοὶ μέγα κακὸν ἐργάσε'). ὥς ἔασον τῆ-
 τας, ἥ 4 εὐχὴν ἀπὸ πατρὸς δοξαζέμεν,
 ἥ 5 πολυώνιον ᾠδὴν ἐς τέλος ἐπιθῆς,
 ἀλλὰ

malum conciliet. Hos igitur omitte,
 precationemque a patre incipiens, mul-
 tisque refertum nominibus carmen ad
 finem

4 *Nic. Rigaltius ad Tertull. de Oratione non
 procul ab initio, notam etiam, inquit, Lu-
 ciano fuisse dominicae orationis formulam,
 declarant ista Triephontis ad Critiam; &
 deinde haec verba subiungit. Cui me-
 rito assentitur Cel. Fabricius Bibl. Gr.
 L.III. c.16. p.504.*

5 *Per hanc intelligit Io. Gregorius clausulam
 Orationis dominicae : quia tuum est re-
 gnum &c. Observationum Sacrarum c.38.
 quem tamen falli, praeclare notavit
 Io. Alb. Fabricius l.c. & mauult intelligi
 δοξολογίαν aliquam veterem, ut est v.g.
 Clementis Alexandrini. Deinde in Biblio-
 graphia antiquaria c.xi. p.368. ubi de
 Christianorum hymnis exponit, Ode Po-
 lyonymos, inquit, cuius meminit Lucianus,
 siue quisquis auctor, in Philopatride, nihil
 aliud est quam doxologia &c. Ita πολυ-
 ὄνιον, ᾠδὴν vocaueris ἢ μεγάλῳ δοξολο-
 γίᾳ, ut vocatur, quae tum alias, tum*

† ἀλλὰ τί ἴστω; οὐχὶ Κλεόλαος οὗτός
ἐστιν, ὁ τοῖς ποσὶ μακρὰ βίβας, ἀπεδῆ δὲ
ἤκει καὶ κατέρχεται; μῶν ἐπιφωνήσομεν
αὐτῷ;

KRIT. καὶ μάλα..

ΤΡΙ, Κλεόλαε, ὅ μὴ τι ὠδραδέμηνται
ποσὶ,

finem superaddens ** sed quid istuc est?
Non iste Cleolaus est, qui magnis adeo
citatisque gressibus huc descendit? In-
clamabimusne hominem, Critia. CRIT.
Omnino. TRIE, Cleolae,

*Ne praetertercurras pedibus nos, prae-
tereasque? Acce-*

accurate imprimis, & cum variantium
lectionum notatione, edita est a *Theo.
Smith*, in calce libri Anglice editi, *an
account of the Greek Church*, vbi statim ab
initio canit Ecclesia: Αἰνῶμέν σε, εὐλογῶ-
μέν σε, προσκυνῶμέν σε, δεξιολογῶμέν σε, εὐχα-
ριστῶμέν σε, κ.τ.λ. Εἰπωδῆς πολυωνύμου με-
minit *Lucianus Philops.* p. 338. magicum
carmen intelligens quo magis miror In-
terpretem hic potuisse vertere, *Carmen
celebre.*

† Fingitur interuentu Cleolai sermo in-
terrumpi.

6 Vid. §. 13. dissert. p. 40. Studui hic qui-
dem, nequid in interpretatione huius
versus inepto Poetae concederem.

ποσι, μὴ δὲ παρέλθης. 7 ἀλλ' ἔλθε χαίρων, εἰ γὰρ πᾶς μόθον φέρεις.

ΚΛΕΟΛΑΟΣ. Χαίρειτ' ἄμφω, ὦ καλὴ 8
ζωιωμένης.

ΤΡΙ. Τίς ἡ ἀνὰ δὴ; ἀδμαίνεις γὰρ ὅτι πολὺ. μῶν τι καὶ γόν πέπρακται;

ΚΛΕΟΛ. 9 Πέπωκεν ὁ Φρύς ἡ πάλαι βοαιμένη Περσῶν, καὶ Σάσαι πλείον ἄστυ. πέσει δ' ἐπὶ πᾶσα χθὼν Ἀραβίας, χειρὶ κρατῶντ' ἐνδοξοτάτῃ κρατεῖ.

ΚΡΙΤ,

Accede, salve, si quid affortas novi.

CLEOL. Vos vero saluete ambo, nobile amicorum par. TRI. Quatenam est ista tua festinatio, multum enim anhelas! Ecquid forte novi factum est? CLEOL. Cecidit decantatum illud quondam Persarum supercilium! cecidit celeberrima vrbs Susorum, cadet insuper terra uniuersa Arabiae, fortissimo manu vincen-

CRIΤ.

7 Iambicus Senarius.

8 Vid. §. 28. diss. p. 52.

9 Iterum Iambi sed interrupti. De re ipsa vid. omnino §. 32. & 33. dissert.

C.XXIII. CRIT. Τοῦτ' ἐκείνο, ὡς αἰεὶ τ' ᾔδειν ὅτι
ἀμελεῖ τ' ἀγαθῶν, ἀλλ' αὖξει, ἄγον ὅτι
τὰ κρείττονα. Ἡμεῖς δὲ, ὦ Τριεφῶν, ἴα
κάλλις εὐρηκότας ἔσμεν. ἐδυσχέρανον
γὰρ ἐν τῇ δόποθιώσει πῖ τοῖς τέκνοις κατὰ
λειπὴν ὅτι ταῖς διαθήκαις. Οἶδας γὰρ τὴν
ἐμὴν πατρίαν, ὡς ἐγὼ ἴα σά. Τῆτ' ὀφεί τοῖς
780. παισὶν, αἱ ἡμέραι τῆς αὐτοκράτορος.
Ἡλῶτ' γὰρ ἡμας ὅτι ἐκλείψει, ἐῖδεν
ἡμας δ' καταπλήσει.

ΤΡΙ. Καγὼ, ὦ Κριτία, ταῦτα κατα-
λείπω τοῖς τέκνοις, ὡς ἴδωσι βαβυλῶνα ὀλ-
λυμένῃ, Αἴγυπτον δελεμένην, τὰ ἡγεσῶν
τέ-

C.XXIII. CRIT. Hoc est illud,

*Nunquam bonos piosque negligit Deus,
Sed auget, ornat, in bonisque collocat.*

Nos vero, Triepho, in optima incidi-
mus tempora. Angebar enim, quid,
cum moriendum esset, liberis meis testa-
mento relinquerem. (Nosti enim
mendicitatem meam, ut ego tua.) Iam
vero hoc satis est liberis, vita Imperato-
ris: ita enim nec diuitiae nobis deerunt,
neque gens vlla ad terrorem nobis incu-
tiendum valebit. ΤΡΙ. Et ego, Critia, haec
relinquo liberis, ut videant Babylona
perditam, Aegyptum sub iugum reda-
ctam,

Per-

τέκνα 10 δὲ λειον ἡμῶν ἄγοντα, τὰς ἐκδρο-
 μὰς τῆ Σκυθῶν παυομένας, εἴτ' ἐν καὶ ἀνα-
 κοπιόμενας. Ἡμεῖς δὲ τῇ ἐν Ἀθήναις ἀγνώ-
 ρουν 11 ἐφευρόντες, καὶ προσκυνησάντες, χεῖ-
 ρας εἰς οὐρανὸν ἐπτείναντες, τὸ πῶ ἐυχα-
 ριστοῦμεν, ὡς καταξιοῦντες τοιοῦτο 12 κρά-
 τος

*Perfarum gnatos servili pondere pressos,
 excursiones Scytharum repressas, vti-
 nam omnino praecisas. Nos vero igno-
 tum qui est Athenis Deum a nobis in-
 ventum adorantes, manibus in caelum
 sublatis eidem gratias agemus cum tam*
 ex-

10 11. ζ. 463. -- αἰμύνην δὲ λειον ἡμῶν & an-
 τε 455. ἐλευθερον ἡμῶν ἀπέρρας.

11 Quo iure autem dicit Triepho, modo re-
 pertum ab ipsis esse *ignotum Athenis Deum*,
 cum iam supra c. 9. per eundem iuraue-
 rit Critias, idque eo tempore, cum quae-
 reretur numen, per quod iurari valide
 posset; quod tamen tanquam obiter di-
 ctum silentio trans mittebat Triepho.
 An ex hodierno Gallorum idioma-
 te sensus est: *allons trouver le Dieu incon-
 nu d'Athènes?*

12 Pro Imperatore ipso ponitur κράτος. Ita
 etiam Nazianzenus: *epist. CLXXIII. p. 893.*
 τῷ παρόντι κράτι, id est Imperatori, τὰ τῷ
 κρά-